

LUK - - Bible En Saxwè

Lwiki

Lwiki we wema

Lwiki

Oxotadiđe

Mawu we εμε xeni wlan wema xe, nɔ nyi Lwiki, e bo nyi doto, bo wa odan kpodo εμε dindɔn Pɔlu. Emyc ke wε wlan odanwiwa we wema. Emyc ɳutɔ ɔn nyi Jwifu, e ko kpɔn onu xeni jɔ laye kpodo ɳukunsin kpo, mi wε dɔn, xena e kan odo se na onu xeye ni jɔ laye nywɛde, e wlan wema la qodan εμε daxo Tewofili. Tewofili la can ko nyi Jwifu. Le Εwεn Nywε we wema etɔn mε, e de Yesu Klisu sɔ xlε di Egbetɔ we Ovi xeni nyi εgbetɔ bo mɔ nyi Mawu, e bo mɔ de xlε tun e bo sɔn xɔlu Davidi we okunkan mε.

Le wema la mε, Lwiki lɔ oxo sɔn lena ye ji Yesu qo, lena e hwεn qo, lena e bε odan etɔn qo, onukpac-a-εμε kpodo ɳudandonu xeye na e wasi ye, lena e nɔ kpɔn dɔŋuqunu na εμεye qo, le ota ji, adɔnnɔye, εμε xeye ni le vivesise mε ye,

εμε xeye na εμεye nɔ tafu nɔ ye kpodo εμε xeye na ayi gbado na ye. Lwiki mɔ de lena nyɔnusiyε sɔ dɔkunnu yetɔnye bo do kpedo Yesu wu le odan la mε qo, sɔ xlε. Le wema xe la mε, Lwiki wlan olo xeye na Yesu do ye we susu. Olo dido mε laye wε Yesu zan bo do kplan onu do Mawu we Xɔluqdu la wu. Đeye wε nyi, oho xeni bu na ye va yi kpɔn-ε kpodo hwanjavi xeni jε ogbe bo va gbɔn. Le wema la we vivɔnu, Lwiki lɔ oxo sɔn lena ye wle Yesu qo, bo do aya ni-i, bo hu-i, onyihinhɔn atɔngɔ gbe etɔn, e bo fɔn sɔn oku. E mε godo, e bo sɔn yi jiŋukunsin.

1

Lwiki de oxota na wema etɔn

¹ Εμε susu wasi tito a do wlan onu xeye ni jɔ le mía do mε. ² Ye bo wlan ye pεpεrε, di lena εμε xeye ni kpɔn onu xeni jɔ laye kpo ɳukunsin kpo sɔn doje gbɔn, bo va trɔ zun Mawu we oxo la jlatɔye, xo gbexo etɔn na mí qo ha. ³ Εμεjɔmε Tewofili, mɔ can, ko kan odo se ganji na onu xeni jɔ laye sɔn doje gbɔn, ko bo sɔ ogbeta a do wlan onu xeye ni jɔ laye na we de kplɔ de do. ⁴ Ko lo wasi-i nɔ, na do nyɔ-ε tun

onukpinkplan xeye na o yi laye, oxojcho kpatakli be ye bo nyi.

Mawu we εwεndotɔ Gabliyeli va do εwεn na Zakali

⁵ Hwexenu na Elodu du xɔlu le Yude^a we oto mε, ovɔsantɔ Mawutɔn de le, ye bo nɔ yɔ-ε tun Zakali. E bo tɔn sɔn ovɔsantɔ Mawutɔn saatɔn Abya we ogbεta mε. Zakali la we osyε xena ye nɔ yɔ tun Elizabeti, bo tɔn sɔn Alɔn we akɔta mε. ⁶ Zakali la kpo osyε kpo bo nyi εmε jijwε le ηumε na Mawu, ye bo nɔ zɔn do Xwetɔ la we Osen kpo ogbedide zεtεye ji di lena e je dɔ ha. ⁷ Vɔ, ye ɔn dɔ ovi ti, dɔ ajikponɔ wε nyi Elizabeti, ye εmε owe laye bo o ku nyɔxo.

⁸ Gbedokpo, Zakali bo lo wa odan etɔn nɔ le Mawu we oxwegbe dɔ ogbεta etɔn we azan wε va. ⁹ Ye bo wasi ovodide bo do can Zakali di lena ovɔsantɔ Mawutɔnye nɔ wasi dɔ saa ha, e bo na do dyε tεnχo kinkwen le Mawu we oxwegbe a do va yi do zruya ozo. ¹⁰ Hwexenu na ye nɔ mε zruya nɔ, Mawu we otogun la zεtεye nɔ le gaji, a bo xo εdε nɔ. ¹¹ Mi wε Xwetɔ la we εwεndotɔ dɔkpo ze do ηumε na Zakali, bo le ote le

ovɔsinsan we agba xe ji na ye nɔ mε zruya le la we aqusi mε. ¹² Xena Zakali kpɔn-ε, e flu le eđe mε, vivɔ bo je e ji.

¹³ Vɔ εwεndotɔ Mawutɔn la bo lɔ ni-i tun mɔ : « Zakali, ká mɔ vɔ, dɔ Mawu se εdε tɔwe. Siwe Elizabeti na ji ovi ηusunglo dɔkpo na we, o bo na dɔ nyikɔ ni-i tun Jan. ¹⁴ Nyɔna kpo jijwε kpo we ovi la na nyi na we. Hwexenu na ye na ji-i, εmε susuye can bo na kρɔn jijwε do e wu.

¹⁵ Đo, Xwetɔ la we odansɔvi daxo de wε e na nyi. E ɔn nu ven nɔ, e ko nu ahan sinsyεnxu ti nɔ. Sɔn onɔ we dɔmε gbɔn wε e na gɔ kpo Gbigbɔ Kinkwen le. ¹⁶ E na trɔ okɔ na Izlayeli vikrεye susu va Xwetɔ Mawu yetɔn kɔn. ¹⁷ E na je ηukɔn na Xwetɔ la kpodo hɔnhlɔn kpo Gbigbɔ Mawutɔn xeni zan oxolɔdɔnyitɔ Eli le saa ha. Ovi tɔwe la na zan hɔnhlɔn la kpo gbigbɔ la, a do dɔn ovitɔye we ayixa va vikrε yetɔnye kɔn. E bo na dɔn na otonumasetɔye na dɔ εmε jijwεye we onunyinywε. E bo na jla otogun Mawutɔn dɔ onyi na Xwetɔ la. »

¹⁸ Zakali bo lɔ na εwεndotɔ Mawutɔn la tun mɔ : « Nadjε lε ko na wa a do nyɔ-ε tun oxojcho be e bo nyi ? Đo mɔ kpodo siye kpo, mí o ku nyɔxo. » ¹⁹ εwεndotɔ Mawutɔn la bo dɔ e wu ni-i tun mɔ : « Ko nɔ nyi Gabliyeli, ko bo nɔ nɔ ote le

^a1:5 Jwifuye we oto la blebu wε nyi Yude we oto le bwε.

Mawu we ɲukɔn, Mawu qo-o qodan a do
lɔ oxo na we, a bo do do ɛwɛn Nywɛ xe
la na we.²⁰ Vɔ, o ɔn kan do oxo xena ko
lɔ na we ji. Mi we dɔn, eðe tɔwe na tɛ, o
ɔn mɔ kpewu na lɔ oxo, gboɔn do yi
hwexenu na onu xeye na va jɔ. Oxo xena
ko lɔ laye, ye na va jɔ le Mawu we
ganmɛ. »²¹ Le hwemenu, otogun la bo lo
tre kɔn Zakali nɔ. Lena tintɔn etɔn dɛn
do nɔ le tɛnχo kinkwɛn la, bo kpaca
ɛmɛye nɔ.²² Hwexenu na e tɔn, e ɔn mɔ
kpewu lɔ oxo na ye nɔ, eðe bo tɛ ni-i, e
bo wasi alɔ na ye, ɛmɛye bo se e gɔnmɛ
tun e bo kɔn onu ɖexlɛ de le tɛnχo
kinkwɛn la.²³ Xena odanwiwa etɔn we
ganmɛ va yi vɔ, Zakali sɔn yi oxwe etɔn
gbe.²⁴ E mɛ godo, osyɛ Elizabeti bo yi
gomi. Le sunzan atun gblamɛ, Elizabeti
nɔ sɔ ede sɔ hwla, a bo lɔ nɔ tun mɔ :
²⁵ « Onu xena Xwetɔ la wasi na-a mɛ, e
kɔn dɔjukunu na-a fifi, bo de onu xeni
do ɲunya-a nɔ te le ɲumɛ na eme zetɛye.
»

**Mawu we ɛwendotoɔ Gabliyeli, va do
ɛwɛn na Malya tun e bo na ji Yesu**

²⁶ Hwexenu na Elizabeti we gomi lo ðo
sunzan ɛdɛn nɔ, Mawu lɔ na ɛwendotoɔ
etɔn Gabliyeli, tun ni boo yi Nazalɛti we

otota mɛ, le Galile we kansinmɛ.
²⁷ ɛwendotoɔ mɛ la bo va yi nyɔnuvi xeni
le alɔ ji ɖokpo kɔn, ye bo nɔ yɔ-ɛ tun
Malya. Hwanjavi ñe, xena ye nɔ yɔ tun
Jozefu, xeni tɔn sɔn xɔlu Davidi we
okunkan mɛ, bo sɔ agɔ^b Malya la.
²⁸ Xena ɛwendotoɔ la va ofi xena Malya le
la, e lɔ ni-i tun mɔ : « Nɔ jijwɛ mɛ, Xwetɔ
la le kpo we, myɔ xeni kɔn dɔmɛnywɛ
etɔn. »²⁹ Xena Malya se mɔsinha, e flu
le ede mɛ, e bo je otame bubu ji tun mɔ :
« Elɛ jɔ e do lɔ mɔsinha na-a la ? »
³⁰ ɛwendotoɔ Mawutɔn la bo lɔ ni-i tun
mɔ : « Malya, ká mɔ vɔ, ðo Mawu ñe
dɔmɛnywɛ etɔn sɔ xlɛ we.³¹ O na yi
gomi, o bo na ji ovi ɲusunglo ɖokpo, o
bo na ðo nyikɔ ni-i tun Yesu.³² Emɛ
ɖaxo wɛ e na va nyi, Mawu Ɖaxo bo na
yɔ-ɛ tun mɔ : "Ovi tɛye." Mawu Xwetɔ
la na ni-i xɔlu we ɛcɛ ñi lena e na
dagbwa Davidi ðo saa ha.³³ Mi we dɔn,
ovi la na ñu xɔlu gboɔn do yi manɔmavɔ
mɛ le Izlayeli we otogun mɛ, ogaduɖu
etɔn ko vɔ nɔ gbede. »³⁴ Malya bo kan-ɛ
se tun mɔ : « Naðe lɛ ko na wa, a do yi
gomi, mɔ xeni le alɔ ji ? »³⁵ ɛwendotoɔ
Mawutɔn la bo mɔ ðo e wu ni-i tun mɔ :

---

^b1:27 Le Jwifu saa xixotɔnye we hwenu, agɔ sisɔ mɛ ha
de xlɛ tun ye bo wle alɔ dogbɔn osen yetɔn mɛ. Vɔ ye ɔn
de ɛcɛ na do nyɔ yenɔniçye na oxwe ɖokpo mɔsinha.

« Gbigbɔ Kinkwɛn na jɛ ote do ji we, Mawu Ḑaxo we hɔnhlɔn bo na cɔn we, a bo nɔ kpo we. Mi wε dɔn εmɛ kinkwɛn wε na nyi ovi xena o na ji la, Mawu bo na yɔ-ɛ tun mɔ : " Ovi tɛye. " ³⁶ Elizabeti can, xeni tɔn sɔn xwedo tɔwe mε, e le gomi sɔn sunzan εdɛn xɛn, emyɔ xeni o ku nyɔxɔ, ye bo nɔ yɔ-ɛ tun ajikponɔ. ³⁷ Đo, onu ti ɔn glo wiwa na Mawu. » ³⁸ Malya bo lɔ tun mɔ : « Xwetɔ la we odanwavi wε ko nyi, Mawu ni wasi na-a di lena o lɔ dɔ ha. » E mε godo, εwendotoɔ Mawutɔn la bo lε le e kɔn.

Malya va yi kan Elizabeti kpɔn

³⁹ E mε godo, Malya fya do yi toxo de mε. Toxo mε la bo le Yude we kansinmε, le ofi xena okpóye le. ⁴⁰ E bo dyε Zakali we oxwegbe, bo do ogbe na Elizabeti. ⁴¹ Xena Elizabeti se Malya we ogbedido, ovi la hunhun le dɔmε ni-i. Elizabeti bo gɔ kpo Gbigbɔ Kinkwɛn. ⁴² E bo do axwa bo tun mɔ : « Mawu do na we hugan nyɔnu zεtεye, e bo do na ovi xeni le dɔmε na we la can ! ⁴³ Onu lε ko nyi na Xwetɔ tɛye we onɔ na do va kɔn ye ? ⁴⁴ Đo hwexenu na ko se ogbedido tɔwe, ovi la hunhun kpo jijwε kpo le dɔmε na-a. ⁴⁵ Onu nyɔ na we dɔ o kan do e ji

tun Xwetɔ la bo na wasi onu xena e lɔ na we ! »

Malya ji kanfu weohan na Mawu

⁴⁶ Mi wε Malya lɔ tun mɔ : « Okla tɛye lo kanfu Mawu nɔ, ⁴⁷ Oji tɛye bo le jijwε mε do Mawu hwleŋantɔ tɛye wu, ⁴⁸ Đo, mɔ odansɔvi xeni ɔn nyi onu ti, ji wε Mawu kɔ nyukunsin etɔn do. Mi wε dɔn, bε sɔn fifi gbɔɔn do yi, εmεye na nɔ lɔ tun mɔ bo kpɔn nyɔna. ⁴⁹ Đo, Mawu Hɔnhlɔn Zεtεyetɔ wasi onu Ḍaxo-ḍaxoye na-a. Kinkwɛn wε nyi nyikɔ etɔn. ⁵⁰ Dɔŋudunu kpinkpɔn etɔn nɔ le tɛgbε, na εmε xeye ni nɔ do sisi ni-i ye. ⁵¹ E de hɔnhlɔn etɔn sɔ xlɛ. εmε xeye na oji yetɔnye gɔ kpo gonyi, e bo gba ye do. ⁵² E nɔ de okpo le aŋɔ na xɔluye, A bo kɔ εmε xeye ni nɔ hwe yεdεye do yi oji. ⁵³ Mawu nɔ na onunywε susu εmε xeye ni le xɔvε ye, A bo nya ohɔtɔye asigba-alɔgba.

⁵⁴ E va gɔ ałɔ na odansɔvi etɔn xeni
nyi Izlayeli we otogun.

Mawu ɔn wɔn dɔŋuqunu kpinkpɔn
etɔn,

⁵⁵ Di lena e lɔ qɔ na mía dagbwaye
ha,

Bo lɔ na Ablaxamu kpodo jijimевi
etɔnye gbɔn do yi mawu
mɛ. »

⁵⁶ Malya bo nɔ Elizabeti kɔn na sunzan
atɔn ha, e mɛ godo e bo trɔ sɔn yi oxwe
etɔn gbe.

Elizabeti ji Jan

⁵⁷ Ovijiji we ganmɛ su na Elizabeti, e bo
ji ovi ɲusunglo dokpo. ⁵⁸ Emɛ xeye ni le

oxwekpa ni-i ye kpodo xwedo etɔn we
ɛmɛye, bo kpɔn tun Xwetɔ la bo kpɔn
dɔŋuqunu ni-i diin, ye bo kpɔn jijwɛ
kpo-e nɔ. ⁵⁹ Xena ovi la qɔ onyihinhɔn
atrotɔn, ye va, a do gbo ada ni-i, ye bo
jlo na qɔ otɔ we nyikɔ ni-i tun Zakali.

⁶⁰ Vɔ onɔ bo gbɛ, bo lɔ tun mɔ : « Nyikɔ
etɔn na nyi Jan. » ⁶¹ Ye bo lɔ ni-i tun mɔ
: « Emɛ ti ɔn le xwedo tɔwe mɛ bo qɔ
nyikɔ mɛ ha ! » ⁶² Ye bo wasi ałɔ na
Zakali, bo do kan-ɛ se tun mɔ : « Nade o
jlo na yɔ-ɛ tun ? » ⁶³ Zakali bo byɔ tekpo
dokpo xe ji na ye nɔ wlan onu do, e bo

wlan tun mɔ : « Jan wɛ na nyi nyikɔ
etɔn. » E bo kpaca ɛmɛ zetɛye serju.

⁶⁴ Zɔndɔkpo kpoju, onu bo hun na
Zakali la, e bo lɔ oxo nɔ, bo kanfu Mawu
nɔ. ⁶⁵ Emɛ xeye ni nɔ nɔ oxwekpa ni-i ye
bo vɔ. Le Yude we okpóye we kansinmɛ
zetɛye, ɛmɛye bo lo lɔ onu xeni jɔ laye
nɔ. ⁶⁶ Emɛ xeye ni se onu xeni jɔ laye, bo
nɔ bu ota mɛ do onu laye wu nɔ. Ye bo
nɔ lɔ nɔ tun mɔ : « Elɛ ovi xe la na va nyi
? » Le oxojɔxo mɛ, Xwetɔ la we hɔnhlɔn
le kpo-e.

Zakali jiohan bo do kanfu Mawu

⁶⁷ Zakali, ovito la, gɔ kpo Gbigbɔ
Kinkwɛn, e bo lɔ oxo qɔ onyi tun mɔ :

⁶⁸ « Mi kanfu Xwetɔ la, Izlayeli we
Mawu. E va gɔ ałɔ na
otogun etɔn, e bo tun
okan ni-i.

⁶⁹ E na mí hwłengantɔ sinsyɛnxu
dokpo le xɔlu Davidi xeni
nyi odansɔvi etɔn we
okunkan mɛ.

⁷⁰ Oxo mɛ la wɛ Mawu o lɔ saa dogbɔn
oxolɔqonyitɔ kinkwɛn
etɔnye we onu mɛ. E bo do
lɔ tun mɔ :

⁷¹ " Ko na hwłen mi gan le kentɔ

miatɔnye si, a bo yi mi le
alɔ mε na εmε xeye ni gbe
owan na miye. "

⁷² Mawu kpɔn dɔŋudunu na mía
dagbwaye, e bo flin
okancica kinkwɛn etɔn.

⁷³ Ajɔgbe mε la wε e fyan na mía
dagbwa Ablaxamu. E bo lɔ
ni-i tun mɔ :

⁷⁴ " Ko na hwlen vikpε tɔweye gan le
kɛntɔ yetɔnye we alɔ mε,
ye bo na do wasi sinsen
na-a, vivɔ ma nɔ e mε.

⁷⁵ Ye bo na nyi εmε kinkwɛn, a bo nyi
εmε jijwε le ŋukɔn na-a
tɛgbɛ-tɛgbɛ. " »

⁷⁶ Zakali bo mɔ lɔ tun mɔ : « Myɔ ovi
tεye, ye na yɔ we tun
Mawu Đaxo we
oxolɔdonyitɔ. O na zɔn le
ŋukɔn na Xwetɔ la, a do
jla omɔ etɔn ji qɔ.

⁷⁷ O na wasi na otogun etɔn ba do
nyɔ-ε tun e bo gbɔn nɔ a
do va hwlen-ε gan dogbɔn
onu nyanya etɔnye sisɔkɛ
mε.

⁷⁸ Mawu míatɔn gɔ kpo dɔŋudunu
kpinkpɔn kpodo
dɔménywε. E te kinklɛn

dokpo do mía ji sɔn jigbe
di lena ohwe we kinklɛn
nɔ te qɔ ha.

⁷⁹ Kinklɛn mε la na te do εmε xeye ni
le vuvlu mε bo lo vɔ na
oku nɔ ye ji, e bo na jɔ
omɔ na afɔ míatɔnye gbɔn
fifa we omɔ ji. »

Ovifɛ Jan la lo hwɛn nɔ

⁸⁰ Jan la bo lo hwɛn nɔ le gbaza mε
kpodo gbigbɔ mε. E bo va yi ci gbefaji
gbɔn do va yi gbexegbe na e va de ede
sɔ xlɛ Izlayeli we otogun.

2

Yesu we jiji

¹ Le hwemenu, xɔlu ɖaxo Hlɔmatɔn
xena ye nɔ yɔ tun Ogwisi, de obeta
dokpo tɔn tun otovi zetεye bo na do
nyikɔ wema mε gbɔn Hlɔma we oto ɖaxo
mε. ² Nyikɔ dido wema mε tantyantɔn
mε la, ye wasi-i le hwexenu na xɔlu
ɖaxo Hlɔmatɔn sɔ Kilinuwisi sɔ qɔ oga le
Sili we oto mε. ³ Otovi ɖekpekpe qɔ na
trɔ va toxo xe mε na e jɔ sɔn, blɛ wε e
na do nyikɔ wema mε le. ⁴ Jozɛfu can lε
le otota Nazalɛtitɔn xeni le Galile we

kansinmε mε, bo na do va yi otota Bεtεlεxεmutɔn xeni le Yude we oto mε. Đo, otota Bεtεlεxεmutɔn mε wε ye ji xɔlu Davidi le, xɔlu Davidi we okunkan mε bε Jozεfu tɔn sɔn. ⁵ E na va yi do nyikɔ wema mε, emyɔ kpodo Malya xena e sɔ ago la. Le hwemenu gomi bo o le Malya si. ⁶Vɔ, hwexenu na ye le Bεtεlεxεmu, Malya we ovijiji we ganmε va su. ⁷Malya bo ji ŋusunglovi ɖokpo, xeni nyi ovi tantyan etɔn. Xena ye ɔn kpewu kpɔn tεnxo le jɔnɔyityɔn, e butu avɔ do ovi la, bo sɔ-e sɔ hlɔn onyi do onu xe mε na ye nɔ na onuɖuɖu kanlinye do.

Mawu we εwεndotɔ de, va do Yesu we jiji we εwεn na ogbɔkplɔtɔye

⁸Le kansin me la mε, ogbɔkplɔtɔ deye nɔ cɔ ozan le hɔntun a do kpe ŋukunsin do ogbɔ yetɔnye wu. ⁹Εwεndotɔ Mawutɔn de bo ze do ŋumε na ogbɔkplɔtɔ laye. Gigo Mawutɔn bo trɔ do ye kpo kinklen kpo, vivɔ ɖaxo de bo jε ye ji. ¹⁰Εwεndotɔ Mawutɔn la bo lɔ na ye tun mɔ : « Mi ká mɔ vɔ, dɔ ko hεn Εwεn Nywε de va na mi. Εwεn xeni na hεn jijwε ɖaxo va na Mawu we otogun la. ¹¹Le ozan xe mε, ye ji hwłengantɔ na mi le xɔlu Davidi we toxo mε. Ovi la wε

nyi Xwetɔ Klisu. ¹²Lena mi na do jos-i-đo xεn : mi na kpɔn ovifε de, ye bo butu avɔ do-e, bo sɔ-e sɔ hlɔn onyi do onu xe mε na ye nɔ na onuɖuɖu kanlinye do. »

¹³Zɔndokpo kpɔju, Mawu we εwεndotɔ ahwankpɔ bo va bɔ do εwεndotɔ tantyan tɔn la wu. Ye bo ji kanfu we ohanye na Mawu, bo tun mɔ :

¹⁴« Gigo na Mawu le jiŋukunsin Fifa na εmε xeye na e yi owan na le nyixɔ ji. »

Ogbɔkplɔtɔye yi Bεtεlεxεmu bo do va yi kpɔn ovi xena ye ji la

¹⁵Xena Mawu we εwεndotɔ laye trɔ sɔn yi jiŋukunsin vɔ, ogbɔkplɔtɔ laye lɔ na yenɔniye tun mɔ : « Mí a yi Bεtεlεxεmu we otota mε na mí a va yi kpɔn onu xeni jɔ, onu xena Xwetɔ la de xlε mí. » ¹⁶Ye hlwendo bo do yi otota la mε, bo va yi kpɔn Malya kpo Jozεfu, kpodo ovifε la le onyihinhlɔn le onu xe mε na ye nɔ na onuɖuɖu kanlinye do. ¹⁷Xena ye kpɔn dɔ mɔsinha vɔ, ye jla onu xeye na ye se do ovi la wu ye. ¹⁸Oxo la kpaca do εmε ɖekpekpe xeni gbε se oxo xena ogbɔkplɔtɔ laye lɔ. ¹⁹Vɔ Malya bo nɔ ɖonjudo onu mε la zεtεye wu nɔ. E bo nɔ bu ota mε do ye wu nɔ. ²⁰E mε

godo, ogbɔkplɔtɔ laye trɔ kɔ. Ye do gigo na Mawu, bo kanfu Mawu na onu xena ye se bo kpɔn. Đo, onu laye jɔ pεrεrε dì lena Mawu we εwεndotɔ la lɔ na ye dɔ ha.

Ye na nyikɔ Yesu

²¹ Xena ye ji Yesu we onyihinhɔn atrotɔn gɔ gbe, ganmε va su na ye na do gbo ada ni-i. Ye bo dɔ nyikɔ ni-i tun Yesu dì lena εwεndotɔ Mawutɔn lɔ na Malya dɔ saa ha, gboxwe e do va yi gomi ovi la tɔn.

Ye hεn Yesu va Mawu we oxwegbe

²² E mε godo, ganmε va su na Malya kpo Jozefu kpo na do va yi sra εwu dì lena Osen xena Mawu na Moyizi lɔ dɔ ha. Mi wε dɔn, Jozefu kpo Malya kpo hεn ovi la do yi Mawu we oxwegbe le Jeluzalεmu a do sɔ-ε sɔ xlε Xwetɔ la.

²³ Ye wasi mɔsinha dɔ Xwetɔ la we Osen lɔ tun mɔ : « Ye na dε ηusunglo tantyan zεtεye dɔ ovo na Mawu. » ²⁴ Ye dɔ na va yi san ovɔ kpodo kpanxwele owe alo hɔnnεvi owe dì lena Osen mε la ke byɔ dɔ ha. ²⁵ Vɔ le hwemε la nu, dahwe dε le Jeluzalεmu, ye bo nɔ yɔ-ε tun Simεnyɔ.

Dahwe mε la bo nyi εmε jijwε, bo nɔ dɔ sisi na Mawu. E le ote kpɔn εmε xeni na va hwlen Izlayeli gan. Gbigbɔ Kinkwεn bo le e ji, ²⁶ bo dε xlε-ε tun e bo ɔn ku nɔ gbɔn do va je hwexenu na e bo na kpɔn hwlenγantɔ Klisu xena Xwetɔ la bo na dɔ dɔdan. ²⁷ Gbigbɔ Kinkwεn kplɔ-ε yi Mawu we oxwegbe, ogan mε la mε Jozefu kpodo Malya kpo kplɔ Yesu va Mawu we oxwe la gbebo na do wasi onu xena Osen la byɔ tun ye bo na wasi ni-i. ²⁸ Simεnyɔ yi Yesu do alɔ etɔn mε, bo do εkpε na Mawu, bo tun mɔ :

²⁹ « Xwetɔ, fifi, ogbe xena o xo na-a la, e cε,

O hεn, o na yi odansɔvi tɔwe la we gbigbɔ le fifa mε.

³⁰ Đo, ko kpɔn hwlenγan xena o na mí kpo ηukunsin kpo,

³¹ Hwlengan xena o jlađo le εgbεtɔ zεtεye we ηumε.

³² Mi wε nyi kinklεn xeni na dε nyikɔ tɔwe sɔ xlε εmε zεtεye le εgbε la mε

Bo na nyi gigo na Izlayeli xeni nyi otogun tɔwe. »

Simεnyɔ lɔ oxo dɔ onyi

³³ Oxo xena Simεnyɔ lɔ lɔ nɔ do ovi la

wu, e kpaca do Jozefu kpodo Malya.
³⁴ Simenyo xo fifa we εđe na ye, bo lɔ na Malya tun mɔ : « Do ovi me la wu, εme susu na je onyi le Izlayeli we oto me. Mosinha ke, Izlayeli vikpe susu buye, bo na fɔn site. E na nyi josi Mawutɔn, εmeyε bo na site do e wu.³⁵ Vɔ, e na de susu hwihwla xeye ni le ayixa me na εgbetɔye do agbanjugba. Myɔ Malya, o na nyɔ-ε tun dì lena dɛnkpwε nɔ gbo εme do ha, mosinha ke wε vivɛsise na gbo ojikan na we dɔ. »

Ana xeni nyi oxolɔdonyitɔ do εkpe na Mawu do Yesu wu

³⁶ Nyɔnu dɔkpo xeni nyi oxolɔdonyitɔ, can bo le ofi la. Ye nɔ yo-ε tun Ana xeni nyi Fanuweli we ovi bo tɔn sɔn Aze we akɔta me. Nyɔnu la o nyi εmehyɔn tarju. E de osu le nyɔnuvi me etɔn, emyɔ kpodo oswa la kpo bo nɔ okpɔ na oxwe acowe.
³⁷ E me godo, oswa ku, e bo trɔ zun okposi, e ko mɔ de osu ti. Nyɔnu me la, e dɔ oxwe kanwe ɔukun εne. E ɔn nɔ le le Mawu we oxwegbe gbede. E bo nɔ sɛn Mawu nɔ ozan kpo oklo kpo dogbɔn onu bibla kpodo εđe xixo me.³⁸ Emɔ can va le ogan me la me pεrεpε, bo je εkpe dido na Mawu ji do ovi la wu. E bo je ovi la

we oxo lili ji na εme ɔekpekpe xeni tre kpɔn Mawu nɔ tun e bo na va hwlen Jeluzalεmu we toxo gan.

Malya kpo Jozefu kpo trɔ gbɔn va Galile

³⁹ Xena Jozefu kpo Malya kpo wasi onu xeye na Mawu we Osen la byɔ zεtεye vɔ, ye trɔ sɔn yi Galile le otota yetɔn xeni nyi Nazalεti me.⁴⁰ Ovi la bo hwεn nɔ, bo dɔ hɔnhlɔn nɔ. E dɔ onunyinywε ganji, Mawu we dɔmεnywε bo le kpo-e.

Yesu le Otɔ we oxwegbe

⁴¹ Jozefu kpo Malya kpo nɔ yi Jeluzalεmu we toxo me oxwεsɔ-oxwεsɔ na Vivayi we oxwe dudu.⁴² Xena Yesu dɔ oxwe weve, ye kplɔ-ε yi Jeluzalεmu dì lena ye o nɔ wasi dɔ saa ha, a do va yi du Vivayi we oxwe.⁴³ Xena ye du oxwe la vɔ, Jozefu kpo Malya kpo bo lo trɔ sɔn nɔ, ye ko nyɔ-ε tun Yesu ci Jeluzalεmu.⁴⁴ Ye bo bu-i nɔ tun Yesu bo le εme xeye kpo ye kpo ni zɔn kpɔkpɔ le omɔ ji nɔ ye kɔn wε ha. Xena ye zɔn zɔnlin na onyihinhɔn dɔkpo vɔ, ye va je Yesu kinkan ji le εme yetɔnye kpo hadwe yetɔnye kɔn.⁴⁵ Xena ye ɔn kpɔn-ε, ye trɔ kɔ yi Jeluzalεmu, ye bo kpɔtɔ lo kan-ε

no. ⁴⁶ Onyihinhon atɔngɔ gbe etɔn, ye va yi kρɔn-ε le Mawu we oxwegbe, e bo xlɔn onyi le osenkplan-εmetɔye mε, bo lo dɔ oto ye no, bo lo kan oxo se no. ⁴⁷ Zinzin etɔn kpo oxo xena e dɔ oxo wu no ye, kpaca do εmε dekpekpe xeni se oxo xena e lɔ no ye. ⁴⁸ Xena Malya kpo Jozefu kpo va yi kρɔn-ε, avo xo ye, onɔ bo lɔ ni-i tun mɔ : « Ovi tεye, εlε jɔ o do wasi mɔsinha kpo mí ? Awo ! Ojikan ka gbo na mɔ kpo didawe kpo no, mí bo kan we no. » ⁴⁹ Yesu bo lɔ na ye tun mɔ : « εlε dɔn na mi do kan-a no ? Alo mi on nyɔ-ε tun ko dɔ odan bo na wa le Didaye we oxwegbe wεε ? » ⁵⁰ Vɔ, ye on se oxo xena Yesu lo lɔ na ye no la gɔnmε. ⁵¹ Yesu bo kplɔ ye do, bo trɔ sɔn yi Nazalεti, bo se otonu na ye. Malya bo no dɔjudo onu mε la zεtεye wu no. ⁵² Yesu bo hwεn no, onunyinywε etɔn bo jε e ji no, onu etɔn bo jεnju na Mawu kpo εgbεtɔye kpo no.

3

Jan yɔ εmεye no na ye a do dɔli jijɔ yetɔnye

¹ Hwexenu na xɔlu daxo Tibεε lo wasi oxwe fɔtɔn no le ogakpo ji, Pɔnsu Pilati

bo do du oga le Yude, Elodu bo do du oga le Galile, Elodu nɔvye xena ye no tun Filipu bo du oga le Itule kpodo Trakoniti, Lisanyasi bo du oga le Abilεnu, ² Hanu kpo Kayifu kpo bo nyi Mawu we ovɔsantɔ daxoye, hwemε la nu wε Mawu lɔ oxo na Jan xeni nyi Zakali we ovi le zogbeji. ³ Jan bo lo dan no gbɔn kansin xeni trɔ do Judεn we otɔ. E bo lɔ na εmεye no tun mɔ : « Mi dɔli jijɔ miatɔnye a bo va lε Mawu we esin, na Mawu a sɔ onu nyanya miatɔnye sɔ ke mi. »

⁴ Oxo xena Mawu we oxolɔdɔnyitɔ Ezayi wlan do wema etɔn mε wε lo jɔ no. E wlan tun mɔ :

« Dahwe dε lo do axwa no le zogbeji
bo lɔ no tun mɔ :

" Mi jla Xwetɔ la we omɔ dɔ,
Omɔ etɔnye ni jɔ nywεdε !

⁵ Ye na tu ogun zεtεye seju,
Okpó dekpekpe kpodo kpokpwe
dekpekpe bo na nyi
gbigba,

Ye bo na jɔ ofi xeye na omɔ la glɔn do
ye,

Ofi xeye na omɔ la gble do ye, ye bo
na jla ye dɔ seju.

⁶ εmε zεtεye bo na kρɔn hwεnγan
Mawutɔn. " »

Jan lɔ oxo sɔn walɔ qidɔli wu

⁷ Σεme susuye bo nɔ va Jan kɔn a do va yi le Mawu we εsin. E bo lɔ na ye nɔ tun mɔ : « Zakpata we okunkanye, onu lε lɔ na mi tun miye boo si na Mawu we kojodqo xeni gbɔnnɔ la ? ⁸ Mi dɔ na de xlε dogbɔn jijɔ miatɔnye mε tun εgbε miatɔn bo dɔli. Mi ká mɔ nɔ bu susu nɔ tun mɔ : " Ablaxamu we nyi mí dagbwa. " Ðo Mawu hεn, e na sɔ ekpen xena mi kρɔn nɔ mεye a do wasi ovi na Ablaxamu. ⁹ Ye o jla ovya la dɔ, a do gbo okyɔnye na otin laye. Otin qekpekpe xeni ɔn syen okun adodwe nɔ, ye na gbo-e a bo sɔ-ε flɛn do ozo mε. »

¹⁰ Σεmεye bo lo kan Jan se nɔ tun mɔ : « Fifi dε, εlε mí dɔ na wa ? » ¹¹ E bo dɔ e wu na ye nɔ tun mɔ : « Σεme xeni dɔ awu owe, dɔ na sɔ qokpo sɔ na εme xeni ɔn dɔ dε, εme xeni dɔ onuqdú can ba na εme xeni ɔn dɔ dε. »

¹² Takwεjɔtɔye bo va Jan kɔn, a do le Mawu we εsin. Ye bo kan-ε se tun mɔ : « Σεme qaxo, εlε mí dɔ na wasi ? » ¹³ E bo dɔ e wu na ye tun mɔ : « Mi ká byɔ oho sɔ hugan xena mi dɔ na yi le εmεye si o. »

¹⁴ Sɔjaye can bo kan Jan se tun mɔ : « Míye dε, εlε mí na wasi ? » E bo dɔ e wu

na ye tun mɔ : « Mi ká yi oho le εme dε si kpo akpa sinsyεn kpo alo dogbɔn ojo kinkan mε, vɔ oho xena ye nɔ tu na mi, ni nɔ kpe mi. »

Jan lɔ oxo sɔn Klisu wu

¹⁵ Otogun la bo lo kpɔn omɔ na onu xeni na va jɔ nɔ, ye bo lo kan yεdε se nɔ tun mɔ : « Vɔ dε, Jan wε nyi Klisu la ? »

¹⁶ Jan bo dɔ e wu na ye tun mɔ : « Mɔ, Mawu we εsin jan wε ko le na mi nɔ, vɔ εme qokpo gbɔn nɔ, e bo dɔ hɔnhlɔn hugan mɔ. Ko ɔn je na do tun afɔkpakan etɔnye can. Emɔɔ, Gbigbɔ Kinkwεn kpodo ozo wε e na le na mi. ¹⁷ Onutanu le alɔ mε ni-i, e bo na do dε onukun la do ovo le onuywε la wu. Onukun laye, e na xuxu ye dɔ, vɔ e bo na tɔ ozo onuywε la le ozomavɔ mε ! »

¹⁸ Dogbɔn onukpinkplan susu buye mε, wε Jan jla εwεn Nywε la na otogun la.

Oga Elodu wle Jan do ogankpa mε

¹⁹ Oga Elodu xeni kpa εcε le Galile we kansinmε, yi nyɔnu le nɔvye^c si bo sɔ dε. Nyɔnu la bo nɔ nyi Elodyadi. Oga la bo mɔ wasi onu nyanya susuye. Jan bo gbe

^c3:19 Filipu wε nyi nɔvye la.

onu ni-i do onu nyanya laye wu.²⁰ Oga la bo mɔ va wasi onu nyanya bu ke, mi wε nyi Jan xena e va wle do ogankpa mε.

Jan Ie Mawu we εsin na Yesu

²¹ Xena Jan Ie Mawu we εsin na εmε susu xeye ni le ble la vɔ, e Ie Mawu we εsin na Yesu can. Vɔ hwexenu na Yesu lo xo εdε nɔ, jiŋukunsin bo hun,²² mi wε Gbigbɔ Kinkwen jε ote do e ji di hɔnne we ninɔmε ha. Ogbe de bo di sɔn jiŋukunsin bo lɔ tun mɔ : « Myɔ we nyi ovi xena ko yi owan na. Myɔ we nɔ do jijwe na-a. »

Yesu we okunkanye

²³ Oxwe ogban mɔsinha wε Yesu dɔ na e do tɔ odan etɔn ji. Ye bo nɔ bu-i tun e bo nyi Jozefu we ovi. Jozefu la bo nyi Heli we ovi.²⁴ Heli bo nyi Matati we ovi. Matati bo nyi Lewi we ovi. Lewi bo nyi Mεliki we ovi. Mεliki bo nyi Yanayi we ovi. Yanayi bo nyi Jozefu we ovi.²⁵ Jozefu bo nyi Matatyasi we ovi. Matatyasi bo nyi Amɔsu we ovi. Amɔsu bo nyi Nawumu we ovi. Nawumu bo nyi Esili we ovi. Esili bo nyi Nagayi we ovi.

²⁶ Nagayi bo nyi Mati we ovi. Mati bo nyi Matatyasi we ovi. Matatyasi bo nyi Semεnyε we ovi. Semεnyε bo nyi Yoseki we ovi. Yoseki bo nyi Yoda we ovi.

²⁷ Yoda bo nyi Yowana we ovi. Yowana bo nyi Hleza we ovi. Hleza bo nyi Zolobabeli we ovi. Zolobabeli bo nyi Celityeli we ovi. Celityeli bo nyi Neli we ovi.²⁸ Neli bo nyi Meliki we ovi. Meliki bo nyi Adi we ovi. Adi bo nyi Kosamu we ovi. Kosamu bo nyi Elimadamu we ovi. Elimadamu bo nyi Eli we ovi.²⁹ Eli bo nyi Yeswa we ovi. Yeswa bo nyi Eliyezε we ovi. Eliyezε bo nyi Yolimu we ovi. Yolimu bo nyi Matati we ovi. Matati bo nyi Lewi we ovi.³⁰ Lewi bo nyi Simεnyɔ we ovi. Simεnyɔ bo nyi Yuda we ovi. Yuda bo nyi Jozefu we ovi. Jozefu bo nyi Yonami we ovi. Yonami bo nyi Eliyakimu we ovi.³¹ Eliyakimu bo nyi Mεleya we ovi. Mεleya bo nyi Mεna we ovi. Mεna bo nyi Matata we ovi. Matata bo nyi Natan we ovi. Natan bo nyi Davidi we ovi.³² Davidi bo nyi Jese we ovi. Jese bo nyi Obεdi we ovi. Obεdi bo nyi Bozu we ovi. Bozu bo nyi Sala we ovi. Sala bo nyi Naɔn we ovi.³³ Naɔn bo nyi Aminadabu we ovi. Aminadabu bo nyi Adiminu we ovi. Adiminu bo nyi Ani we ovi. Ani bo nyi Esilɔn we ovi. Esilɔn bo

nyi Pelesi we ovi. Pelesi bo nyi Yuda we ovi. ³⁴Yuda bo nyi Jakobu we ovi. Jakobu bo nyi Izaki we ovi. Izaki bo nyi Ablaxamu we ovi. Ablaxamu bo nyi Tela we ovi. Tela bo nyi Naxo we ovi. ³⁵Naxo bo nyi Selugu we ovi. Selugu bo nyi Hlewu we ovi. Hlewu bo nyi Pelegi we ovi. Pelegi bo nyi Ebé we ovi. Ebé bo nyi Cela we ovi. ³⁶Cela bo nyi Kenani we ovi. Kenani bo nyi Apasadi we ovi. Apasadi bo nyi Semu we ovi. Semu bo nyi Nōwe we ovi. Nōwe bo nyi Lemeki we ovi. ³⁷Lemeki bo nyi Matusalem we ovi. Matusalem bo nyi Enoku we ovi. Enoku bo nyi Yelédi we ovi. Yelédi bo nyi Malaleli we ovi. Malaleli bo nyi Kenani we ovi. ³⁸Kenani bo nyi Enosu we ovi. Enosu bo nyi Seti we ovi. Seti bo nyi Adamu we ovi. Adamu bo nyi Mawu we ovi.

4

Yesu du le legba we tintenkponye ji

¹Hwexenu na Yesu le le Juden we otɔ to nɔ, e o gɔ kpo Gbigbo Kinkwen, Gbigbo la bo kplɔ-ɛ do yi zogbeji. ²Legba va tɛn-ɛ kpɔn le ble na onyihinhɔn kande. Yesu ɔn du onu ti gbɔn

onyihinhɔn kande la do vɔ, xena azan mε laye va yi vɔ, xovɛ va ci-i. ³Mi wε legba lɔ ni-i tun mɔ : « E nyi na o nyi Mawu we ovi, be bo dε ogbe na εkpεn mεye, na ye a trɔ zun kpɔnnɔ. » ⁴Yesu dɔ e wu ni-i tun mɔ : « Mawu we oxo lɔ tun : " Onududu dodyo jan hεn εgbεtɔ na du a do nɔ εgbε. " »

⁵Legba mɔ kplɔ Yesu yi jigbe, bo xlε-ɛ ogaduxwe zεtεye xeni le nyixɔ ji le cεju vidε klenj mε. ⁶E bo lɔ na Yesu tun mɔ : « Ko na sɔ εcε kpikpa kpo dɔkunnu xeni gbo nyixɔ ji xena o kpɔn nɔ mε zεtεye sɔ na we ; dɔ, mɔ wε ye sɔ onu mε zεtεye sɔ do alɔ mε na, ko hεn ko na sɔ na εmε xeni jlo-o. ⁷Myɔ, e nyi tun o do onu odo na-a, be onu laye sεju na nyi tɔwe. » ⁸Yesu bo dɔ e wu ni-i tun mɔ : « Mawu we oxo la lɔ tun mɔ : " Xwetɔ Mawu tɔwe wε o na do onu odo na, emyɔ dɔkpo gee wε o na sεn. " »

⁹E mε godo, legba la mɔ va kplɔ-ɛ do yi ota na Mawu we oxwe xeni le Jeluzalem, bo lɔ ni-i tun mɔ : « E nyi na o nyi Mawu we ovi dododo, zɔn sɔn bwε, a bo jε nyixɔ mε ; ¹⁰dɔ Mawu we oxo la lɔ tun mɔ : " Mawu na dε ogbe na εwendotɔ etɔnye, ye bo na va kpe ηukunsin do wu we. " ¹¹Mɔsinha ke : " Ewendotɔ Mawutɔn laye na hεn we do

alà mè na afò tòwe òn klen ekpen nò. " »

¹² Yesu dò e wu ni-i tun mò : « Mawu we oxo lò tun mò : O òn dò na tèn Xwetò Mawu tòwe kpòn. » ¹³ Xena legba zan walò mè zeteye bo do tèn Yesu kpòn vò, e dun yi le Yesu wu gbɔn do yi hwedenu.

Yesu bë odan etòn le Galile we kansinmè

¹⁴ Yesu gbɔn va Galile, kpo Gbigbɔ Kinkwèn we hɔnhlɔn kpo. Èmèye bo lo dè kunnu ni-i nò gbɔn Galile we kansinmè serju. ¹⁵ E nò kplan onu gbɔn Jwifuye we okpletyɔnye, èmè zeteye bo kanfu nyikɔ etòn nò.

Ye gbe Yesu le Nazalèti we otota mè

¹⁶ Yesu va Nazalèti, otota xe mè na e hwèn le. Le Jwifuye we gbɔjwèzan gbe, e dyè Jwifuye we okpletyon di lena e o nò wasi dò saa ha, e bo site bo na do xlè Mawu we oxo. ¹⁷ Ye sɔ oxolɔdonyitɔ Ezayi we wema sɔ ni-i tun ni boo xlè-ɛ na heye, xena e hun-i, e bo xlè ofi xena ye wlan do tun mò :

¹⁸ Mawu we Gbigbɔ le ji ye

Do e can-a

Na ko na do va yi do Èwèn Nywè na

èmè xeye ni ñu aya nò ye,

E ño-o ñodan, na ma va yi lò na ogantɔye tun ye bo na dèogan na ye,

A bo mò lò na ñuvançye tun ye bo na kpòn onu,

A bo de ogbe na èmè xeye na ye do aya na nò ye tun ye boo jè yede si,

¹⁹ A bo do va lò oxo sɔn oxwe dè wu, oxwe xe mè na Mawu dè ñomènywè etòn sɔ xlè.

²⁰ E mè godo, e tu wema la. E bo sɔ-ɛ sɔ na odansɔvi la, bo xlɔn onyi. Ye èmè zeteye xeni le okpletyon la, bo kpòn-ɛ nò trululu. ²¹ E bo lò na ye nò tun mò : « Le egbe, Mawu we oxo xena mi se nò xe la, e cɛ. » ²² Ye èmè zeteye bo dè kunnu nywè do Yesu wu nò. Oxo vivi xeye ni tòn le onu mè ni-i nò ye, nò kpaca do ye nò. Ye bo lò nò tun mò : « Jozèfu we ovi hèn nyi hwanja mè la wè ? » ²³ Yesu lò na ye tun mò : « Ko kan do e ji tun mi na va do olo xe na-a : " Doto, gɔ adɔn na diwe. " Mi bo na mò va lò na-a tun mò : « " Onu xeye na o wasi le Kapenawumu we toxo mè mí bo se ye, mò wasi ye can le bwè, le otota tòwe mè. " » ²⁴ E bo mò lò na ye tun mò : « Le oxojɔxo mè, ko lo lò na mi nò : Oxolɔdonyitɔ ti ñò le, na ye

nɔ yi-i nywɛdɛ le oto etɔn mɛ. »²⁵ Le oxojɔxo mɛ, ko lo lɔ na mi nɔ tun mɔ, okposi susu wε le Izlayeli we oto mɛ le Eli we hwenu. Le hwemenu, oju ɔn ja na oxwe atɔn kpo sunzan εdεn, xovε daxo de bo tɔn le oto la mɛ. ²⁶Ganke, Mawu ɔn sɔ Eli qodan ye εmε ti kɔn. Vɔ, e dɔ-e qodan okposi qokpo kɔn, le Saleputa we toxo mɛ xeni le Sidɔn we kansinmɛ. ²⁷Mɔsinha ke, okpodɔnnɔ susu wε le Izlayeli we oto mɛ, le oxolɔdonyitɔ Elize we hwenu, ganke ye εmε ti ɔn kρɔn adɔngigo, vɔ, Naama xeni nyi Sili we oto mɛ tɔ, e ko nyi Jwifu, wε e gɔ adɔn na. »

²⁸Xena ye se mɔsinha, adji wle ye εmε zetεye le okpletyɔn la. ²⁹Ye site, bo dε Yesu tɔn le otota la mɛ. Ye bo dɔn-ε yi otame na okpó xe ji na Nazalεti la we otota le, a do tintin-i do nyixɔmɛ. ³⁰Vɔ Yesu gbɔn agblame na ye bo sɔn.

Yesu dε ogbe do gbigbɔ nylakan dε le Kapεnawumu

³¹Yesu va toxo Kapεnawumutɔn mɛ le Galile we kansinmɛ. E bo kplan onu εmεye nɔ, le Jwifuye we gbɔjwεzan gbe. ³²Lena e lo kplan onu dɔ nɔ, e kpaca do εmεye, dɔ e lɔ oxo nɔ kpodo εcε kpikpa kpo. ³³Le okpletyɔn la, dahwe dε le,

gbigbɔ nylakan bo le e mɛ. Dahwe mɛ la do axwa crididi bo tun mɔ :³⁴ « Awo ! Yesu Nazalεtitɔn, εlε o jlo na mī^d ? O va na do nya mī wεε ? Ko nyɔ εmε xena o nyi : Myɔ wε nyi εmε kinkwεn xena Mawu sɔ qodan. ³⁵Yesu bo dε ogbe tɔ-ε vivεdɛ tun mɔ : « Bɔ onu a bo tɔn le dahwe xe mɛ. » Gbigbɔ la ze dahwe la sɔ xu onyi le εmε zetεye we ηumε, bo tɔn le e mɛ, e ko wa onu vive ti kpodo dahwe la. ³⁶Onu xeni jɔ la, e kpaca do εmε zetεye, ye bo kan yεnɔniye se nɔ tun mɔ : « Oxo ηukɔ lε nyi xe ? Dahwe xe nɔ dε ogbe do gbigbɔ nylakanye kpo εcε kpikpa kpodo hɔnhlɔn kpo, ye bo nɔ tɔn le εmεye mɛ. »³⁷ E mɛ la godo, Yesu we nyikɔ bo gbakpe gbɔn ofi zetεye le kansin la mɛ.

Yesu gɔ adɔn na adɔnnɔ susu

³⁸Xena Yesu lε le Jwifuye we okpletyɔn la vɔ, e yi Simɔ we oxwegbe. Simɔ we sinc bo dɔ zozo daxo dε. Ye bo va dε kuku na Yesu tun ni boo va gɔ adɔn ni-i. ³⁹Yesu tεkɔ adɔnnɔ la, bo dε ogbe do adɔn la, zozo la bo gɔ ni-i. Zɔndokpo, nahwe la site, bo je jɔnɔ yiyi na ye ji.

---

^d4:34 Gbigbɔ nylakan laye su, mi wε dɔn na ye do wlan "mī" le bles.

⁴⁰ Le hwedo etɔn, εμεye kplɔ εμε yetɔnye, xeye ni je adɔn hamε-hamεye va Yesu kɔn. Yesu nɔ dɔ alɔ ye ji dɔkpo-dɔkpo, a bo gɔ adɔn na ye.

⁴¹ Gbigbɔ nylakanye can tɔn le εμε susu mε bo nɔ do axwa tun mɔ : « Mawu we ovi wε o nyi ! » Vɔ Yesu nɔ dε ogbe tɔ ye tun ye boo bɔ onu, dɔ, gbigbɔ nylakan laye nyɔ-ε tun emyc bε bo nyi Klisu la.

Yesu lɔ Mawu we oxo gbɔn Jwifuye we okpletyɔnye

⁴² Xena onyi hɔn, Yesu tɔn le toxo la mε, bo sɔn yi zogbe dε ji. εμε susu bo lo kan-ε nɔ, xena ye va yi kρɔn-ε, ye jlo na hεn e wu na e ko do sɔn le ye kɔn nɔ.

⁴³ Vɔ Yesu bo lɔ na ye tun mɔ : « E le vivεde tun ko na jla Mawu we Xɔlududu we εwεn Nywε la na toxo gbokpweye can, e mε la wε dɔn na Mawu do dɔn-ɔ dɔdan. » ⁴⁴ Yesu bo lɔ Mawu we oxo gbɔn okpletyɔn xeye ni le Jwifuye^e we oto mε ye.

5

Yesu yɔ onukplanvi etɔn tantyantɔnye

^e4:44 Winwlan qεye le glεki we ogbe mε lɔ tun mɔ : « Galile we kansinmε ».

¹ Gbedokpo, Yesu le Jenεzaleti^f we otɔ to, εμε susu bo hunxa-ε, bo lo tintin-i nɔ, bo na do se Mawu we oxo. ² E kρɔn otɔjihun owe le otɔ la to, oqɔdatɔye bo tɔn le ye mε bo lo kłɔ oqɔ yetɔnye nɔ. ³ Tɔjihun dɔkpo bo nyi Simɔtɔn, Yesu bo dyε otɔjihun mε la mε, bo lɔ na Simɔ tun mɔ : « Simɔ, e jlo-o tun na kun otɔjihun la do yi otɔ la ji vidε. » Yesu bo xlɔn onyi le otɔjihun la mε, bo je onukpinkplan otogun la ji.

⁴ Xena e kplan onu ye vɔ, e lɔ na Simɔ tun mɔ : « Kun otɔjihun la do yi ηukɔn le ofi xena otɔ la tito le. Myɔ kpodo hawetɔ oqɔdatɔ laye kpo, mi da oqɔ na mi a wle ohwe. » ⁵ Simɔ lɔ ni-i tun mɔ : « Xwetɔ, mí nɔ zanjute, bo da oqɔ gbɔɔn ganke, mí ɔn kpewu wle ohwe ti kanjukonu. Vɔ xeni nyi myɔ wε lɔ mɔsinha, ko na da oqɔ la. » ⁶ Ye da oqɔ la, bo wle ohwe susu gbagbagba gbɔɔn oqɔ yetɔnye bo je vunvun ji. ⁷ Ye wasi alɔ na ye hato xeye ni le otɔjihun owego la mε, tun ye boo va kpedo heye wu. Xena ye va, ye εμε zεtεye bo nɔ okɔ bo bε ohwe laye do otɔjihun owe laye mε. Agban va hugan otɔjihun laye gbɔɔn ye

^f5:1 Jenεzaleti we otɔ la wε ye mɔ nɔ yɔ tun Galile we otɔ.

bo ka sys nɔ. ⁸Xena Simɔ Piye kpɔn do mɔsinha, e je klita le ɲukɔn na Yesu bo tun mɔ : « Xwetɔ, dun yi le wu ye, do onu nyanya watɔ we ko nyi. » ⁹Lesinha na ohwe laye su do, e kpaca do Simɔ kpodo εμε xeye ni bɔ do e wu zeteye. ¹⁰Mɔsinha ke wε e kpaca do hatɔ oqɔdatɔ xeye we nyikɔ ni nyi Jaki kpo Jan xeye ni nyi Zebede we ovikreye. Yesu lɔ na Simɔ tun mɔ : « Ká mɔ vɔ, do bε sɔn egbe ji, εgbεtɔye wε o na nɔ kplɔ va na-a di lena o nɔ wle ohwe do ha. » ¹¹E me godo, ye kun otɔjihun yetɔnye va ago ji, bo jo onu zeteye do, bo kplɔ Yesu do.

Yesu gɔ adɔn na okpodɔnnɔ de

¹²Gbedokpo, Yesu le toxo de mε, mi wε dahwe de le ofi la, okpodɔn qɔdɔyo bo gɔ goto ni-i. Xena e kpɔn Yesu, e do onu odo, bo de kuku na Yesu tun mɔ : « Xwetɔ, ko nyɔ-ε tun o kpewu, na o jlo, ko na trɔ zun εμε mimɛ⁹. » ¹³Yesu dren alɔ bo do alɔ e wu, bo lɔ ni-i tun mɔ : « Ko jlo, trɔ zun εμε mimɛ. » Zɔndokpo, okpodɔn la bo bu le goto ni-i. ¹⁴Yesu bo

⁹5:12 Le Jwifuye we Osen mε, adɔn do na gɔ na okpodɔnnɔye. E me godo ye ba sra εwu na ye, ye ba do trɔ zun εμε mimɛ gbɔxwe ye a dyε Mawu we otogun mε.

do osen ni-i tun mɔ : « Ká lɔ na εμε ti, vɔ va yi sɔ qɔiwe sɔ xlε ovɔsantɔ Mawutɔn, o ba do wasi ovɔsinsan xena Moyizi we Osen byɔ. E me la we na de xlε εμε zeteye tun adɔn tɔwe bo gɔ. » ¹⁵Ganke, Yesu we nyikɔ bo gbakpe gbɔn ofi zeteye nɔ, εgbεtɔ susu gbagbagba nɔ va kple a do se onukpinkplan etɔn, a bo mɔ do kpɔn adɔngigɔ sɔn e de. ¹⁶Vɔ, Yesu nɔ tɔn le ye me a do va yi xo εđe le ofi xena εμε ti ɔn le.

Yesu gɔ adɔn na dahwe kplibɔnnɔ de

¹⁷Gbedokpo, Yesu lo kplan onu εμεye nɔ. Falizitɔye kpo osenkplan-εmεtɔye bo xlɔn onyi le aha ni-i. Ye bo sɔn Jeluzalemu we toxo mε kpodo otota zeteye xeni le Galile kpo Yude we otoye mε. Mawu we hɔnhlɔn bo le kpo-e, e bo gɔ adɔn na adɔnnɔye nɔ. ¹⁸Εμε deye kɔ dahwe kplibɔnnɔ de do okpɔn adɔnnɔyetɔn mε bo na do va Yesu kɔn. Ye bo jlo na hɛn adɔnnɔ la dγε oxwe xe gbe na Yesu le, a bo do sɔ adɔnnɔ la sɔ do ɲukɔn ni-i. ¹⁹Vɔ ye ɔn kpewu bo wasi mɔsinha, do εμε susu wε gɔ oxwe la gbe. Ye gbojwε xε oxɔ la ta, bo de omɔ de, bo sɔ adɔnnɔ la je ote le agun mε do ɲukɔn na Yesu. Adɔnnɔ la bo le onyi

hinhlon le okpon eton la me. ²⁰Xena Yesu kpɔn xɔse yetɔn, e lɔ na adɔnnɔ la tun mɔ : « O kpɔn sisɔkɛ na onu nyanya tɔweye. » ²¹Osenkplan-ɛmetɔye kpodo Falizitɔye xeye ni le ofi la, bo lo bu susu nɔ tun mɔ : « Dahwe ɲukɔ lε nyi xe ? E lo zun Mawu nɔ. ɛmɛ ti ɔn le bo na sɔ onu nyanya sɔ ke ɛmɛ. Mawu ɖokpo gee jan wε na kpewu wasi-i ! » ²²Yesu kpɔn susu yetɔnye bo lɔ na ye tun mɔ : « Elε jɔ mi do do susu me haye ? ²³Na ye lɔ tun mɔ : " O kpɔn sisɔkɛ na onu nyanya tɔweye " alo " Site a bo zɔn zɔnlin, " ɲukɔ lε fa hugan de ? ²⁴Vɔ, ko jlo na mi a nyɔ-e tun mɔ, mɔ ɛgbɛtɔ we Ovi la, ko dɔ ece le nyixɔ ji na do sɔ onu nyanylaye sɔ ke ɛmɛ. » E me godo, Yesu lɔ na kplibɔnɔ la tun mɔ : « Site a bo sɔ okpon tɔwe na sɔn yi oxwe tɔwe gbe. » ²⁵Haju zɔndokpo, dahwe kplibɔnɔ la site le ɛmɛ zetɔye we ɲumɛ, e bo sɔ okpon eton, bo sɔn yi oxwe eton gbe, bo kanfu Mawu nɔ. ²⁶E kpaca do ɛmɛ zetɔye tanju le ofi la, ye bo kanfu Mawu nɔ, kpodo vιvɔ kpo. Ye bo lɔ tun mɔ : « Onu makpon gbede wε mí kpɔn le egbe ! »

Yesu lan Lewi

²⁷E me godo, Yesu lε le ble, bo va yi

kpɔn takwɛjɔtɔ de xeni xlɔn onyi le odanwaxwe eton, ye bo nɔ yɔ-e tun Lewi^h. Yesu bo lɔ ni-i tun mɔ : « Kplɔ-ɔ do. » ²⁸Lewi site, bo jo onu zetɔye do, bo kplɔ Yesu do.

²⁹E me godo, Lewi du agɔ daxo de le oxwe eton gbe, a bo do do bubu Yesu wu. Takwɛjɔtɔ susu kpodo ɛmɛ buye bo lo du onu kpodo ye nɔ. ³⁰Falizitɔye kpo osenkplan-ɛmetɔ yetɔnye, bo lo lɔ oxo do onu me la wu nɔ, ye bo kan onukplanvi Yesutɔnye se tun mɔ : « Elε jɔ na mi nɔ do du, a bo nu kpo takwɛjɔtɔye kpo onunyanylawaṭɔye kpo ? » ³¹Yesu dɔ e wu na ye tun mɔ : « Adɔnnɔye wε hyan doto, ɛmɛ xeye ni le ozan, ye ɔn dɔ ohyan eton. ³²Ko ɔn va na do yɔ ɛmɛ xeye ni nyi ɛmɛ jijwεye, vɔ, onunyanylawaṭɔye wε ko va na, ye ba do qɔli jijɔ yetɔnye. »

Yesu lɔ oxo do onu bibla wu

³³Falizitɔye lɔ na Yesu tun mɔ : « Jan we onukplanviye kpo onukplanvi miatɔnye, ye nɔ bla onu ganme-ganme, a bo xo εdε nɔ, vɔ onukplanvi tɔweye, ye nɔ du a bo nu. » ³⁴Yesu dɔ e wu na ye tun mɔ : « Le alɔ wle zan gbe, mi na

---

^h5:27 Lewi ke wε ye nɔ yɔ tun Matye.

kpewu na lɔ na εμε xeye na ye yɔ ye tun ye boo bla onu hwexenu na ŋusunglo xeni wle alɔ nɔ la mɔ gbe le ye kɔn wɛɛ ?
³⁵ Vɔ, azan de lo gbɔn nɔ, na ye na va kplɔ ŋusunglo xeni wle alɔ la le ye kɔn, hwemenu wɛ ye na bla onu. »

³⁶ Yesu mɔ do olo na ye, bo tun mɔ : « Εμε ti ɔn nɔ kan le awu yɔyɔ wu a do va yi jla awu xixo dɔ. E nyi ye wa mɔsinha, be awu yɔyɔ la bo vun, mɔsinha ke avɔvi yɔyɔ na ye va yi tɔ do awu xixo la ji, e ɔn sɔgbe kpo-e nɔ. ³⁷ Εμε ti ɔn nɔ kɔn vən yɔyɔ do olan gbaza we ogloⁱ xixo mɛ, e ma dɛn, oglo xixo mɛ la na wo, vən yɔyɔ la bo na kɔn do nyixɔ mɛ, oglo laye can bo na la. ³⁸ Vɔ, olan gbaza we oglo yɔyɔ mɛ wɛ ye nɔ kɔn vən yɔyɔ do ! ³⁹ Εμε ti ko nɔ kan na nu vən yɔyɔ le hwexenu na e o nu xixo la vɔ. Đo, ye nɔ lɔ tun mɔ : " Xixo la bo nyɔhwyan hugan. " »

6

Yesu dɔ εcɛ do gbɔjwεzan Jwifuyetɔn ji

¹ Le Jwifuye we gbɔjwεzan dɔkpo gbe, Yesu kpodo onukplanvi etɔnye gbɔn εjinukun we ogle de mɛ bo do va yi nɔ.

ⁱ 5:37 Le Jwifu saa xixotɔnye we hwenu, olan gbaza wɛ ye nɔ do tɔ oglo. Ye bo nɔ kɔn εsin alo vən do e mɛ.

Onukplanvi laye bo kan εjinukun deye bo fle du nɔ. ² Falizitɔ deye bo lɔ na ye tun mɔ : « Elε dɔn mi do wasi onu xena Osen gbe le gbɔjwεzan gbe nɔ ? » ³ Yesu yi oxo bo dɔ e wu na ye tun mɔ : « Be mi ɔn xlε onu xena Davidi kpodo εμε xeye ni kplɔ-ɛ do ye, ye wasi le hwexenu na xovɛ ci ye wɛɛ ? ⁴ Davidi dγε ofi xena ye nɔ sen Mawu le, bo sɔ kpɔnnɔ xena ye do san ovɔ na Mawu, bo du, bo na εμε xeye ni kplɔ-ɛ do ye, yee can, ye bo du. Vɔ kpɔnnɔ mɛ la, εμε ti ɔn dɔ εcɛ bo na do du, zegbɔn ovɔsantɔ Mawutɔnye wu. » ⁵ Yesu mɔ lɔ na ye tun mɔ : « Egbetɔ we Ovi la, wɛ dɔ εcɛ do gbɔjwεzan la ji. »

Yesu gɔ adɔn na dahwe de xena alɔ ku na

⁶ Le gbɔjwεzan bu gbe, Yesu dγε Jwifuye we okpletyɔn, bo kplan onu εmεye nɔ. Dahwe de bo le ofi la, aqusi we alɔ etɔn bo ku. ⁷ Osenkplan-εmetɔye kpodo Falizitɔye kpo, bo xɔ kpɔn Yesu nɔ, a bo do kpɔn tun e kɛ na gɔ adɔn na εμε le gbɔjwεzan la ji maa ? Đo, ye lo kan εhwε jijɔ nɔ na ye a do do εhwε ni-i. ⁸ Vɔ Yesu bo nyɔ susu yetɔnye. Mi wɛ e lɔ na dahwe xena alɔ ku na la tun mɔ : «

Site, a bo nɔ ote le ɲukɔn na εμε zeteye.
» Dahwe la site bo nɔ ote. ⁹ Yesu bo lɔ na ye tun mɔ : « Ma kan oxo xe mi se : dogbɔn Osen míatɔn me qe, onu nywε mí na wa lo, alo onu nyanya mí na wa le gbojwεzan la gbe ? Mí na hwlen εgbe gan we lo, alo mí na gble εgbe na εmεye ? » ¹⁰ Yesu kpɔn ye εmε zeteye, e me godo e bo lɔ na dahwe la tun mɔ : « Drɛn als tɔwe ! » Dahwe la bo drɛn als etɔn, adɔn la bo gɔ ni-i. ¹¹ Onu la do aja ɲumε na osenkplan-εmetɔye kpo Falizitɔye, ye bo je oxo lili ji na yenɔniɔye do onu xena ye na wa kpo Yesu wu.

Yesu can εmε dindɔn weve laye

¹² Le hwemε la nu, Yesu xε okpó de ji a do xo εdε. Le ozan blebu la me e bo xo εdε na Mawu. ¹³ Xena onyi hɔn, e yɔ onukplanvi etɔnye, bo can weve le ye me bo na nyikɔ ye tun εmε dindɔnye. ¹⁴ Nyikɔ yetɔn xεn : Simɔ xena Yesu dɔ nyikɔ bu na tun Piye, kpodɔ Andre xeni nyi Simɔ nɔvye, kpodɔ Jaki, Jan, Filipu, Batelemi, ¹⁵ Matye, Tɔma, Jaki xeni nyi Alufe we ovi, Simɔ εhwεyina-ototɔ^j,

---

^j6:15 Simɔ me la bo le ogbεta de me saa, ogbεta me la bo nɔ xo εvun a do yi εhwε do ota na Izlayeli we oto.

¹⁶ Yuda xeni nyi Jaki^k we ovi kpodo Yuda Isikaliyɔtu xeni va sa Yesu.

Yesu kplan onu εmεye, bo mɔ gɔ adɔn na ye

¹⁷ Yesu je ote sɔn okpó la ji kpodo εmε dindɔn laye kpo, e bo le ote le gbaja ji de. Onukplanvi susu bo le blɛ. Mɔsinha ke εgbεtɔ susu gbagbagba bo le ofi la, ye εmε xeye ni sɔn Yude kpodo Jeluzalemu we otoye me. εmε qe ye can bo sɔn Tilu kpodo Sidɔn we kansin xeye ni le εxuto me. ¹⁸ Ye va bo na do se onukpinkplan etɔn, e ba do gɔ adɔn na ye. Ye εmε xeye na gbigbɔ nylakanye lo do hannu na nɔ ye, bo kpɔn okan tuntun. ¹⁹ Ye εmε zeteye bo jlo na dɔ als e wu, dɔ, hɔnhlɔn de nɔ tɔn le e me a bo gɔ adɔn na ye serju.

Yesu lɔ oxo do nyɔna kpodo vivεsise wu

²⁰ Xena Yesu de okɔ kpɔn onukplanvi etɔn laye vɔ, e lɔ na ye tun mɔ :
« Mi kpɔn jijwε, mi εmε ayanɔye,
Do Mawu we Xɔluqdu la nyi miatɔn !
²¹ Mi kpɔn jijwε, mi εmε xeye na xovε

---

^k6:15 Jaki xeye we oxo na ye lɔ le blɛ nɔ, εmε vovweye we ye nyi.

ci nɔ fifi ye,

Đo gomi na va gɔ mi !

Mi kpɔn jijwɛ, mi εmɛ xeye ni fan avin
nɔ fifi ye,

Đo mi na va ko εde !

²² « Oji ni jɔ mi le hwexenu na εgbεtɔye
na gbe owan na mi, a bo gbe mi, a bo
zun mi nɔ, a bo lɔ oxo miatɔn nyanya
nɔ, do mɔ Egbeτɔ we Ovi la wu. ²³ Le
hwexenu na e va jɔ dɔ mɔsinha nɔ, mi
kpɔn jijwɛ, a bo zɔn jɛ ote, dɔ ale qaxo
dɛ lo tre kpɔn mi le jiŋukunsin nɔ. Đo,
mɔsinha wɛ ye dagbwaye nɔ do aya na
oxolɔqonyitɔye dɔ.

²⁴ Vɔ, babaa na mi εmɛ dɔkunnɔye

Đo mi o yi nyɔna miatɔn !

²⁵ Babaa na mi εmɛ xeye ni du onu bo
gɔ gomi fifi ye,

Đo xovɛ na va ci mi !

Babaa na mi εmɛ xeye ni ko εde nɔ fifi
ye,

Đo mi na va nɔ lutu mɛ, a bo fan avin
nɔ !

²⁶ Babaa na mi, na εgbεtɔ zεtεye lo lɔ
oxo miatɔn nywɛ nɔ, dɔ mɔsinha wɛ ye
dagbwaye nɔ wasi na oxolɔqonyitɔ
ojokantɔye ! »

Mi yi owan na kεntɔ miatɔnye

²⁷ « Vɔ ko lɔ na mi nɔ, mi εmɛ xeye ni lo
dɔ oto-o nɔ ye tun mi yi owan na kεntɔ
miatɔnye, a bo wasi onu nywɛ na εmɛ
xeye ni gbe owan na miye. ²⁸ Mi byɔ
Mawu we dona na εmɛ xeye ni do onu
mi nɔ ye, a bo xo εdɛ na εmɛ xeye ni do
aya na mi nɔ ye. ²⁹ Na εmɛ dɛ gba oto
mɛ na we do alɔ dɛ mɛ, bo mɔ sɔ alɔ
owegɔ mɛ tɔn sɔ ni-i. Na εmɛ dɛ yi awu
qaxo tɔwe, bo ká mɔ gbe odotɔn la sisɔ
ni-i o. ³⁰ Nɔ na onu εmɛ qekpekpe xeni
byɔ onu we. E nyi εmɛ dɛ sɔ onu tɔwe
dɛ, ká byɔ-ɛ can. ³¹ Onu xena mi jlo tun
εgbεtɔye boo nɔ wasi na mi, wɛ miye can
na nɔ wasi na ye. ³² Na mi yi owan na
εmɛ xeye ni yi owan na mi ye qodyo, εlɛ
mi wa, na ye na do do εkpe etɔn na mi ?
Đo, onunyanylawatɔye can nɔ yi owan
na εmɛ xeye ni yi owan na ye. ³³ E nyi
εmɛ xeye ni wasi onu nywɛ na mi ye, jan
wɛ mi nɔ wasi onu nywɛ na, εlɛ mi wa,
na ye na do do εkpe etɔn na mi ? Đo,
onunyanylawatɔye can nɔ wasi mɔsinha.
³⁴ E nyi εmɛ xeye ni na kpewu va tu aχɔ
na mi ye, jan wɛ mi nɔ wyan onu na, εlɛ
mi wa, na ye na do do εkpe etɔn na mi ?
Đo, onunyanylawatɔye can nɔ wyan onu
na ye hatɔ onunyanylawatɔye, a bo

qoñudo e wu nɔ tun ye bo do na va tu heye gbeswε.³⁵ Vɔ, mi yi owan na kento miatɔnye, mi wasi onu nywε na ye, mi wyan onu na ye, a bo ká qoñudo axtu wu. Sɔn e mε la ji, mi na yi ale qaxo dε, a bo nyi Mawu Đaxo la we oviye, do, e nɔ wasi dɔmεnywε na alɔgodokpεdotɔye kpodo danuwatɔye. ³⁶ Mi wasi dɔmεnywε di lena miatɔ can nɔ wasi dɔmεnywε do ha. »

Mi ká mɔ dɔ εhwε na εmε dε

³⁷ « Mi ká dɔ εhwε na εmε ti, Mawu ko mɔ va dɔ εhwε na miye can nɔ. Mi ká do εhwε na εmε dε, Mawu ko mɔ do εhwε na miye can nɔ. Mi sɔ εhwε sɔ ke εmεye na Mawu a sɔ εhwε sɔ ke miye can. ³⁸ Mi na onu εmε na Mawu a na onu miye can, dɔ ye na kɔn do aŋɔ miatɔn mε, ye ba hunhun-i, a bo zin-i, e ba gɔ gbɔɔn a bo kunhun nɔ. Lena mi nɔ jle onu, bo nɔ na εmε dɔ, mɔsinha ke wε Mawu na jle onu nina etɔn na mi dɔ. »

³⁹ Yesu mɔ do olo dε na ye bo tun mɔ : « ḥuvanɔ dε kpewu na xlε omɔ hatɔ wεε ? Ye εmε owe laye na va yi je ogun mε !

⁴⁰ Onukplanvi ɔn nɔ hugan xwetɔ etɔn o, vɔ, na onukplanvi dekpekpe yi onukpinkplan nywεdε, e na di xwetɔ

etɔn. ⁴¹ Elε dɔn o do kpɔn onuywε le ḥukunsin ji na hawetɔ nɔ, vɔ o ko kpɔn otinkpo xeni le ḥukunsin tɔwe ji nɔ ? ⁴² Elε jɔ o na do lɔ na hawetɔ tun mɔ : " Nɔvye, nɔte ma dε onuywε xeni le ḥukunsin ji na we tε, " vɔ myɔ la ḥutɔ, o ko kpɔn otinkpo xeni le ḥukunsin tɔwe ji nɔ. Ḫyεmεnuwata, dε otinkpo xeni le ḥukunsin tɔwe ji te tantyan, e mε, o ba kpɔn onu nɔ nywεdε, a bo do va dε onuywε tε le ḥukunsin ji na hawetɔ. »

Yesu lɔ oxo sɔn otin kpodo otinkunsinsyεn etɔnye wu

⁴³ « Otin nywε ti ɔn nɔ syen okun nyanya, otin nyanya ti ko nɔ syen okun nywε. ⁴⁴ Onu xena otin qokpo-qokpo nyi, sinsyen etɔn wε nɔ dε xlε. Ye ɔn nɔ gbεn figi^l we sinsyen le εŋuya mε. Ye ko nɔ gbεn hlεzen^m le oxεtin ji. ⁴⁵ Egbeτɔ nywε, onu nywε wε e nɔ dε tɔn-ε le oji etɔn xeni gɔ kpodo onu nywε mε, vɔ εgbeτɔ nyanya bo nɔ dε onu nyanya tɔn-ε sɔn oji etɔn xeni gɔ kpodo onu nyanya mε. Do onu xeni gɔ ayixa mε, wε onu nɔ lɔ. »

^l6:44 Figitin wε nɔ na otinkun sinsyen xena ye nɔ yɔ tun figi.

^m6:44 Venxin wε nɔ na sinsyen xena ye nɔ yɔ tun hlεzen. Hlεzen la wε ye nɔ do dɔ ven.

Yesu la oxo sən owo wu

⁴⁶ « Elə dən na mi nə do yɔ-cə tun Xwetɔ, Xwetɔ, vɔ mi ko nə zən do oxo xena ko nə lə na mi ji ? ⁴⁷ Emə ɖekpekpe xeni va ji ye, bo se oxo təyee bo wasi do ye ji nə, ma xlə mi emə xe ha hu na ye na sə jlə do. ⁴⁸ E le qı dahwe xeni ka gbá oxwe nə, bo de ogun titito gbɔɔn bo va yi je ɛkpən ji. E bo do oxo la gun do ɛkpən la ji. Xena otɔ gɔ, otɔsisa va xo do oxo la wu, vɔ otɔ la ɔn kpewu bo hɔ-ɛ, qɔ, ye gba-ɛ nywədə. ⁴⁹ Vɔ, emə xeni se oxo la, e ko wasi do e ji nə, e le qı dahwe xeni ɔn kun ogun, bo va yi gbá oxo etɔn do okɔ gudu mε, dodwe ma qɔ ni-i. Xena otɔsisa va yi xo do oxo mε la wu, e mu zɔndokpo, bo kankan seju. »

7

Yesu gɔ adɔn na sɔjaga de we odansɔvi

¹ Xena Yesu lə oxo mε laye na emə xeye ni qɔ oto-e nə ye vɔ, e sɔn yi Kapenawumu we toxo mε. ² Le toxo la mε, sɔjagaⁿ de le, e bo qɔ odansɔvi de xeni ve ni-i tanju. Odansɔvi mε la bo je adɔn gbɔɔn bo ka ku nɔ. ³ Xena sɔjaga la se oxo do Yesu wu, e dən Jwifuye we

otoməhyɔnye qodan e kɔn, ye ba do de kuku na Yesu tun ni boo va gɔ adɔn na odansɔvi la. ⁴ Otoməhyɔn laye bo va Yesu kɔn, ye bo de kuku ni-i ɲuklen-ɲuklen bo lə tun mɔ : « E je tun o na gɔ alɔ na dahwe mε la. ⁵ Do, e yi owan na otogun mīatɔn, emyɔ wε gbá okpletɔyɔn mīatɔn. » ⁶ Yesu bo kplɔ otoməhyɔn laye do. Xena e tekɔrɔ oxwe la gbe, sɔjaga la bo dən hadwe etɔnye qodan, na ye a do lə ni-i tun mɔ : « Xwetɔ, ká mɔ do hannu na qɔiwe, ko ɔn je na o na do dyε oxwe təye gbe. ⁷ E mε la wε dən na mɔ ɲutɔ ɔn je na do va kɔn we. Vɔ, lə oxo ɖokpo kponju, odansɔvi təye bo na kpɔn adɔngigɔ. ⁸ Mɔ, ko le agɔ na emə, sɔjaye can bo le agɔ na-a. Na ko lə na emə de tun ni boo yi blɛ, e nɔ yi-i. Na ko mɔ lə na emə de tun ni boo va, e nɔ va. Na ko lə na odansɔvi təye de tun ni boo wasi onu de, e nɔ wasi-i. » ⁹ Xena Yesu se oxo mε laye vɔ, sɔjaga la we onu jεŋu ni-i. E bo trɔ kpɔn ɲukɔn emə susu xeye ni kplɔ-ɛ do laye, bo lə na ye tun mɔ : « Ko lo lə na mi nɔ tun mɔ, ko ɔn kpɔn xɔse ɖaxo mε ha le Izlayeli we oto mε can. » ¹⁰ Hadwe xeye na sɔjaga la dən qodan ye, bo trɔ va sɔn yi oxwe la gbe, ye bo kpɔn tun odansɔvi la bo o xaya.

ⁿ7:2 Sɔjaga mε la, e kpa εcε na sɔja kanweko.

Yesu fɔn okposi ðe we ovi sɔn oku

¹¹ E mε godo, Yesu lo yi toxo xena ye nɔ yɔ tun Nayinu mε nɔ, onukplanvi etɔnye kpodo εmε susu gbagbagba ðeye bo kplɔ-ε do. ¹² Hwexenu na e tɛkpɔ toxo la we agbo mɔnu, e kpe εmεye, ye bo yi oɔɔ ði gbe nɔ. εmε xeni ku la bo nyi ovi ðokpo gee na okposi ðe. Otovi susu bo le εtε na nahwe la. ¹³ Xena Xwetɔ Yesu kpɔn-ε, e ðu adɔnu ni-i, e bo lɔ ni-i tun mɔ : « Ká mɔ fan avin. » ¹⁴ Yesu bo zɔn yi ñukɔn, bo ðo alɔ ðaka la wu, εmε xeye ni hɛn ðaka la, bo tre. Yesu bo lɔ tun mɔ : « Hwanjavi, ko ðe ogbe na we nɔ, site ! » ¹⁵ Mi we εmε kuku la site bo je oxo lili ji. Yesu bo sɔ-ε sɔ na onɔ. ¹⁶ Vivɔ bo ðo εmε zetεye, ye bo kanfu Mawu nɔ bo lɔ nɔ tun mɔ : « Oxolɔdɔnyitɔ ðaxo ðokpo tɔn le mía do mε, Mawu bo va gɔ alɔ na otogun etɔn. » ¹⁷ Onu xena Yesu wasi mε la bo gbakpe gbɔn Yude we oto mε seju kpodo oto xeye ni ledo Yude we oto la.

Jan xeni nɔ lɛ Mawu we εsin na εmε, dɔn onukplanvi etɔnye ðodan Yesu kɔn

¹⁸ Jan we onukplanviye bo va lɔ oxo mε la zetεye ni-i. E bo yɔ εmε owe le ye mε, ¹⁹ bo dɔn ye ðodan Xwetɔ Yesu kɔn, a do

va yi kan-ε se tun mɔ : « Myɔ wε nyi Klisu xeni ðo na va la ? Alo mí ðo na mɔ nɔ ote kpɔn εmε bu wεε ? » ²⁰ Onukplanvi laye bo va Yesu kɔn bo lɔ ni-i tun mɔ : « Jan xeni nɔ lɛ Mawu we εsin na εmε, dɔn mí ðodan a do va kan we se tun mɔ : " Myɔ wε nyi Klisu xeni ðo na va la ? Alo mí ðo na mɔ nɔ ote kpɔn εmε bu wεε jaa ? " » ²¹ Le hwemε la nu, Yesu bo gɔ adɔn na εmε susu xeye na lanmε gble ye kpodo adɔnnɔye. E bo nya gbigbɔ nylakanye le εmεye mε, bo hun ñukunsin na ñuvanc susu. ²² E mε godo, e bo ðo e wu na Jan we onukplanvi laye tun mɔ : « Mi va yi lɔ onu xena mi kpɔn ye kpodo onu xena mi se ye, na Jan. Ñuvancye lo kpɔn onu nɔ, tɛkunçye bo zɔn zɔnlin nɔ nywɛðe, okpodɔnnɔye bo kpɔn adɔngigɔ, otokunçye bo se onu nɔ, εmε kukuye bo fɔn sɔn oku nɔ, ayançye bo se Ewεn Nywε la we oxo nɔ. ²³ Nyɔnanc, wε na nyi εmε xeni ñɔn bu xɔse etɔn nɔ do mɔ wu ye ! »

Yesu lɔ oxo do Jan wu

²⁴ Xena Jan we onukplanvi laye trɔ sɔn vɔ, Yesu je oxo lili ji na otogun la do Jan wu. E bo lɔ na ye tun mɔ : « Elɛ mi jlo na

va yi kpɔn le zogbeji ? Okɔn xena jehɔn nɔ do owe na nɔ wεε ?²⁵ Fifi ðe, εlε mi jlo na va yi kpɔn doo ? Dahwe ðe, e bo wa ðaŋu jla ðo wεε ? Emε xeye ni nɔ do cigan we awuye a bo ðu εgbε nɔ ye, xɔluye we oxwegbe wε ye nɔ nɔ.²⁶ Vɔ ðe, εlε mi jlo na va yi kpɔn ? Oxolɔdonyitɔ ðe wεε ? εεn, ko lo lɔ na mi nɔ tun mɔ, e hugan oxolɔdonyitɔ.

²⁷ Đo, emyɔ la wu wε ye wlan do tun mɔ :

" Kpɔn, ko na sɔ εwendoto tεye sɔ qodan,

E ba do va yi jla omo tɔwe ðo onyi na we. " »

²⁸ Yesu bo mɔ lɔ tun mɔ : « Ko lo lɔ na mi nɔ, le εmε xeye na nyɔnusi gbe ji ye mε, εmε ti ɔn le bo hugan Jan. Vɔ εmε xeni nyi vikpεvi sesese le Xɔlududu Mawutɔn mε, e hugan Jan.²⁹ Otogun la zεtεye kpodo takwεjɔtɔye can, xena ye ðo oto Jan, ye nyɔ-ε tun Mawu bo nyi εmε jijwε. E bo lε Mawu we εsin na ye.

³⁰ Vɔ, Falizitɔye kpodo osenkplan-εmetɔye, ye gbe onu xena Mawu jlo na ye, mi wε ye do gbe tun Jan bo ɔn lε Mawu we εsin na heye nɔ.

³¹ Onu wu lε ko na sɔ egbe we εmεye sɔ jle do ? Onu lε ye ði ?³² Ye le ði vikpεvi xeye ni xlɔn onyi le dogbaji, ðeye bo lo do axwa ðodan ye hatɔye nɔ tun mɔ : "

Mí kun okpεn bo do ji jijwε we ohān na mi, mi ko ðu owe, mí bo mɔ ji oɔc we ohanye na mi, mi ko mɔ fan avin ! "

³³ Đo, Jan xeni nɔ lε Mawu we εsin na εmε, e va, e ko ðu kpɔnnɔ nɔ, e ko nu vεn nɔ, mi bo lɔ tun gbigbɔ nylakan bε bo le e mε !³⁴ Egbetɔ we Ovi la bo va, bo ðu nɔ, bo nu nɔ, mi bo lɔ tun mɔ : " Mi kpɔn dahwe mε, onu xena e na ðu kpodo vεn xena e na nu wu jan wε e nɔ bu susu do. Emyɔ kpodo takwεjɔtɔye, kpodo onunyanylawaτɔye wε nyi hadwe ! "

³⁵ Vɔ, εmε xeye ni yi Mawu we onunyinywε, ye nyɔ-ε tun onu jijwε bε e bo nyi. »

Nahwe onu nyanylawaτɔ ðe, kɔn celu do afɔye ji na Yesu

³⁶ Falizitɔ de yɔ Yesu do oxwe etɔn gbe, e ba do va yi ðu onu kpo-e. Yesu bo dyε Falizitɔ la we oxwegbe, bo yi tεnχo^o a do ðu onu.³⁷ Vɔ, le toxo la mε, nahwe ðe le bo nɔ zan εgbε nyanya. Xena e se tun Yesu bo ðu onu nɔ le Falizitɔ la we oxwegbe, e va ble la bo hεn ogo ðe xena ye sɔ εkρεn xeni we bo do wasi. Ogo la bo gɔ kpo celu kpo.³⁸ Nahwe la bo va nɔ

^{°7:36} Le Jwifu saa xixotɔnye we hwenu, onyi wε ye nɔ hlɔn a bo tɔ alɔmyɔ ote, a bo bε afɔye do godo, a do ðu onu. Ye ɔn nɔ xlɔn onyi le tavo wu ði lena e le ðo le mīye kɔn ha.

godo na Yesu le afɔnu etɔn, bo fan avin nɔ. Ðasin etɔnye bo kɔn do afɔye ji na Yesu nɔ, e bo nɔ sɔ oqɑ etɔnye do tutu ðasin laye tε, a bo kisi^p na afɔ laye. E mε godo, e ba kɔn celu la do afɔ laye ji.
³⁹Xena Falizitɔ xeni yɔ Yesu la kpɔn onu mε la, e lɔ le ede mε tun mɔ : « Na dahwe xe la do nyi oxoloqonyitɔ wε, e na nyɔ εmε xε ha ηumyɔ ni nyi nahwe xeni lo qo alɔ e wu nɔ, εgbε qudyu zantɔ wε nahwe la nyi. »
⁴⁰Mi wε Yesu lɔ na Falizitɔ la tun mɔ : « Simɔ, ko qo oxo qe na lɔ na we. » Simɔ bo lɔ ni-i tun mɔ : « εmε ðaxo, lɔ oxo. »
⁴¹Yesu bo lɔ tun mɔ : « εmε owe ñeye wε va yi wyan oho le dahwe qe si. εmε ðokpo qdu oho sandi atun do-e, εmε owegɔ la bo qdu oho kande owo do-e.
⁴²Xena ye ɔn kpewu na tu axɔ xena ye qdu laye, dahwe la sɔ axɔ yetɔn laye sɔ ke ye. Le εmε owe laye mε, onu lε na yi owan na dahwe la sɔ hugan εmε qe ? »
⁴³Simɔ bo qo e wu ni-i tun mɔ : « Le onukpinkpɔn tεye mε, εmε xena e sɔ axɔ susu sɔ ke la wε. » Yesu bo lɔ ni-i tun mɔ : « Ehwe tɔwe jɔ. »
⁴⁴E mε godo, Yesu bo trɔ kpan ηukɔn nahwe la, bo lɔ na Simɔ tun mɔ : « O kpɔn

^p7:38 Le Jwifu saatɔnye we walɔye mε, na ye kłɔ afɔ na εmε qe, bo kisi na afɔ la, bo kɔn celu do e ji, e nɔ qe xlε tun ye bo do bubu ðaxo de na εmε la.

nahwe xe nɔ ? Ko va oxwe tɔwe gbe, o ko na-a εsin na ma do kłɔ afɔ tεyee, vɔ emyɔ, e kɔn ðasin do afɔ tεyee ji, e bo sɔ oqɑ etɔnye bo do tutu ye.
⁴⁵O ɔn kisi na-a, vɔ sɔn hwexenu na e do va, jan wε e do kisi na afɔ tεyee nɔ.
⁴⁶O ɔn kɔn ami do ota na-a, vɔ, emyɔ bo kɔn celu do afɔ tεyee ji.
⁴⁷Mi wε dɔn ko lo lɔ na we nɔ tun Mawu sɔ onu nyanyla susu etɔnye sɔ ke-ε, mi la wε dɔn e do qe owan yiyi ðaxo mε la sɔ xlε. Vɔ, εmε xena ye sɔ onu ovi sɔ ke, owan yiyi ovi wε e nɔ qe xlε. »
⁴⁸Yesu bo lɔ na nahwe la tun mɔ : « O kpɔn sisɔke na onu nyanyla tɔweye. »
⁴⁹εmε xeye ni lo qdu onu kpo-e nɔ ye, bo lɔ le yede mε nɔ tun mɔ : « Onu lε nyi xe, e bo nɔ sɔ onu nyanylaye can sɔ ke εmεye ? »
⁵⁰Vɔ, Yesu bo lɔ na nyɔnu la tun mɔ : « Do xɔse xena o qo wu, o kpɔn hwlengan. Va sɔn le fifa mε. »

8

Nyɔnu ñeye kpɔ Yesu do

¹E mε godo, Yesu bo yi toxoye kpodo ototaye mε, a do jla Mawu we Xɔluðuðu we εwεn Nywε la. Onukplanvi weve etɔn laye bo kpɔ-ε do.
²Nyɔnusiye bo kpɔ-ε do. E bo nya gbigbɔ nylakanye le ñeye

mε, bo gɔ adɔn na qeye. Le nyɔnusi xeye ni kplɔ-ε do mε laye mε, qokpo nɔ nyi Malya xena ye nɔ yɔ tun Malya Madalatɔn⁹. Malya mε la mε we gbigbɔ nylakan acowe tɔn le. ³ Nyɔnu bu nyi Jani, e bo nyi Cuza syε. Cuza la bo nyi odanwato daxo qokpo na oga Elodu. Suzana kpodo nyɔnu susu buye can bo kplɔ-ε do. Nyɔnu xeni kplɔ Yesu do mε laye, nɔ zan onu xena ye dɔ ye, a do kpedo emyɔ kpo onukplanvi etɔnye wu.

Yesu do olo do onuxwato wu

⁴ Emε susu tɔn sɔn toxo zetεye mε bo va Yesu kɔn. E bo do olo na ye bo tun mɔ : ⁵ « Onuxwato dε tɔn a do va yi xwa onu. Hwexenu na e lo xwa onu la nɔ, onukun qeye flε je omɔto. Emεye bo zɔn afɔ gbɔn ye ji, oxεye bo can ye dɔ seju. ⁶ Onukun qeye bo va yi je εkpεnye mε. Ye bo wu, vɔ xena ye ɔn kρɔn εsin, ye bo fyc seju. ⁷ Onukun laye we akpa dε bo va yi je εnjujaye mε. Hwexenu na onukun laye wu nɔ, εnjuja laye can wu, bo vun cɔn ye bo hu ye seju. ⁸ Vɔ onukun qeye bo va yi je nyixɔ nywε ji ; ye bo wu bo syεn okun, qokpo-qokpo yetɔn bo na

⁹8:2 Malya mε la tɔn sɔn toxo xena ye nɔ yɔ tun Madala mε. Mi wε dɔn na ye do dɔ nyikɔ mε la ni-i.

okun kanweko. » Mi wε Yesu mɔ lɔ tun mɔ : « Emε xeni dɔ oto, bo na do se onu, ni se onu ! »

Yesu we onukplanviye kan olodido la we gɔnmε se

⁹ Onukplanvi laye bo kan Yesu se tun mɔ : « Olodido mε la we gɔnmε dε ? » ¹⁰ E bo dɔ e wu na ye tun mɔ : « Mawu dε omɔ na miye na mi a do nyɔ Xɔludqdu etɔn we onu hwihwlaye. Vɔ εmε gbokpweye, olodido wε ye na nɔ se. Hwemenu,

" Ήukunsin na le ote na ye, ganke ye ko kρɔn onu ti nɔ ;
Ye na dɔ oto nɔ, ganke ye ko se onu ti gɔnmε nɔ. " »

Yesu dε onuxwato la we olodido gɔnmε na onukplanvi etɔnye

¹¹ Yesu lɔ na onukplanvi etɔnye tun mɔ : « Olodido la we gɔnmε xεn : Onukun laye wε nyi Mawu we oxo la. ¹² Emε qeye le di omɔto ha. Ye nɔ se oxo la, vɔ, lεgbα nɔ va dε oxo la tε le oji mε na ye, na ye ko mɔ do kan do e ji nɔ, a bo do kρɔn hwłengān. ¹³ Emε qeye le di nyixɔ xe ji na εkpεnye su le ha. Ye nɔ se oxo la, a

bo yi-i kpo jijwε kpo. Vɔ, oxo la ɔn nɔ li odo le oji yetɔnye mε. Ogan xixo viđe jan wε ye nɔ kan do oxo la ji na. Na didokpɔn de va, ye nɔ gblɔn yi godo.¹⁴ Onukun xeye ni je εŋuja mε ye, wε nyi εmε xeye ni nɔ se oxo la, vɔ, tagba jijε yetɔnye, dɔkunnuye kpodo εgbε mε bwε we ojlonuye, nɔ xε omɔ na ye, ye ko nɔ kpewu wa onu nywε ti.¹⁵ Onukun xeye ni je nyixɔ nywε ji, wε nyi εmε xeye ni nɔ se oxo la kpo oji nywε kpodo oji adodwe kpo, ye bo nɔ hεn e wu, a bo syεn okun, a bo nɔ gbeji. »

Yesu do olo do zogyan wu

¹⁶ « Εmε tì ɔn nɔ tε zogyan a bo sɔ tɔka sɔ cɔn-ε, alo, a bo sɔ-ε sɔ dɔ batin gɔ. Vɔ, ye nɔ sɔ-ε sɔ dɔ onu ji, na εmε xeye ni dγε ofi la ye, a do kpɔn kinklen.¹⁷ Onu dekpekpe xeni le hwihwlatyɔn, na je agbaŋugba. Onu xeye na ye cɔn onu do ye ji nɔ ye, bo na gba do oto mε na εmεye, a bo je kinklen nu.¹⁸ Mi cɔ miadε, do lena mi nɔ dɔ oto dɔ wu. Đo, εmε xeni dɔ onu de, ye na mɔ ni-i do e ji. Vɔ εmε xeni ɔn dɔ onu ti, ye na mɔ yi ovi xena e bu-i nɔ tun he bo dɔ ha la, le e si. »

Εmε xeye ni nyi Yesu onɔ kpodo nɔvye

¹⁹ Yesu we onɔ kpodo nɔvye va a do va kpɔn-ε, vɔ ye ɔn kpewu va e kɔn do εmεye su le ofi la diin.²⁰ Mi wε ye lɔ na Yesu tun mɔ : « Nawe kpodo nɔvwεye kpo le gaji bo jlo na kpɔn we. »²¹ Vɔ Yesu bo dɔ e wu na ye εmε zεtεye tun mɔ : « Εmε xeye ni nɔ dɔ oto Mawu we oxo, a bo zɔn do e ji ye, yee wε nyi naye kpodo nɔvyee. »

Yesu de ogbe do jehɔn sinsyεnxu de, e bo nɔ ote

²² Gbedokpo, Yesu lɔ na onukplanvi etɔnye tun mɔ : « Mi va na mí a yi otɔ' la godo. » Ye bo dγε otɔjihun de mε bo sɔn.²³ Hwexenu na ye lo sɔn nɔ, Yesu bo dγε awlɔn mε, jehɔn sinsyεnxu de bo je xixo ji le otɔ la ji, εsin bo dγε otɔjihun la mε nɔ, ye bo ka ku otɔ ku nɔ.²⁴ Onukplanvi laye bo tεkpɔ Yesu, bo fɔn-ε ; ye bo lɔ ni-i tun mɔ : « Xwetɔ, Xwetɔ, mí ka ku nɔ ! » Yesu bo site, bo de ogbe do jehɔn la kpo εsin xeye na jehɔn lo kɔ nɔ ye. Jehɔn sinsyεnxu la bo dɔ ote zɔndokpo, oda bo dɔ tototo.²⁵ E mε godo, Yesu bo lɔ na onukplanvi etɔn

---

^r8:22 Galile we otɔ wε nyi otɔ xe we oxo na ye lɔ le bλε.

laye tun mɔ : « Bɔ lε xɔse miatɔn la le ? » Vivɔ bo jε ye ji, e bo kpaca ye. Ye bo lɔ na yencɔnɔye nɔ tun mɔ : « Dahwe ηukɔ lε nyi xe ? E nɔ dε ogbe do jehɔnye kpo esin kpo, ye bo nɔ dɔ oto-e ! »

Yesu nya gbigbɔ nylakanye le lanmε na dahwe dε

²⁶ Yesu kpo onukplanvi etɔnye bo va jε Jelezatɔye we kansinmε. Kansin mε la bo kpan ηukɔn Galile we kansinmε.
²⁷ Xena Yesu tɔn le otɔjihun la mε vɔ, dahwe dε va kpe-e. Dahwe mε la, gbigbɔ nylakanye bo le lanmε ni-i. Sɔn hwedenu gbɔɔn wε e nɔ nɔ gove. E ko nɔ nɔ oxwe dε gbe, vɔ ocɔdityɔn jan wε e nɔ nɔ.
²⁸ Xena e kpɔn Yesu, e do axwa, bo jε klita le ηukɔn etɔn. E bo lɔ kpo zigidi kpo tun mɔ : « Yesu, Mawu Đaxo we ovi, εlε o jlo na-a ? Ko dε kuku na we, ká do vivɛsise na-a. » ²⁹ Yesu bo dε ogbe do gbigbɔ nylakan la tun ni boo tɔn le e mε. Đo, gbigbɔ nylakan la nɔ zan dahwe la zɔn nɛmu dε. Na ye do gεdε alɔye kpo afɔye kpo na dahwe la, e nɔ gba ye senju, gbigbɔ nylakan la bo nɔ kplɔ-ε do yi zogbeji. ³⁰ Yesu bo kan dahwe la se tun mɔ : « Nade lε o nɔ nyi ? » E bo dɔ e wu ni-i tun mɔ : « Ahwankpɔ wε ko nɔ

nyi. » Gbigbɔ nylakan xeye ni le e mε laye su, mi wε dɔn e do lɔ mɔsinha. ³¹ Gbigbɔ nylakan mε laye bo dε kuku na Yesu tun mɔ : « Ká mɔ nya mí ɖodan ogun ɖaxo xe mε na mí nɔ se vive le. ³² Đe ogbe na mí na mí a dγe oha mεye mε. » Đo oha susu gbagbagba dεye le ofi la, bo lo kan onuɖuɖu nɔ le okpó dε ji. Yesu bo dε ogbe na ye. ³³ Mi wε gbigbɔ nylakan laye tɔn le dahwe la mε, bo dγe oha laye mε. Oha laye senju bo bε odun sɔn okpó la ji, bo dγe otɔ^s mε, bo ku. ³⁴ Xena εmε xeye ni cɔ oha laye nɔ, kpɔn onu xeni jɔ la, ye si bo va yi jla onu xeni jɔ la gbɔn otoxoye kpodo ototaye mε. ³⁵ εmε susuye tɔn, bo do va yi kpɔn onu xeni jɔ la. Ye bo va Yesu kɔn, bo kpɔn εmε xena gbigbɔ nylakanye tɔn le e mε la. Awu bo le okɔ na dahwe la, e bo le nywεdε, bo xlɔn onyi le afɔnu na Yesu. εmε xeye ni va laye bo vɔ. ³⁶ εmε xeye ni kpɔn onu zεtεye xeni jɔ na dahwe la do kpɔn okan tuntun, bo xo gbexo etɔn nɔ na εmε xeye ni va laye. ³⁷ Le Jeleza we kansinmε, εmε zεtεye bo lɔ na Yesu tun ni boo tɔn le kansin heyetɔn mε dɔ vivo ɖaxo dε jε ye ji. Yesu bo dγe otɔjihun la mε, a bo do trɔ

^s8:33 Otɔ ɖokpo mε la we oxo wε le xixlε mε 22.

sɔn.³⁸ Dahwe xena gbigbɔ nylakanye tɔn le e me la, bo dε kuku na Yesu nɔ a do kplɔ-ε do. Vɔ, Yesu bo trɔ kɔ ni-i, bo tun mɔ :³⁹ « Trɔ sɔn yi oxwe tɔwe gbe, a bo va yi jla onu zεtεye xena Mawu wasi na we. » Dahwe la bo sɔn, bo va yi jla onu zεtεye xena Yesu wasi ni-i dogbɔn toxo la zεtεye mε.

Yesu gɔ adɔn na nahwe dε, bo mɔ va yi fɔn Jayilusi we ovi nyɔnuvi sɔn oku

⁴⁰ Xena Yesu trɔ gbɔn vɔ, εmε susuye wε va kpe-e, dø ye o tre kpɔn-ε nɔ saa.
⁴¹ Le hwemenu, dahwe dɔkpo xena ye nɔ yɔ tun Jayilusi, xeni kpa εcε na Jwifuye we okpletyɔn dɔkpo, bo va je klita le ηukɔn na Yesu bo dε kuku ni-i tun ni boo va oxwe hetεye gbe.⁴² Dø, e dø ovi nyɔnuvi dɔkpo gee xeni dø oxwe weve mɔsinha. Ovi la bo ka ku nɔ.

Hwexenu na Yesu sɔn yi oxwe la gbe nɔ, εmε susuye bo le εtε ni-i bo lo tintin-i nɔ.⁴³ Le εmε xeye ni kplɔ-ε do laye mε, nahwe dε le, εhun bo nɔ gbɔn e wu nɔ sɔn oxwe weve mɔsinha. E zan oho etɔn zεtεye gbɔn dotoye kɔn^t, vɔ εmε ti ɔn kpewu bo gɔ adɔn la ni-i.⁴⁴ E

^t8:43 Onu winwlan susu xeye ni le glεki we ogbe mε, on dø akpa xe : « E zan oho etɔn zεtεye gbɔn dotoye kɔn ».

bo gbɔn godo na Yesu, bo dø alɔ oto na awu etɔn. Zɔndokpo kpoju, εhun xeni kɔn nɔ la bo dø ote.⁴⁵ Yesu bo kan se tun mɔ : « Onu lε dø alɔ wu ye ? » εmε zεtεye bo tun mɔ : « Míye hɛn ! » Piyε bo lɔ na Yesu tun mɔ : « Xwetɔ, εmε xeye ni trɔ do we bo lo zin we nɔ ye wε ! »⁴⁶ Vɔ, Yesu bo lɔ tun mɔ : « εmε dε dø alɔ wu ye, dø hɔnhlɔn dε tɔn sɔn lanmε na-a. »⁴⁷ Xena nahwe la kpɔn tun he bo ɔn kpewu na mɔ bε, e hunhun nɔ, bo va yi je klita le ηukɔn na Yesu. Le εmε zεtεye we ηumε, e lɔ onu xeni dɔn na e do dø alɔ Yesu wu kpodo lena e kpɔn adɔngigɔ le zɔndokpo mε dø.⁴⁸ Yesu bo lɔ ni-i tun mɔ : « Ovi tεye nyɔnusi, do xɔse tɔwe wu, o kpɔn hlwèngan. Va sɔn kpo fifa kpo. »⁴⁹ Hwexenu na Yesu lo lɔ oxo mε nɔ, εmε dε sɔn Jayilusi xeni kpa εcε na Jwifuye we okpletyɔn dε la we oxwegbe, bo lɔ ni-i tun mɔ : « Ovi tɔwe nyɔnuvi la, e o ku. Ká mɔ do hannu na osenkplan-εmetɔ la ! »⁵⁰ Vɔ xena Yesu se mɔsinha, e lɔ na Jayilusi tun mɔ : « Ká mɔ vɔ, dø xɔse kpoju, e bo na kpɔn adɔngigɔ ! »⁵¹ Xena ye va je oxwe la gbe, εmε xeye na Yesu dε omɔ na tun ye boo dyε oxwe la gbe ye xεn : Piyε, Jan, Jaki, ovito la kpo ovinc la.⁵² εmε susu bo le vivessise mε, ye bo fan avin nɔ do

nyɔ̄nuvi la wu. Yesu bo lɔ̄ na ye tun mɔ̄ : « Mi ká mɔ̄ fan avin. E ɔ̄n ku, awlon wε e dɔ̄ nɔ̄. »⁵³ Σεμεye bo ko-e nɔ̄, dɔ̄ ye nyɔ̄-ε tun nyɔ̄nuvi la bo o ku.⁵⁴ Vɔ̄ Yesu bo wle alɔ̄ na ovi nyɔ̄nuvi la bo yɔ̄-ε, bo tun mɔ̄ : « Ovi tεye, site. »⁵⁵ Ovi la we gbigbɔ̄ bo trɔ̄ va dγε e mε, e bo site zɔ̄ndokpo. Yesu bo dε ogbe na ye tun ye boo ni-i onuqudu. ⁵⁶ E bo kpaca ovitɔ̄ la kpodo ovinc̄ la, vɔ̄, Yesu bo lɔ̄ na ye tun mɔ̄ : « Mi ká mɔ̄ lɔ̄ onu xeni jɔ̄ la na εmε dε ! »

9

Yesu dɔ̄n odan onukplanvi weve laye

¹ Yesu yɔ̄ onukplanvi weve laye, bo na ye hɔ̄nhlɔ̄n kpo εcε kpikpa kpo, na ye a do nya gbigbɔ̄ nylakan zεtεye, a bo gɔ̄ adɔ̄n na εmεye. ² E mε godo, e bo dɔ̄n ye qodan tun ye boo jla Mawu we Xɔ̄luqudu la, a bo gɔ̄ adɔ̄n na adɔ̄nnɔ̄ye. ³ E bo lɔ̄ na ye tun mɔ̄ : « Na mi lo sɔ̄n nɔ̄, mi ká sɔ̄ onu ti. Okpo hen asi wε, oglo wε, kpɔ̄nnɔ̄ wε, oho wε, mi ká hen onu ti. Dokpo-dokpo miatɔ̄n ni ká hen awu owe. ⁴ Na ye yi mi le oxwe dε gbe, mi nɔ̄ bles la gbɔ̄n do yi hwexenu na mi na va sɔ̄n le toxo la mε. ⁵ Na εmεye ɔ̄n yi mi le ofi dε, mi tɔ̄n le toxo la mε, a bo

hunhun ofinzɔ̄ xeni le afɔ̄ miatɔ̄nye, a bo do dε xlε ye tun onu nyanya bε ye bo wasi. »⁶ Onukplanvi laye bo sɔ̄n, ye bo gbɔ̄n otaye mε nɔ̄, bo do jla Σewen Nywε la nɔ̄. Ye bo gɔ̄ adɔ̄n na adɔ̄nnɔ̄ye gbɔ̄n ofi zεtεye nɔ̄.

Xɔ̄lu Elodu kan odo se na Yesu

⁷ Xɔ̄lu Elodu, xeni du ogə le Galile we kansinmε, se onu zεtεye xeni jɔ̄ nɔ̄ laye. E ko nyɔ̄ susu xena e na bu do ye wu. Đo εmε dεye lo lɔ̄ nɔ̄ tun mɔ̄ : « Jan xeni nɔ̄ lε Mawu we εsin na εmε, wε fɔ̄n sɔ̄n oku. »⁸ Σεmε buye bo lɔ̄ nɔ̄ tun mɔ̄ : « Eli wε trɔ̄ va. »⁹ Σεmε dεye can bo lɔ̄ nɔ̄ tun mɔ̄ : « Oxolɔ̄donyitɔ̄ saatɔ̄n de wε fɔ̄n sɔ̄n oku. »⁹ Vɔ̄ Elodu bo tun mɔ̄ : « Mɔ̄ ηutɔ̄, ko na ogbe, ye bo gbo ota na Jan, onu lε mɔ̄ nyi εmε xe la, xena ko se oxo dɔ̄doođo mεye do e wu nɔ̄ la ? » E bo kan nɔ̄ na kpɔ̄n ηumε na Yesu.

Yesu na onuqudu εmε akpo atun

¹⁰ Xena εmε dindɔ̄n laye trɔ̄ gbɔ̄n vɔ̄, ye lɔ̄ onu zεtεye xena ye wasi, na Yesu. E bo kplɔ̄ ye dɔ̄dyo, ye bo sɔ̄n yi toxo xena ye nɔ̄ yɔ̄ tun Bεtisayida we akpaji. ¹¹ Vɔ̄, xena εmεye kpɔ̄n dɔ̄ mɔ̄sinha, ye kplɔ̄

Yesu do. E bo yi ye, bo lɔ oxo na ye nɔ do Mawu we Xɔlududu wu, e bo mɔ gɔ adɔn nɔ na εmε xeye ni le adɔngigɔ we ohyan mε ye. ¹²Xena ozin lo cɔn nɔ, onukplanvi weve laye bo tɛkpɔ Yesu, bo lɔ ni-i tun mɔ : « Ðe ogbe na εmε laye na ye a sɔn yi ototaye mε kpodo oxwe xeye ni tɛkpɔ bwε ye mε. Ye ba do kpɔn ofi xena ye na nɔ kpodo onu xena ye na du, dɔ zogbeji wε mí le. » ¹³Yesu bo dɔ e wu na ye tun mɔ : « Miye ɳutɔ, mi na ye onuɖudu. » Vɔ ye bo dɔ e wu ni-i tun mɔ : « Kpɔnnɔ atun kpodo ohwe owe jan wε mí dɔ. Alo, mí a va yi xɔ onuɖudu na εmε ɖodooɖo mε laye wεε ? » ¹⁴Vɔ, ɳusunglo mɛhyɔn akpo atun ha wε le ofi la. Yesu bo lɔ na onukplanvi etɔn laye tun mɔ : « Mi ma ye do kandewo-kandewo ha, ye ba xlɔn onyi. » ¹⁵Onukplanvi laye bo wasi dɔ mɔsinha. Ye bo na na εmε zetεye xlɔn onyi seju. ¹⁶Yesu bo sɔ kpɔnnɔ atun laye kpodo ohwe owe laye, bo dε okɔ kpɔn jinjukunsin, bo do εkpe na Mawu. E bo wεn ye, bo sɔ na onukplanvi etɔnεye tun ye ni boo ma na εmεye. ¹⁷Εmε zetεye bo du onu, gomi bo gɔ ye. Ye bo bε gbokpweye do jaxwi mε gbɔɔn jaxwi weve bo gɔ.

Piyε lɔ tun Yesu bε bo nyi Klisu Mawutɔn la

¹⁸Gbedokpo, Yesu le azɔga bo lo xo εdε nɔ, onukplanvi etɔnεye bo le e kɔn.

Yesu bo kan ye se tun mɔ : « Onu lε εmεye nɔ lɔ tun ko bo nyi ? »

¹⁹Onukplanvi laye bo dɔ e wu ni-i tun mɔ : « Εmε ɖeye nɔ lɔ tun myɔ bo nyi Jan xeni nɔ lε Mawu we εsin na εmε, εmε ɖeye bo nɔ lɔ tun myɔ bε bo nyi Eli.

Εmε buye bo nɔ lɔ tun oxolɔɖonyitɔ saatɔnεye we ɖokpo xeni fɔn sɔn oku bε myɔ bo nyi. » ²⁰Yesu bo kan ye se tun mɔ : « Miye ɖe, onu lε mi nɔ lɔ tun mɔ bo nyi ? » Piyε bo dɔ e wu tun mɔ : « Myɔ wε nyi Klisu Mawutɔn la. »

Yesu lɔ oxo sɔn oku etɔn wu

²¹Yesu bo gbe na ye titeŋugbetɔn tun ye boo ká mɔ lɔ oxo mε la na εmε ɖe. ²²E bo mɔ lɔ tun mɔ : « Egbedɔ we Ovi la dɔ na du aya susu. Otomɛhyɔnεye, Mawu we ovɔsantɔ qaxoye kpodo osenkplan-εmetɔye bo na gbe-ε. Εmεye na hu-i vɔ onyihinhɔn atɔnɔ gbe etɔn, e bo na fɔn sɔn oku. »

Lena ye na kplɔ̄ Yesu do qɔ̄

²³ Yesu bo lɔ̄ na εμε zεtεye tun mɔ̄ : « Na εμε de na kplɔ̄-ɔ̄ do, e do na gbe onu le eđe wu, a bo kɔ̄ otinsoga etɔ̄n onyihinhɔ̄ngbe-onyihinhɔ̄ngbe, a bo kplɔ̄-ɔ̄ do. ²⁴ Đo, εμε ḫekpekpe xeni jlo na hwlen εgbε etɔ̄n gan, na bu-i. Vɔ̄ εμε ḫekpekpe xeni na bu εgbε etɔ̄n do mɔ̄ wu ye, na hwlen-ε gan. ²⁵ Na εμε de do εgbε mε bwε we dɔ̄kunnuye seju, vɔ̄ e bo bu εgbε etɔ̄n, alo e bo crɔ̄n, ale ȳukɔ̄ lε e nyi ni-i ? ²⁶ Na ȳunya wa εμε de do mɔ̄ kpodo oxo tεyee wu, ȳunya na va wa Egbeṭɔ̄ we Ovi la can do emyɔ̄ la wu, le hwexenu na Egbeṭɔ̄ we Ovi la na va le gigo etɔ̄n mε, kpodo Mawu Otɔ̄ la kpo Mawu we εwendotɔ̄ kinkwεnye we gigo mε. ²⁷ Ko lo lɔ̄ na mi nɔ̄ le oxojɔ̄xɔ̄ mε tun, le εμε xeye ni le bwε ye mε, εμε ḫeye ɔ̄n ku nɔ̄ gbɔ̄xwe ye na do kpɔ̄n Mawu we Xɔ̄lududu la. »

Piyε, Jan kpodo Jaki, kpɔ̄n Yesu le Mawu we gigo mε

²⁸ Xena Yesu lɔ̄ oxo mε laye vɔ̄, onyihinhɔ̄n atrotɔ̄n ha va yi, e bo kplɔ̄ Piyε, Jan kpodo Jaki kpo, bo xε okpó de ji, a do va yi xo εđe. ²⁹ Hwexenu na e lo xo εđe nɔ̄, ȳume etɔ̄n bo ḫɔ̄li, awu etɔ̄n

bo trɔ̄ zun owe pepepe bo da ozo nɔ̄. ³⁰ Zɔ̄ndokpo, dahwe owe ḫeye bo va jejetun kpo-e nɔ̄. Mɔ̄yizi kpodo Eli wε nyi εμε owe laye. ³¹ Ye bo ze le Mawu we gigo mε. Yesu kpo ye kpo bo lɔ̄ oxo nɔ̄ sɔ̄n lena e na va vɔ̄ odan etɔ̄n qɔ̄, a bo do ku le Jeluzalemu. ³² Piyε kpodo εμε xeye kpo mi kpo ni le okpɔ̄ ye, bo o dɔ̄ awlɔ̄n tototo. Xena ye fɔ̄n, ye kpɔ̄n Yesu we gigo kpodo εμε owe xeye ni le kpo-e ye. ³³ Hwexenu na Mɔ̄yizi kpodo Eli, lo lε le Yesu kɔ̄n nɔ̄, Piyε lɔ̄ tun mɔ̄ : « Xwetɔ̄, e nyɔ̄ tun mí le bwε ; mí a wasi zava atɔ̄n, ḫokpo na nyi tɔ̄we, ḫokpo na nyi Mɔ̄yizitɔ̄n, ḫokpo ba nyi Elitɔ̄n. » Vɔ̄, Piyε ɔ̄n nyɔ̄ oxo xena e lo lɔ̄ nɔ̄. ³⁴ Hwexenu na e mɔ̄ gbe lɔ̄ oxo nɔ̄, sunwɔ̄ de va cɔ̄n ye ji. Onukplanvi laye bo vɔ̄ le hwexenu na sunwɔ̄ la lo cɔ̄n ye ji nɔ̄. ³⁵ Ogbe de bo dī le sunwɔ̄ la mε, bo lɔ̄ tun mɔ̄ : « Εμε xe la wε nyi ovi tεye xena ko can, mi dō oto-e. » ³⁶ Xena ogbe la dī vɔ̄, e bo va drɔ̄n Yesu ḫokpo gee. Onukplanvi laye bo bɔ̄ onu do onu xena ye kpɔ̄n laye ji, ye ko lɔ̄ oxo de na εμε de le azan mε laye mε.

Yesu nya gbigbɔ̄ nylakan le ovi de mε

³⁷ Le onyihinhɔ̄ngbe etɔ̄n, xena ye je

ote le okpó la ji, εμε susu gbagbagba qeye va kpe Yesu.³⁸ Le εμε laye mε, dahwe de do axwa bo tun mɔ : « Εμε qaxo, ko de kuku na we, de okɔ kpɔn ovi teye, do ovi dokpo gee xena ko do la mε.³⁹ Hwe qeye nu, gbigbɔ de nɔ va je e ji, e ba do axwa nɔ, a bo hunhun nɔ tititi, εδυɔ ba gbɔn onu ni-i nɔ. Gbigbɔ la nɔ do vivɛsise ni-i tanju, e bo nɔ syenxu tanju gbɔxwe gbigbɔ la nɔ do va jo-e do.⁴⁰ Ko bo de kuku na onukplanvi tɔweye tun ye boo nya gbigbɔ la le e mε, vɔ ye ɔn kpewu. »⁴¹ Yesu bo yi oxo, bo lɔ tun mɔ : « Miye εμε nyanylaye kpodo εμε xeye ni ɔn kan do Mawu ji ye wε mi nyi, gbɔɔn do je ogan ŋukɔ mε lε ko na nɔ mia kɔn na, a bo do do agbɔxɔ nɔ ? » E mε godo, Yesu bo lɔ na ovitɔ la tun mɔ : « Kplɔ ovi tɔwe la va bwε ! »⁴² Hwexenu na ovi la gbɔn nɔ Yesu de nɔ, gbigbɔ nylakan la bo kɔ-e sɔ xu onyi, bo hunhun-i kpodo hɔnhlɔn kpo. Vɔ, Yesu bo de ogbe do gbigbɔ nylakan la, bo tun okan na ovi la. E bo sɔ-e sɔ na otɔ.⁴³ Lena Mawu we hɔnhlɔn glo dɔ, e kpaca ye.

Yesu mɔ lɔ oxo sɔn oku etɔn wu

Onu xeye na Yesu lo wasi nɔ ye bo jεŋu

na dɔkpo-dɔkpo yetɔn nɔ, Yesu bo lɔ na onukplanvi etɔnye tun mɔ :⁴⁴ « Miye, mi dɔ oto ganji a bo se oxo xena ko lɔ na mi nɔ le fifi. Ye na sɔ Egbeɛtɔ we Ovi la sɔ do alɔ mε na εμεye. »⁴⁵ Vɔ, onukplanvi laye ɔn se oxo mε la we gɔnmε. Mawu sɔ oxo la we gɔnmesise sɔ hwla do ye, na ye ko mɔ do se e gɔnmε nɔ. Onukplanvi laye bo vɔ oxo la kinkan Yesu se nɔ.

Εμε xeni nyi εμε qaxo

⁴⁶ Onukplanvi laye bo je onu dindɔn ji le yede mε, a do nyɔ εμε xeni nyi εμε qaxo le ye mε.⁴⁷ Xena Yesu nyɔ susu xeni le oji yetɔn mε, e kplɔ vikpεvi de bo sɔ dɔ aha,⁴⁸ e bo lɔ na ye tun mɔ : « Εμε ɔekpekpe xeni na yi vikpεvi xe le nyikɔ tεye mε, mɔ ŋutɔ wε e yi. Εμε xeni yi-u, e yi εμε xeni dɔn-ɔ qodan. Đo, εμε xeni nyi vikpεvi le mi εμε zεtεye mε, mi wε nyi εμε qaxo. »

Εμε xeni nyi εμε miatɔn

⁴⁹ Jan bo yi oxo bo lɔ tun mɔ : « Xwetɔ, mí kpɔn dahwe de, e bo nya gbigbɔ nylakanye le nyikɔ tɔwe mε nɔ, mí bo jlo na gbe ni-i, do e ɔn nyi onukplanvi tɔwe di míye ha. »⁵⁰ Vɔ, Yesu bo lɔ na ye tun

mɔ : « Mi ká gbɛ ni-i o, dɔ εmɛ xeni ɔn site do mia wu, εmɛ miatɔn wε e nyi. »

Yesu sɔ omɔ na do yi Jeluzalɛmu

⁵¹ Vɔ, hwexenu na Mawu na kɔ Yesu tε le εgbɛ la mε lo tɛkɔn nɔ, Yesu bo sɔ ogbeta tanju, a do yi Jeluzalɛmu we toxo mε. ⁵² E bo sɔ εwendotɔye qodan, na ye a je ηukɔn ni-i. εwendotɔ laye bo je omɔ, ye bo dγε Samalitɔye we otota de mε, a do wasi jijlaqoye dɔ onyi ni-i. ⁵³ Vɔ, otota la mε tɔye ɔn yi-i, dɔ e lo sɔn yi Jeluzalɛmu we toxo mε nɔ. ⁵⁴ Xena onukplanvi etɔnye, Jan kpo Jaki kpo, kɔn dɔ mɔsinha, ye lɔ tun mɔ : « Xwetɔ, o jlo tun mí a de ogbe na ozo a je ote sɔn jiŋukunsin a bo fyc ye wεε ? »

⁵⁵ Vɔ, Yesu bo trɔ kpan ηukɔn ye, bo gbe onu na ye tanju. ⁵⁶ Ye bo sɔn yi otota bu mε.

Yesu lɔ oxo sɔn lena ye na kplɔ-ε do dɔ wu

⁵⁷ Hwexenu na ye le omɔ ji bo lo sɔn nɔ, εmɛ de lɔ na Yesu tun mɔ : « Ofi qekpekpe na o na yi, ko na kplɔ we do. »

⁵⁸ Yesu bo dɔ e wu ni-i tun mɔ : « Owɔye dɔ ogun xe mε na ye nɔ nɔ, oxεye bo dɔ

adɔ, vɔ, εgbεtɔ we Ovi la, e ɔn dɔ ofi xena e na sɔ ota sɔ dɔ. »

⁵⁹ Yesu bo lɔ na εmɛ de tun mɔ : « Kplɔ-ɔ do. » Vɔ, εmɛ la bo lɔ ni-i tun mɔ : « Ðe omɔ na-a, na ma va yi di didaye gboxwe. » ⁶⁰ Mi wε Yesu bo dɔ e wu ni-i tun mɔ : « Jo εmɛ kukuye do na ye a di oɔc yetɔnye ; myɔ, va yi jla Mawu we Xɔlududu la. »

⁶¹ εmɛ bu bo mɔ lɔ na Yesu tun mɔ : « Xwetɔ, ko na kplɔ we do, vɔ, de omɔ na-a, na ma va yi klan xwedo tεye gboxwe. » ⁶² Yesu bo lɔ ni-i tun mɔ : « εmɛ qekpekpe xeni lε ogle nɔ, vɔ bo mɔ kɔn godo nɔ, e ɔn je na Mawu we Xɔlududu la. »

10

Yesu dɔn onukplanvi kandegban ηukun owe qodan, na ye a do yi jla Mawu we oxo

¹ E mε godo, Xwetɔ la can onukplanvi kandegban ηukun owe^u buye, bo dɔ ye qodan owe-owe, na ye a je ηukɔn ni-i a do yi toxoye kpodo ofi xeye na emyɔ ηutɔ dɔ na yi ye. ² E bo lɔ na ye tun mɔ :

---

^u**10:1** Onuwin wlan qeye xeni le glεki we ogbe mε, lɔ tun mɔ : « Onukplanvi kandegban. »

« Ejinukun susu wε le ye bo na qε, vɔ odanwantɔye ɔn su. Mi de kuku na Xwetɔ xetɔn ni nyi ejinukun la, tun ni boo mɔ qɔ odanwantɔye qodan, na ye a do yi de ejinukun laye.³ Mi kpɔn ! Ko qɔ mi qodan nɔ, le di lengbɔviye ha le ohlaye mε.⁴ Mi ká hen oho, mi ká hen oglo, mi ká hen afɔkpa, mi ká nɔ ote le omɔ ji a do do ogbe na εmε qε. ⁵ Oxwe dekpekpe gbe na mi na dγε, mi ba lɔ gbɔxwe tun mɔ : " Fifa ni nɔ oxwe xe gbe. "⁶ Na fifa we εmε qε le blε, fifa miatɔn na nɔ kpo-e. Na e ɔn nyi mɔsinha, fifa miatɔn na mɔ trɔ va na mi.⁷ Mi nɔ oxwe xe gbe na fifa we εmεye le la, mi qυ, a bo nu onu xena ye na na mi le blε ye, qɔ odanwantɔ qɔ na yi odan xena e wa we axɔtu. Mi ká gbɔn oxwegbe-oxwegbe nɔ.⁸ Na mi dγε toxo qε mε, ye bo yi mi, mi qυ onu xena ye na xwle mi.⁹ Mi gɔ adɔn na adɔnnɔ xeye ni le blε, a bo lɔ na otovi laye tun mɔ : " Mawu we Xɔluqdu la o tɛkpɔ mi. "¹⁰ Vɔ, na mi va dγε toxo qε mε, ye ko yi mi, be mi tɔn je dogbaji, a bo lɔ na εmε zεtεye tun mɔ : ¹¹ Toxo miatɔn we ofinzo, xeye ni le afɔ na mí, mí xuxu^v ye

^v**10:11** Le Izlayeli vikpεye we walɔ mε, ye nɔ xuxu ofinzo le afɔ a do qε xlε tun otounumasetɔ we kojodido bo ɔn mɔ kan he.

kpan ɳukɔn mi. Vɔ, mi na nyɔ-ε tun mɔ : " Mawu we Xɔluqdu la o tɛkpɔ mi. " »
¹² Yesu mɔ yi e ji, bo lɔ na ye nɔ tun mɔ : « Le εhwεdɔzangbe, oto dindɔn toxo mε la tɔn, na hugan Sodomu we toxo we oto dindɔn. »

Ye na dɔn oto na εmε xeye ni ɔn kan do Yesu we oxo ji ye

¹³ « Babaa na mi Kolazentɔye ! Babaa na mi Bεtisayidatɔye ! Đo, e do nyi tun ɳudandonu xeye ni jɔ le mia de, do jɔ le Tilu kpo Sidɔn we otoye mε wε, be sɔn xoxo gbɔɔn wε otovi mε ye, o na trɔ ji mε, a bo sɔ dɔkpoye^w sɔ do, a bo lε ofin.¹⁴ Mi wε dɔn, le εhwεdɔzan la gbe oto dindɔn miatɔn na hugan Tilutɔye kpo Sidɔntɔye tɔn. ¹⁵ Miye Kapenawumutɔye, mi bu-i tun Mawu na kɔ toxo miatɔn do yi kaka jinukunsin wεε ? Gbedekpɔn, kaka kutomε wε Mawu na didi-i je ote do. »

¹⁶ Yesu mɔ lɔ na ye tun mɔ : « εmε xeni qɔ oto mi, mɔ wε e qɔ oto, εmε xeni gbe mi, mɔ wε e gbe. Vɔ εmε xeni gbe mɔ, e gbe εmε xeni qo-o qodan. »

^w**10:13** Le Izlayeli vikpεye we walɔ mε, ye nɔ do dɔkpɔ a bo lε ofin, a do qε xlε tun heye bo le lutu mε, a bo mɔ do qε xlε tun heye bo trɔ ji mε.

Onukplanvi kandegban njukun owe laye va dō ogbe na Yesu

¹⁷ Onukplanvi kandegban njukun owe laye, trō gbōn va kpo jijwē kpo, bō lō nō tun mō : « Xwetō, gbōn do jé gbigbō nylakanye ji, na mi dē ogbe do ye le nyikō tōwe mē, ye nō dō oto mí ! »

¹⁸ Yesu dō e wu na ye tun mō : « Ko o kpōn legba nō, e bo flē nō sōn jiŋukunsin dī kinklēn ha. ¹⁹ Mi dō oto : ko na mi εcε, na mi a do zōn zōnlin gbōn odanye kpodo kekleye ji, a bo do dū le kēntō la we hōnhlōn zeteye ji, onu ti ḷn kpewu wa onu nyanya dē kpo mi nō. ²⁰ Mi ká kpōn jijwē tun gbigbō nylakanye dō oto mi, vō, mi kpōn jijwē dō Mawu wlan nyikō miatōnye le jiŋukunsin. »

Yesu kpōn jijwē do Otō la wu

²¹ Zōndokpo kpoju, Gbigbō Kinkwēn do jijwē dāxō dē na Yesu, e bo kō ogbe yi oji bo lō tun mō : « Otō, xeni kpa εcε na jiŋukunsin kpodo nyixō kpo, ko do εkpē na we, dō onu xeye na o sō hwla do zinzinnōye kpo onunywētōye, wē o dē xlē vikrēviye. Σen Otō, o jlo tun ni boo nyi dō mōsinha.

²² Didaye sō onu zeteye sō na-a. Σmē ti ḷn nyō Ovi la, zegbōn Otō la wu. Σmē ti

ko mō nyō Otō la, zegbōn Ovi la wu kpodo εmē xeye na Ovi la jlo na dē-e sō xlē ye. »

²³ E mē godo, Yesu trō kpan njukōn onukplanvi etōn laye, bo lō na ye dōdyo tun mō : « Nyɔnanɔ wē nyi, εmē xeye ni lo kpōn onu xena mi kpōn nō fifi ye.

²⁴ Đō, ko lo lō na mi nō tun, saa we oxolɔdonyitō susu kpodo xluyē, jlo na kpōn onu xeye na mi lo kpōn nō xeye, vō, ye ko kpewu kpōn ye. Ye jlo na se oxo xe na mi lo se nō, vō ye ko kpewu se-e. »

Yi owān na Mawu tōwe kpodo hawetō εgbetō

²⁵ Osenkplan-εmetō dē, yi oxo a do do Yesu kpōn. Mi wē e kan-ε se tun mō : «

Cica dāxō, εlē ko na wa a do kpōn Egbe mavɔmavō ? » ²⁶ Yesu bo dō e wu ni-i tun mō : « Nādē lē Mawu we Osen la lō do oxo mē la wu ? Nādē o se e gōnmē dō ? » ²⁷ Osenkplan-εmetō la bo dō e wu ni-i tun mō : « O na yi owān na Xwetō Mawu tōwe kpo oji tōwe blebu, okla tōwe blebu, ayixa tōwe kpodo hōnhlōn tōwe zeteye seju. O ba mō yi owān na hawetō εgbetō dī myō njutō ha. » ²⁸ Yesu bo mō lō ni-i tun mō : « O lō-ε nywēdē, nō wasi dō mōsinha, o ba nō εgbē. »

Yesu do olo do dahwe Samalitɔ́ ñe wu

²⁹Vɔ́, na do ñe xlε tun εhwε hetεye bo jɔ́, osenkplan-εmetɔ́ la bo kan Yesu se tun mɔ́ : « Onu lε ko na yɔ́ tun hayetɔ́ egbetɔ́ ? » ³⁰Yesu bo ño e wu ni-i tun mɔ́ : « Dahwe ñokpo sɔ́n Jeluzalemu we toxo mε bo do va yi Jeliko we toxo mε nɔ́. Hwexenu na e sɔ́n nɔ́, e bo va yi jε jagudaye we alɔ́ mε le omɔ́ la ji, ye bo xo-e gbɔ́n bo jo-e do bede-beðe. E mε godo, ye bε onu etɔ́n zεtεye seju, bo sɔ́ sɔ́n, bo jo-e do omɔ́ la ji. ³¹Le vlavo mε, ovɔ́santɔ́ Mawutɔ́n ñokpo bo gbɔ́n omɔ́ la ji bo do va yi nɔ́. Xena e kpɔ́n εmε xena jagudaye xo la, e gbɔ́n azɔ́ga bo sɔ́n. ³²Mɔ́sinha ke wε, dahwe ñokpo xeni tɔ́n sɔ́n Lewi we akɔ́ta mε, gbɔ́n omɔ́ ñokpo la ji bo do va yi nɔ́. Xena emyɔ́ can kpɔ́n εmε xena jagudaye xo la, e gbɔ́n azɔ́ga bo sɔ́n. ³³Vɔ́, dahwe Samalitɔ́ ñokpo xeni lo yi omɔ́ ji nɔ́, bo gbɔ́n omɔ́ mε la ñokpo bo do va sɔ́n nɔ́. Xena e kpɔ́n εmε xena jagudaye xo la, e du adɔ́nu ni-i, e bo tre le e kɔ́n. ³⁴Dahwe Samalitɔ́ la bo gogo-e ganji, bo klɔ́ abi etɔ́nye kpodo vɛn^x kpodo ami^y, e

bo vun avɔ́ ñe bo do bla abi laye ni-i. E mε godo, e bo kɔ́-ε do osɔ́ kεtε etɔ́n ji, bo kplɔ́-ε do yi omɔ́jijitɔ́ye we oxwe ñokpo gbe, a bo mɔ́ do wle obyo ni-i ganji. ³⁵Onyihinhɔ́ngbe etɔ́n, dahwe Samalitɔ́ la bo sɔ́ oho^z sɔ́ na oxwejikpɔ́ntɔ́ la, bo lɔ́ ni-i tun mɔ́ : " Wle obyo ni-i, na e mɔ́ do hyan oho ñekpekpe can, zan do e wu, hwexenu na ko na trɔ́ va sɔ́n nɔ́, ko bo na tu oho gbokpwe la na we. " » ³⁶Xena Yesu lɔ́ mɔ́sinha vɔ́, e kan osenkplan-εmetɔ́ la se tun mɔ́ : « Le εmε atɔ́n mε laye mε, onu lε ñe xlε tun he bo nyi εmε xena ye xo la we hatɔ́ dogbɔ́n onukpinkpɔ́n tɔ́we mε ? » ³⁷Osenkplan-εmetɔ́ la bo ño e wu tun mɔ́ : « εmε xeni kpɔ́n ñɔ́ñuñunu na dahwe la wε. » Mi wε Yesu lɔ́ ni-i tun mɔ́ : « Va sɔ́n, myɔ́ can o ba nɔ́ va yi wasi ño mɔ́sinha. »

Mata yi Yesu do oxwe etɔ́n gbe

³⁸Xena Yesu kpodo onukplanvi etɔ́nye kpo le omɔ́ ji bo lo sɔ́n nɔ́, e va yi ñyε otota ñe mε, nyɔ́nu ñe, xe we nyikɔ́ ni nɔ́ nyi Mata, bo yi-i do oxwe etɔ́n gbe.

^x10:34 Vɛn wε ye nɔ́ do klɔ́ abi le hwemenu.
^y10:34 Ami wε ye nɔ́ zan a do ñe abi we vivɛsise drɔ́n vide le hwemenu. Tanyɔ́, e tɛnju nyi ami xena ye sɔ́ olivu we otinkunsinsyen bo do wasi.

³⁹ Mata bo do novi nyonusi de xeni no nyi Malya. Malya la bo va xlɔn onyi le aha na Yesu, bo lo do oto oxo xena e lo lɔ no. ⁴⁰ Mata bo je tagba susu no, a do kpewu yi jɔnɔ na ye. E bo va Yesu de, bo lɔ ni-i tun mɔ : « Xwetɔ, lena noviye jo odan la zeteye do okɔ na mɔ dokpo gee do, e ɔn di onu ti na we wεε ? Be bo lɔ ni-i tun ni boo kpedo wu ye. » ⁴¹ Xwetɔ la do e wu ni-i tun mɔ : « Mata, Mata, o lo so jikan no, bo je tagba no na onu susu, ⁴² vɔ, onu dokpo gee we le vivεde. Malya bo sɔ adodwe la, εmε de ko va yi-i le e si no. »

11

Yesu kplan onu sɔn εdε xixo wu

¹ Gbedokpo, Yesu le ofi qe, bo lo xo εdε no. Xena e xo εdε vɔ, onukplanvi etɔn dokpo lɔ ni-i tun mɔ : « Xwetɔ, kplan εdε xixo mí, di lena Jan xeni no lε Mawu we εsin na εmε, kplan onukplanvi etɔnye do ha. » ² Yesu do e wu na ye tun mɔ : « Na mi xo εdε no, mi lɔ tun mɔ :

Míatɔ,

Na na εgbεtɔye a nyɔ-ε tun nyikɔ tɔwe bo nyi kinkwεn,
Xɔluqdu tɔwe ni va,

³ Na mí onuqdu xena mí hyan onyihinhɔngbe-onyihinhɔn gbe,

⁴ Sɔ onu nyanyla míatɔnye sɔ ke mí, do míye can no sɔ ke εmε xeye ni je aqɔ do mí ye.

Ká lɔn na mí a je tintenkpon me o. »

Ye na na onu εmε xeni byɔ

⁵ Yesu bo mɔ lɔ na ye ke tun mɔ : « E nyi tun εmε de le mia mε, e bo do hadwe de, mi wε le ozan mima mε, e bo va yi fɔn-ε, bo lɔ ni-i tun mɔ : " Hadwe tεye, wyan kpɔnnɔ atɔn na-a, ⁶ do hadwe tεye de gbɔn sɔn omɔ ji fifi bo va ze kɔn ye, ko ko do onu de bo na ni-i. " ⁷ εmε dee la bo no xɔmε daan, bo do e wu ni-i tun mɔ : " Ká mɔ do hannu na-a, ohɔn tεye o le tutu, vikpε tεyee kpo mɔ kpo bo o hlɔn onyi, ko ɔn kpewu na site a bo do na we kpɔnnɔ. " ⁸ Ko lo lɔ na mi no tun mɔ, na e ɔn mɔ site do hadwe xena e nyi ni-i wu can, e na site do hannu xena e do ni-i no wu ηuklen-ηuklen, a bo sɔ onu xena e kan no zeteye a sɔ ni-i. ⁹ Mi wε dɔn, mɔ ko lo lɔ na mi no tun mɔ : mi byɔ, ye na na mi ; mi kan, mi na kpɔn ; mi xuxu, ye na hun na mi. ¹⁰ Ðo, εmε dækpekpe xeni byɔ, e no yi ; εmε xeni kan, e no kpɔn ;

ye bo nɔ hun na εμε xeni xuxu.¹¹ Ovitɔ ɲukɔ le le mia mɛ, na ovye byɔ-ɛ ohwe^a, e ba sɔ odan sɔ ni-i ?¹² Alo na e byɔ-ɛ azin, e ba sɔ kekle sɔ ni-i ?¹³ Na e nyi tun mɔ, mi εμε nyanylaye, mi nyɔ onu nywɛ nina vikpɛ miatɔnye, nađe le Mawu Otɔ xeni le jiŋukunsin, ɔn na na Gbigbɔ Kinkwɛn εμε xeye ni lo byɔ-ɛ nɔ ye dɔ ? »

Yesu lɔ oxo sɔn εhwɛ xena ye do ni-i wu

¹⁴ Gbedokpo, Yesu lo nya gbigbɔ nylakan xeni nɔ hu εdɛkan, le dahwe de mɛ nɔ, xena gbigbɔ nylakan la tɔn, dahwe la je oxo lili ji, e bo kpaca do otogun xeye ni le ofi la.¹⁵ Ganke, εμε qeye bo lɔ tun mɔ : « Belizebulu, xeni nyi gbigbɔ nylakanye we oga, wɛ nɔ ni-i εcɛ, e bo nɔ do nya gbigbɔ nylakanye. »¹⁶ Εμε bu qeye jlo na dɔ omɔ ni-i, mi wɛ ye lɔ ni-i tun ni boo wasi josi de, na heye a bo do nyɔ-ɛ tun Mawu bɛ bo dɔ-e qodan.¹⁷ Vɔ, Yesu nyɔ susu xeni le otame na ye, mi wɛ e lɔ na ye tun mɔ : « Na xɔluduto de le, otovi laye bo tɔn ahwan yencɔnye, oto mɛ la nɔ gba, oxɔ xeye ni le oto mɛ la mɛ ye bo nɔ hɔ, de

^a11:11 Winwlan qeye sɔ oxo xeye sɔ kpe-e : « Na ovye byɔ-ɛ kɔnnɔ, e ba sɔ ɛkpen sɔ ni-i ».

do de ji.¹⁸ Na Satana va wa ahwan nɔ kpodo emyc ɲutɔ de, nađe le xɔluduto etɔn na nɔ ote dɔ ? Do mi lɔ nɔ tun Belizebulu bɛ bo na mɔ εcɛ na ko bo do nya gbigbɔ nylakanye nɔ. ¹⁹ E nyi tun Belizebulu wɛ na mɔ εcɛ na ko do nya gbigbɔ nylakanye nɔ, onu le na εcɛ εμε miatɔnye, na yee do nya gbigbɔ nylakanye nɔ ? Εμε miatɔn laye ɲutɔ, wɛ na de xlɛ mi tun εhwɛ miatɔn bo gu.

²⁰ Vɔ, e nyi Mawu we εcɛ wɛ ko do nya gbigbɔ nylakanye nɔ, be e bo de xlɛ tun Mawu we Xɔlududu la, bo o va mia kɔn.

²¹ Na ɲusunglo kanlinsu de sɔ ahwan wanu ganji, bo cɔ oxwe etɔn nɔ, onu xeye na e dɔ ye, nɔ nɔ alɔ ji ni-i pɛrɛrɛ.²² Vɔ na εμε bu, xeni dɔ hɔnhlɔn hu-i, va kpe kpo-e, bo du le e ji, e na yi ahwan wanu xeye ji na e kan do nɔ ye le e si, a bo ma onu etɔnye na εmeyɛ.

²³ Na εμε de ɔn le ahwan tɛye mɛ, be e bo site do wu ye. Na εμε de ɔn kple εmeyɛ kpo-o nɔ, be e bo nya ye do ogbe nɔ. »

Yesu lɔ oxo sɔn lena gbigbɔ nylakan nɔ lɛkɔ va εμε mɛ dɔ wu

²⁴ « Na gbigbɔ nylakan tɔn le εμε de mɛ, e nɔ va yi dan gbɔn zogbeye ji nɔ, a

do kan ofi xena e na kpon gbojwε le. Na e ɔn kpon ofi dε, e nɔ lɔ tun mɔ : " Ko na trɔ yi oxwe tεye gbe, ofi xena ko lε le. "²⁵ Na e trɔ va, e nɔ kpon tun ye bo za oxwe la gbe, onu zεtεye bo le tito nu le ofi la. ²⁶ Na e kpon-ε dɔ mɔsinha, e nɔ va yi kplɔ gbigbɔ nylakan acowe, xeye ni nyla hu-i ye, do va oxwe la gbe, ye ba jε oxwe do ble. Vivɔnu etɔn, εmε mε la we ninɔmε mɔ nɔ va nyla hugan saatɔn. »

Nyɔna adodwe la

²⁷ Oxo mε la we Yesu lo lɔ nɔ kponju, mi wε nyɔnu dε kɔ ogbe yi oji bo lɔ ni-i tun mɔ : « Nyɔnanɔ wε nyi nyɔnu xeni hεn gomigban tɔwe, nyɔnanɔ wε nyi nyɔnu xeni na we aŋɔ. » ²⁸ Vɔ, Yesu bo dɔ e wu ni-i tun mɔ : « O o ! εmε xeye ni nɔ se Mawu we oxo, bo nɔ wasi do e ji ye, wε nyi nyɔnanɔ. »

Yesu gbε ηudandonu wiwasi

²⁹ Xena εmε susu gbagbagba dεye va trɔ do Yesu nɔ, e jε lilo ji na ye tun mɔ : « Jijimεvi egbetɔn xeye, εmε nyanylaye wε ye nyi. Ye lo kan josi xeni na dε xlε ye tun Mawu bε bo wa odan nɔ, vɔ, oxolɔdonyitɔ Jonasi we josi kεdε jan wε

ye na kpon. ³⁰ Do, lena Jonasi nyi josi na Ninivu we oto mεtɔye dɔ, mɔsinha ke wε Egbeτɔ we Ovi la na nyi josi na jijimεvi xeye dɔ. ³¹ Le εhwεdɔzangbe, xɔlu nyɔnusi xeni kpa εcε saa le Saba we kansinmε, na site kpan ηukɔn jijimεvi xeye, a bo do εhwε na ye, dɔ, kansinmε dindycnye wε e sɔn bo do va se onunyinywε we oxo Salomɔtɔn. Vɔ, εmε xeni le bwε, bo hugan Salomo. ³² Le εhwεdɔzangbe, Ninivutɔye na site kpan ηukɔn jijimεvi xeye, a bo do εhwε na ye, dɔ, xena ye se Mawu we oxo xena Jonasi lɔ, ye dɔli jijo. Vɔ, εmε xeni le bwε, hugan Jonasi. »

ηukunsin wε nyi zogyan na gbaza

³³ Yesu mɔ yi e ji, bo lɔ tun mɔ : « εmε ti ɔn nɔ tε zogyan a bo sɔ hwla alo a bo sɔ tɔka sɔ cɔn-ε. Vɔ ye nɔ sɔ-ε sɔ dɔ onu ji na εmε xeye ni dγε ofi la nɔ ye, a do kpon kinklen etɔn. ³⁴ ηukunsin wε nyi zogyan na gbaza tɔwe. Na ηukunsin tɔwe le nywεdε, be gbaza tɔwe bo le kinklen mε. Vɔ na ηukunsin tɔwe ɔn le nywεdε, be gbaza tɔwe can le vuvlu mε. ³⁵ Mi wε dɔn, cɔ dɔwe na kinklen xeni le myɔ mε ko mɔ nyi vuvlu nɔ. ³⁶ Na e nyi tun gbaza tɔwe la seju le kinklen mε, ofi

ti ko le vuvelu mε, be gbaza tɔwe la seju, le kinklen mε dī lena zogyan nɔ tε do ji we kpo kinklen etɔn dō ha. »

Yesu do εhwe na Falizitɔye kpodo osenkplan-εmetɔye

³⁷ Hwexenu na Yesu lɔ oxo nɔ, Falizitɔ de va yɔ-ε tun ni boo va dū onu le he kɔn ye. Yesu dγε oxwe la gbe bo yi tenxo a do dū onu. ³⁸ Xena Falizitɔ la kpɔn tun Yesu bo ɔn klɔ alɔ dī lena walɔ yetɔn byɔ dō ha gbɔxwe jε onu la dudu ji, e kpaca-ε. ³⁹ Mi wε Xwetɔ la lɔ ni-i tun mɔ : « Miye Falizitɔye mi nɔ klɔ goto na kɔkpo kpodo agban kpo na ye a do mε, vɔ oji miatɔnye bo gɔ kpo εfin kpodo danu wiwa. ⁴⁰ Yεyinɔye wε mi nyi. Εmε xeni wasi godo la ke hεn wasi dɔmε la can wεε ? ⁴¹ Mi sɔ onu xeni le kɔkpo la kpodo agban la mε, sɔ na ayanɔye, hwemenu, onu zεtεye bo na nyi onu mimε na mi.

⁴² Babaa na mi, Falizitɔye, dō, mi nɔ na madowo amahwennyywε mati kpodo hlu kpo tɔn, mi bo mɔ nɔ na madowo omaye tɔn, vɔ mi bo nɔ dε okɔ le onu jijwε wiwasi kpodo owan yiyi na Mawu wu. Xena mi dō na wasi laye bε mε, e ko nyi tun mi na jo gbokpweye can do hεn.

⁴³ Babaa na mi, Falizitɔye , dō mi nɔ yi owan na okpo tantyantɔnye ji ninɔ le okpletyɔn mīatɔnye, mi bo mɔ nɔ yi owan na ogbe dido kpodo sisi kpo le dogbaye ji. ⁴⁴ Babaa na mi dō mi le dī yɔgun xeye na ye ɔn do josi ye ha, εmεye bo nɔ gbɔn ye ji nɔ le ma nyɔ-ε mε. »

⁴⁵ Osenkplan-εmetɔ de lɔ ni-i tun mɔ : « Onukplan-εmetɔ, na o lɔ oxo dō mɔsinha nɔ, be o lo zun mīye can nɔ. » ⁴⁶ Yesu dō e wu ni-i tun mɔ : « Babaa na mi, osenkplan-εmetɔye can, mi nɔ do agban kpinkpεnye xeni nɔ vε hinhen na εmεye, vɔ miye ɲutɔ ko nɔ wa onu ti kanjukonu a do hεn ye kpo ye. ⁴⁷ Babaa na mi, dō oxolɔdɔnyitɔ xeye na mia dagbwaye hu ye, mi nɔ dō aco na yɔgun yetɔnye, ⁴⁸ e mε la bo dε xlε tun miye bo yi ogbe na onu xena ye bo wasi ye, dō, yee hu oxolɔdɔnyitɔ laye, miye bo nɔ dō aco na yɔgun yetɔnye nɔ ! ⁴⁹ Mi wε dɔn, Mawu do lɔ oxo dogbɔn onunyinywε etɔn mε tun mɔ : " Ko na dō oxolɔdɔnyitɔye kpodo εmε dindɔnye dɔdan ye, ye na hu εmε dεye le ye mε, a bo do aya na εmε dεye. " ⁵⁰ Do e mε la wu, Mawu na byɔ oxolɔdɔnyitɔ xeye na ye hu sɔn εgbε la we gɔnmε jijε gbɔn ye, we ohlɔn do jijimεvi egbetɔnye si, ⁵¹ sɔn Abeli ji

gbɔɔn do va yi je Zakali xena ye hu le Mawu we oxwegbe le ovɔsinsan we agba la kpodo tɛnχo kinkwɛn la gblame, ji. Eɛn ! Ko lo lɔ na mi nɔ, jijimevi egbetɔnye si wɛ ye na byɔ ohɔn do.

⁵² Babaa na mi osenkplan-ɛmetɔye, dɔ mi sɔ cavi xeni nɔ hun onunyinyewɛ we ohɔn la. Miye ɲutɔ ɔn dyɛ e mɛ nɔ, mi bo mɔ gbo omo na εmɛ xeye ni jlo na dyɛ e mɛ nɔ ye. »

⁵³ Xena Yesu tɔn le oxwe mɛ la gbe, osenkplan-ɛmetɔye kpo Falizitɔye kpo je ofun qidɛ ni-i ji taŋu, bo kan owo-e se nɔ sɔn onu hamɛ-hamɛye wu. ⁵⁴ Ye do dɔ omo ni-i nɔ, a do kƿɔn ofen de le owo etɔn mɛ, a bo do do εhwɛ ni-i.

12

Yesu dɔ afɔ afɔji na onukplanvi etɔnye

¹ Le hwemenu, εmɛ akpo donu nɛmu de wɛ va trɔ do Yesu, ye bo su gbɔɔn bo dɔ afɔ afɔji na yenɔniye nɔ. Yesu bo je lili ji na onukplanvi etɔnye gbɔxwe tun mɔ : « Mi cɔ miaðe do kƿɔnnɔ we tinken Falizitɔyetɔn wu, xeni nyi εyεmɛnu wiwa. ² Onu ti ɔn le hwihwlatyɔn na e ko va je agbaŋugba nɔ, mɔsinha ke, onu ti ko le bibetɔn na ye ko va nyɔ-ɛ nɔ. ³ Mi

wɛ dɔn, owo zetɛye xena mi na lɔ le vuvlu mɛ, ye na se ye le oklo. Mɔsinha ke, owo xeye na mi na de okpa a do lɔ le oxɔye mɛ, ye na jla ye le dogbaji. »

Yesu lɔ na onukplanvi etɔnye tun ye boo vɔ Mawu dɔdyo

⁴ « Ko lo lɔ na mi nɔ, hadwe tɛyee tun mɔ : mi ká mɔ vɔ εmɛ xeye ni nɔ hu gbaza la, vɔ, e mɛ godo ye ko mɔ nɔ kpewu wa onu de do e ji. ⁵ Ma xlɛ mi εmɛ xena mi dɔ na vɔ : mi vɔ εmɛ xeni nɔ hu εmɛ, e mɛ godo e bo dɔ εcɛ a bo do sɔ-ɛ flɛn do ozo mawɔmawɔ mɛ. Eɛn, ko lo lɔ na mi nɔ tun mɔ, εmɛ mɛ la wɛ mi dɔ na vɔ.

⁶ εmɛ zetɛye nyɔ-ɛ tun mɔ, oxevi atun bo ɔn le oho de ji o, ganke Mawu nɔ kpe ɲukunsin do dɔkpo-dɔkpo yetɔn wu. ⁷ Oda xeye ni le ota miatɔnye can, zetɛye wɛ nyi xixlɛ. Mi ká mɔ vɔ o, dɔ, mi ve na Mawu sɔ hugan oxevi susu. »

Ale xeni le kunu qidɛ mɛ tun he bo nyi Yesutɔn

⁸ « Ko lo lɔ na mi nɔ tun mɔ : εmɛ xeni na de kunu le εmɛye we ɲumɛ tun he bo nyi onukplanvi tɛye, mɔ εgbetɔ we Ovi

la, na de kunu ni-i le Mawu we εwεndotɔye we ηumε tun e bo nyi εmε tεye. ⁹Vɔ, εmε xeni na gbe-ɔ le le εgbεtɔye we ηumε, ko na gbe-ε le Mawu we εwεndotɔye we ηumε. ¹⁰Εmε ɔekpekpe xeni na lɔ oxo nyanya do mɔ Egbeτɔ we Ovi la wu, ye na sɔ kε-ε. Vɔ, εmε ɔekpekpe xeni na zun Gbigbɔ Kinkwɛn, ye ɔn sɔ kε-ε nɔ.

¹¹Hwexenu na ye na kplɔ mi, a do va yi dɔ εhwε na mi le okpletɔyɔn miatɔnye, alo le εmekplɔtɔye kpodo otogaye we ηukɔn, mi ká mɔ lo onu do lena mi na hwlɛn ota miatɔn dɔ, alo oxo xena mi na lɔ wu o. ¹²Đo, le ogan xixo la mε pεrεpε, Gbigbɔ Kinkwɛn na kplan mi oxo xena mi dɔ na lɔ. »

Yesu do olo do dɔkunnu oklenɔ de wu

¹³Εmε de le otogun la mε, bo lɔ na Yesu tun mɔ : « Onukplan-εmetɔ, de ogbe na fofɔ tεye ni a ma cinc miatɔtɔnye, na ma yi tεye. » ¹⁴Yesu dɔ e wu ni-i tun mɔ : « Dahwe, onu lε sɔ-ɔ do dɔ εhwεdɔtɔ, alo cincmatɔ do mia nu ? » ¹⁵E bo mɔ lɔ na ye tun mɔ : « Mi dɔ ayite ! Mi cɔ miađe do owan yiyi na dɔkunnu dɔdɔ wu, dɔ εgbεtɔ mɔ do dɔ εce do dɔkunnu etɔnye ji can, e ɔn dɔ

εce do εgbε etɔn ji. »

¹⁶E bo va do olo xe na ye tun mɔ : « Dahwe dɔkunnu de dɔ ogle, εji bo nɔ jε le ogle la ji ni-i taŋu. ¹⁷E bu otamε nɔ bo kan ede se nɔ tun mɔ : " Nade ko na hεn dɔ ? Mɔ xεn ɔn dɔ ofi xena ko na bε εjinukun la zεtεye do. " ¹⁸E va lɔ le ede mε tun mɔ : " Onu xena ko na wa xεn : ko na hɔ ofi xeye na ko nɔ xuxu onu dɔ ye, a bo trɔ gbá xeni na glo hugantantyantɔn mε laye, a bo bε εjinukun tεye kpo dɔkunnu tεyee do e mε. ¹⁹E mε godo, ko na lɔ na okla tεye tun mɔ : okla tεye, dɔkunnu susu le siwe, o na zan nɔ gbɔɔn na oxwe nεmu dε. Gbojwε, ɖu, nu, a bo ɖu εgbε. " ²⁰Vɔ, Mawu bo lɔ ni-i tun mɔ : " Oklenɔ ! Ozan xe la mε ηutɔ, ye na yi gbigbɔ tɔwe le siwe. Onu xeye na o bε dɔ onyi mε laye dε, onu tɔn lε ye na nyi ? " » ²¹Yesu bo va lɔ na ye tun mɔ : « Mɔsinha ke wε e nɔ nyi na εmε xeni kpli dɔkunnu na ede, vɔ, e ko dɔ dɔkunnu ti le Mawu de. »

Mawu nɔ na onu xeye ni hyan na εgbε ninɔ

²²Yesu lɔ na onukplanvi etɔnye tun mɔ : « Mi wε dɔn ko do lɔ na mi nɔ tun miye boo ká mɔ lo onu do onu xena mi na ɖu,

a do nɔ ɛgbɛ wu o. Mi bo ká mɔ lo onu do onu xena mi na do do gbaza miatɔn wu o. ²³Đo, ɛgbɛ ninɔ le vivɛde hugan onuɖuɖu, gbaza la can bo le vivɛde hugan onudido. ²⁴Mi kpɔn oxeye, ye ɔn nɔ xwa onu, ye ko nɔ ðe onu. Ye ɔn ðo ofi xena ye nɔ xuxu onuɖuɖu alo ejinukun do, vɔ, Mawu bo nɔ na ye onuɖuɖu. Miye, mi hugan oxeye zɔn nɛmu ðe. ²⁵Onu le le mia mɛ, dogbɔn onu lilo etɔn mɛ, e bo na do ogan xixo oviðe ɛgbɛzan etɔn ji ? ²⁶Xena e nyi tun onu ovi vɔvɔ can mi ɔn kpewu na wasi, ele jɔ na mi do lo onu nɔ na onu gbokpweye ? ²⁷Mi kpɔn flawaye, ye ɔn nɔ wa odan ti, ye ko nɔ lɔn avɔ o, ganke, ko lo lɔ na mi nɔ tun mɔ, xɔlu Salomo ɲutɔ can, xeni ðo dɔkunnu susu, e ɔn ðo acɔ le ði ðokpo yetɔn ha can. ²⁸Na e nyi tun Mawu nɔ ðo acɔ ðo mɔsinha na ogbe xeni le nugyo le egbe, vɔ, ye bo na sɔ-ɛ sɔ flen do ozo mɛ le swɛ, zɔn nɛmu le e ɔn na wasi na miye xɔse ovincye ? ²⁹Miye, mi ká mɔ nɔ onu lilo mɛ a do kan onu xena mi na ðu alo onu xena mi na nu o. ³⁰Đo, onu mɛ zeteye, εmɛ xeye ni ɔn nyɔ Mawu ye, wɛ nɔ kan ye nɔ gbojwɛ ma ðo. Vɔ, miye, Miatɔ nyɔ-ɛ tun miye bo ðo ohyan etɔn. ³¹Xena e le mɔsinha, mi kan Xɔluduɖu etɔn, e bo na sɔ onu

gbokpweye sɔ na mi.

³²Mi ká mɔ vɔ o, mi εmɛ ovi xeye ni nyi ogbeta tεye, ðo Miatɔ sɔ ogbeta na mi a do ðu Xɔlu kpo-e. »

Mi kpli dɔkun miatɔnye do jiŋukunsin

³³« Mi sa onu xeye na mi ðo ye, a bo ma oho la na ayancye. Mi wasi ohohennu xeni ɔn nɔ gble na miaðe, a bo kpli dɔkun xeni ɔn nɔ vɔ gbede do jiŋukunsin. Blε la wɛ fyanfinnɔ ðe ɔn nɔ tεkpo onu le, okɔ can ko nɔ hɛn onu gble le blε o. ³⁴Đo, ofi xena dɔkun miatɔn le, blε la wɛ ayixa miatɔn can na le. »

Yesu kplan onu sɔn ɲuzɔn niñ wu

³⁵Yesu lɔ na ye tun mɔ : « Mi bla alin miatɔnye ji nywɛðe, zogyan miatɔnye ba nɔ titε. ³⁶Mi na le ði odansɔvi xeye ni le ote kpɔn xwetɔ yetɔn nɔ ha. Na ogan xixo ðekpekpe xe mɛ na e na va gbɔn sɔn alɔwiwle gbe le, bo na xuxu agbo, ye ba do hun-i ni-i. ³⁷Nyɔnanc wɛ nyi odansɔvi xeye na xwetɔ la na kpɔn le ɲuzɔn le hwexenu na e na gbɔn. Le oxojɔxo mɛ, ko lo lɔ na mi nɔ tun mɔ : xwetɔ yetɔn na bla alin ji, a bo ðo tεnχo na ye, ye ba do ðu onu, e ba tεkpo ye, a do na ye onuɖuɖu. ³⁸Na e gbɔn le

ozangan weve mε, alo e mɔ do gbɔn le ozan mima mε hugan mɔsinha can, bo va kpɔn ye le ŋuzɔn, be nyɔna nɔ wε ye na nyi.

³⁹ Mi kpɔn onu jε e mε nywεde tun mɔ : Na xwetɔ dε do nyɔ ogan xe mε na fyanfinnɔ na va do wε, e ɔn jo-e do na e dyε oxwe etɔn gbe nɔ gbede. ⁴⁰ Mi wε dɔn, miye can, mi nɔ aceji, dɔ, Egbetɔ we Ovi la na va le ogan xe mε na mi ɔn dɔnjudo e wu nɔ. »

Yesu lɔ oxo do odansɔvi ogbejincɔ wu

⁴¹ Mi wε Piye lɔ ni-i tun mɔ : « Xwetɔ, míye wε o do olo mε la na nɔ, alo εmε zεtεye seju ? »

⁴² Xwetɔ la bo dɔ e wu ni-i tun mɔ : « Onu lε nyi onujikpɔntɔ ogbejincɔ xeni dɔ onunyinywε, xena oga etɔn sɔ dɔ oxwe etɔn nu, a do ma onududu le ogan xixo xeni jε mε, na odansɔvi gbokpwεye ? ⁴³ Nyɔnanɔ wε nyi odansɔvi mε xena oga etɔn na gbɔn a bo va kpɔn-ε le odan la ji ! ⁴⁴ Ko lo lɔ na mi nɔ le oxojcho mε tun mɔ, e na sɔ-ε sɔ dɔ dɔkun etɔn zεtεye nu. ⁴⁵ Vɔ, na e nyi tun odansɔvi mε la lɔ le edε mε tun mɔ : " Oga tεye ɔn yawu gbɔn nɔ, " e bo jε odansɔvi ŋusungloye alo nyɔnusiye xixo ji, bo jε

onu qudu kpodo ahan nunu ji, gbɔɔn a bo mu, ⁴⁶ oga etɔn na va le azan xe ji na e ɔn lɛn do kpodo hwexenu na e ɔn nyɔ. E na dɔn ogbeji manɔtɔye we oto ni-i, a bo hu-i. ⁴⁷ Odansɔvi xeni nyɔ oga etɔn we ojlo nu, vɔ e ko jla onu ti dɔ onyi, e ko mɔ wasi do ojlo nu etɔn ji, e na du oxa tanju. ⁴⁸ Vɔ, εmε xeni ɔn nyɔ-ε, e bo wasi onu xeni jε na oxa, e na du oxa viđe. Ye na byɔ onu susu εmε xena ye na onu susu. εmε xena ye dɔ onu susu na, ye na mɔ byɔ-ε onu susu. »

Do Yesu wu, kinklan na dyε εmεye mε

⁴⁹ Yesu lɔ tun mɔ : « Ozo wε ko hεn va nyixɔ la ji, ojlo vivε tεye wε nyi tun ozo la o dɔ na wle. ⁵⁰ Ye dɔ na nyɔ-ɔ do vivεsise mε di lena ye nɔ nyɔ εmε do εsin mε dɔ ha, ko bo le onu lilo mε tanju, gbɔɔn do yi hwexenu na vivεsise mε la na va ji ye do.

⁵¹ Mi bu-i tun fifa wε ko hεn do va nyixɔ ji wεε ha ? O o ! Ma lɔ na mi : kinklan wε ko hεn va. ⁵² Be sɔn egbe, oxwe xe gbe na εmε atun le, na ma : εmε atɔn na site do εmε owe wu, εmε owe ba site do εmε atɔn wu. ⁵³ Ovitɔ na site do ovye ŋusunglo wu, ovi ŋusunglo ba site do otɔ wu ; ovinɔ na site do ovye

nyɔnusi wu, ovi nyɔnusi ba site do ono wu ; sunɔ na site do ovisyε wu, ovisi na site do sunɔ wu. »

Egbedo dɔ na do josi hwenu ɖeye

⁵⁴ Yesu mɔ lɔ na otogun la tun mɔ : « Na mi kpɔn sunwɔ site sɔn ohweyixɔ^b, mi nɔ lɔ zɔndokpo tun mɔ : oju bo ka ja nɔ, e bo nɔ ja oxojɔxɔ. ⁵⁵ Na mi kpɔn tun jɛhɔn bo xo nɔ sɔn afɔgbe^c, mi nɔ tun mɔ : zozo bo ka va nɔ, e bo nɔ va oxojɔxɔ. ⁵⁶ Eyemenuwatɔye, na jiŋukunsin kpodo nyixɔ kpo na ci do ɖe, mi nɔ kpɔn onu jɛ e wu, bo nɔ nyɔ onu xe ha na e nyi. Xena e nyi mɔsinha wε, εlε dɔn na mi ɔn do kpɔn onu jɛ ogan xeni xo nɔ xeye wu ? »

Mi vɔ oxo kpodo kɛntɔ miatɔn

⁵⁷ « Elε dɔn na ɖokpo-ɖokpo miatɔn ɔn nɔ sɔ ogbeta do onu xeni jɛ wu ? ⁵⁸ E nyi εmε ɖe yɔ εhwε we, mi bo sɔn yi εhwε ɲukɔn nɔ, tɛnkɔn na mi a lɔ, a bo gbo, le hwexenu na mi le omɔ ji, bo lo sɔn nɔ. Na e ɔn nyi mɔsinha, e na kplɔ we sɔ do asi na εhwedɔtɔ, εhwedɔtɔ ba sɔ we do

asi na sɔja, sɔja la ba sɔ we flɛn do ogankpa mε. ⁵⁹ Ko lo lɔ na we nɔ tun mɔ, keju gbɔxwe na o na do tɔn le ogankpa la mε, flan ɖokpo tete ɔn drɔn le okɔ na we nɔ. »

13

Yesu lɔ na εmεye tun ye boo ɖɔli jijɔ

¹ Le hwemε la nu, εmε ɖeye va lɔ oxo na Yesu do lena Pilati ɖe ogbe ye bo hu Galile we oto mε tɔ ɖeye, le hwexenu na ye lo san ovo na Mawu nɔ. ² Yesu bo dɔ e wu na ye tun mɔ : « Mi bu-i tun oku xena ye ku dɔ mɔsinha, ɖe xlε tun ye bo nyi onunyanylawaṭɔye hugan Galileto gbokpweye wεε ? ³ O o ! ko lo lɔ na mi nɔ tun mɔ, ye ɔn hu εhwε hugan yee o. Vɔ, na mi ɔn ɖɔli jijɔ, mi na crɔn seju di yee ha. ⁴ Mi bu-i tun εmε fɔtɔn ɲukun atɔn xeye ji na oxɔ kikɔ xeni le Silowe we otota mε, mu jɛ, ye bo ku ye, onunyanylawaṭɔye wε ye nyi hugan Jeluzalemuto gbokpweye wεε ? ⁵ O o ! Ko lo lɔ na mi nɔ tun mɔ, ye ɔn hu εhwε hugan yee o. Vɔ, na mi ɔn ɖɔli jijɔ, mi na crɔn seju di yee ha. »

Yesu do olo do figitin wu

^b12:54 Le Izlayeli we oto mε, na oju ka ja nɔ, hweyixɔ wε sunwɔ nɔ kpli do.

^c12:55 Le Izlayeli we oto mε, afɔgbe we jɛhɔn wε nɔ hɛn zozo do va.

⁶ E mε godo, Yesu mɔ do olo xe na ye : « Dahwe dε dø figitin le vengle etɔn mε. E va otinkunsinsyen gbεn gbe le e ji, vɔ e ko kpɔn ti. ⁷ Mi wε e lɔ na venglejikpɔntɔ la tun mɔ : " Kpɔn, sɔn oxwe atɔn xεn wε ko nɔ va, a do kan otinkunsinsyen le figitin xe ji, ko ko nɔ kpɔn. Gbo-e ! Ðo e yi tεnχo le ogle la ji nɔ vɔvɔ. " ⁸Vɔ, venglejikpɔntɔ la, bo lɔ ni-i tun mɔ : " Xwetɔ, jo-e do le oxwe xe mε kpɔn. Ko na kun ogun lε do-e, a bo bε odun do e mε. ⁹Tanyɔ, e na va syεn okun, na e ɔn syεn, o ba gbo-e. " »

Yesu gɔ adɔn na nyɔnu dε le Jwifuye we gbojwεzangbe

¹⁰ Gbedokpo, Yesu kplan onu εmεye nɔ le Jwifuye we okpletɔyɔn dε le gbojwεzan yetɔn gbe. ¹¹ Nyɔnu adɔnnɔ dε bo le ofi la. Sɔn oxwe fɔtɔn ɲukun atɔn gbɔɔn wε gbigbɔ nylakan dε, do adɔn-ε, e bo ci tɔtɔ, e ko mɔ kpewu nɔ jlɔ can. ¹² Xena Yesu kpɔn nyɔnu la, e yɔ-ε, bo lɔ ni-i tun mɔ : « Nyɔnu, adɔn tɔwe gɔ. » ¹³ Yesu dø alɔ e ji, zɔndokpo, e bo jrɔ, bo jε Mawu kinkanfu ji. ¹⁴Vɔ, e bo vε le okpletɔyɔn la we oga wu, dø, Yesu gɔ adɔn na εmε le gbojwεzangbe. Mi wε e lɔ na εmε zεtεye tun mɔ : « Onyihinhɔn

εdεn wε ye na do wa odan. Azan mε laye ji wε mi na nɔ va le, ye ba gɔ adɔn na mi, e ko mɔ nyi gbojwεzangbe nɔ. » ¹⁵ Xwetɔ la bo dø e wu ni-i tun mɔ : « Εyεmεnuwatɔye wε mi nyi ! Le gbojwεzangbe dε, døkpo-døkpo miatɔn ɔn nɔ tun okan na nyibu etɔn, alo osɔkεtε etɔn le okpwe mε, a bo kplɔ-ε yi εsin nu gbe wεε ? ¹⁶ Nyɔnu xe, xeni nyi Ablaxamu we jijimε vi, xena Satana bla sɔn oxwe fɔtɔn ɲukun atɔn xεn, be e ɔn je na ye na tun okan ni-i le gbojwεzangbe wεε ? » ¹⁷ Xena Yesu dø e wu na kεntɔ etɔnye dø mɔsinha, ɲunya wa ye serju. Otogun la zεtεye bo lo kpɔn jijwε nɔ do ɲudandonu xeye na e wasi nɔ ye wu.

Yesu sɔ onu sɔ jlε do Mawu we Xɔluqdu wu

¹⁸ Yesu lɔ tun mɔ : « Elε Mawu we Xɔluqdu la dì ? Elε wu lε ko na kpewu jlε-ε do ? ¹⁹ Mawu we Xɔluqdu la, e le dì otinkunvi ketekete dε, xena dahwe dε sɔ, bo va yi xwa-ε do ejikpa etɔn mε. Otinkun la bo wu, bo trɔ zun otin, oxεye bo nɔ va yi dø adɔ yetɔnye do aba etɔnye mε. »

²⁰ Yesu mɔ lɔ na ye tun mɔ : « Elε wu lε

ko na kpewu jie Xɔluqdù Mawutɔn do ?

²¹ E le di kpɔnnɔ tinken xena nyɔnu ðe kɔn do yovowɔ nyinya susu mε, owo nyinya la zeteye bo va fɔn jekee. »

Mi gbɔn agbo ovi la nu

²² Yesu sɔn yi Jeluzalɛmu we toxo mε nɔ. Hwexenu na e lo sɔn nɔ, e gbɔn ototaye kpodo toxoye mε nɔ bo do kplan onu εmεye nɔ. ²³ εmε ðe bo kan-ε se tun mɔ : « εmε ðaxo, εmε vide jan wε Mawu na hwlengan ? » Yesu bo ðo e wu na ye tun mɔ : ²⁴ « Mi jie gbagba a bo gbɔn agbo ovi la nu, a do ðye Xɔluqdù Mawutɔn la mε, ðo, ko lɔ na mi nɔ tun mɔ, susu wε nyi εmε xeye ni na tɛnkɔn na do ðye e mε, vɔ, ye ko kpewu nɔ.

²⁵ Hwexenu na xwetɔ la na site, a bo tu agbo la kpodo cavi kpo, mi na va le gaji, a bo xuxu-i nɔ, a bo lɔ nɔ tun mɔ : " Xwetɔ, hun agbo na mí. " Xwetɔ la ba va ðo e wu na mi tun mɔ : " Ko ɔn nyɔ ofi xena mi sɔn o. " ²⁶ E mε, mi na va jie lilɔ ji tun mɔ : " Mí ðu, bo nu kpo we, o bo kplan onu εmεye gbɔn omɔye ji le toxo míatɔnye mε. " ²⁷ E bo na va ðo e wu na mi tun mɔ : " Ko ɔn nyɔ ofi xena mi sɔn, mi ðɔn miadé tε le ñumε na-a, mi onunyanylawatɔye. " ²⁸ Blε mε wε mi na

fan avin le, a bo ðu aðukun le hwexenu na mi na kpɔn Ablaxamu, Izaki, Jakɔbu, kpodo oxolɔdɔnyitɔ zeteye le Xɔluqdù Mawutɔn mε, vɔ, miye, ye na nya mi do agbo godo. ²⁹ Egbe tɔye na sɔn hwezedo, hweyixɔ, otagbe kpo afɔgbe, a bo yi tɛnɔxø na agɔqdù le Xɔluqdù Mawutɔn la mε. ³⁰ Hwemɛnu, le εmε xeye ni nyi kpotwi ye mε, deye na va nyi tantyan, mɔsinha ke, le εmε xeye ni nyi tantyan ye mε, deye na va nyi kpotwi. »

Yesu yi owan na Jeluzalɛmu we toxo

³¹ Hwexenu na Yesu lɔ oxo mε laye nɔ, Falizitɔ ðeye tɛkɔ-ε bo lɔ ni-i tun mɔ : « Le le bwε, a bo sɔn yi ofi bu, ðo, xɔlu Elodu ka hu we nɔ. » ³² Yesu bo ðo e wu na ye tun mɔ : « Mi va yi lɔ na dahwe mε, εmεbleðutɔ ði owo ha, tun mɔ : " Ko nya gbigbɔ nylakanye nɔ, bo gɔ adɔn na εmεye nɔ le egbe kpodo swε kpo, sɔmɔ ko na wa odan tεye vɔ. " ³³ Vɔ, egbe, swε, kpodo sɔmɔ, ko ðo na zɔn owo tεye, ðo, e ɔn jie tun ye a hu oxolɔdɔnyitɔ Mawutɔn le ofi bu ti zegbɔn Jeluzalɛmu wu.

³⁴ Jeluzalɛmutɔye ! Jeluzalɛmutɔye ! Mi nɔ hu oxolɔdɔnyitɔye, a bo tɔ ohwan εmε xeye na Mawu ðo ðodan miye gbɔn

ye ba ku ! Zɔn nεmu dε wε ko jlo na kple mi do kɔn ye, di lena goklonɔ nɔ kple vikpε etɔnye do axwe etɔnye gɔ dɔ ha, vɔ, mi ko jlo.³⁵ Xena e nyi tun mɔsinha wε, Mawu na jo oxwe miatɔn do na mi. Ma lɔ na mi tun mɔ, mi ɔn mɔ kpɔn-ɔ nɔ, gbɔn do je hwexenu na mi na va lɔ tun donanc bε bo nyi εmε xeni gbɔn nɔ le Xwetɔ la we nyikɔ mε. »

14

Yesu gɔ gigɔdɔn na dahwe dε le gbɔjwεzangbe

¹ LeJwifuye we gbɔjwεzan dε gbe, Yesu dyε Falizitɔye we oga dε we oxwegbe, a do du onu. εmε xeye ni le oxwe la gbe ye, bo lo xyc kpɔn-ε nɔ. ² Mi wε, dahwe dε, xena gigɔdɔn le e wu, bo le ŋukɔn ni-i. ³ Yesu yi oxo bo lɔ na osenkplan-εmetɔye kpodo Falizitɔye tun mɔ : « Osen miatɔn na ogbe tun ye boo gɔ adɔn na εmε le gbɔjwεzangbe, alo e gbe ? » ⁴ Ye bo bɔ onu xwii. Mi wε, Yesu dɔ alɔ adɔnnɔ la wu, bo gɔ adɔn ni-i, bo lɔ ni-i tun ni boo va sɔn. ⁵ E mε godo, Yesu bo lɔ na ye tun mɔ : « Onu lε le mia mε, na ovye alo nyibu etɔn je dotwe mε le gbɔjwεzangbe, e ko na dε tɔn-ε

zɔndokpo ? » ⁶ Ye ɔn kpewu dɔ oxo dε oxo mε la wu.

Yesu lɔ oxo sɔn εmε dε sɔ hwe wu

⁷ Xena Yesu kpɔn lena εmε xeye na ye yɔ ye, xlɔn onyi le okpo tantyantɔnye ji dɔ nɔ, e do olo xe na ye : ⁸ « Na εmε dε yɔ we, na do va yi du onu le alɔwletyɔn, ká mɔ va yi xlɔn onyi le okpo tantyantɔn ji. Đo, na e nyi tun, e yɔ εmεjɔmε dε xeni hugan we, ⁹ εmε xeni yɔ mi εmε owe laye, na va lɔ na we tun mɔ : " Jo tɛnχo tɔwe do ni-i. " Ɲunya wε e na nyi na we na o na do va yi xlɔn onyi le okpo kpotwi la ji. ¹⁰ Vɔ, na ye yɔ we, va yi xlɔn onyi le okpo kpotwi la ji. Hwexenu na εmε xeni yɔ we la na va, e na lɔ na we tun mɔ : " Hadwe tεye, va xlɔn onyi le tɛnχo adodwe mε le ŋukɔn. " Hwemenu, e na nyi owi biba na we le ɲumε na εmε xeye kpo myɔ kpo ni yi tɛnχo a do du onu ye. ¹¹ Đo, εmε dεkpekpe xeni na kɔ ede, ye na zin-i do odo, εmε xeni na hwe ede, ye na kɔ-ε do yi oji. »

Lena ye na yi aχɔtu sɔn Mawu kɔn dɔ

¹² Le e mε godo, Yesu lɔ na εmε xeni yɔ-ε la tun mɔ : « Na o ka na lindɔn mε

alo hwesa we onuqudu εμεye nɔ, ká mɔ nɔ yɔ hadwe tɔweye, alo nɔvweye, alo εμε tɔweye alo haweto dɔkunnoye. Đo, tanyɔ yee can na mɔ va yɔ we, e bo na nyi aχɔtu na onu xena o na ye. ¹³Vɔ, na o dɔ agɔdudu qaxo dɛ, yɔ ayanɔye, afɔgbonɔye, tɛkunɔye kpodo ηuvanɔye. ¹⁴Do e mɛ wu, o na nyi nyɔnanɔ, dɔ, yee ɔn kpewu tu aχɔ etɔn na we nɔ. Mawu bo na tu aχɔ mɛ la na we le hwexenu na e na fɔn εμε jijwεye sɔn oku. »

Yesu lɔ oxo sɔn εμε xeye na ye yɔ na onuqudu wu

¹⁵Xena ye se oxo mɛ laye vɔ, εμε xeye ni yi tɛnxo bo do du onu nɔ ye we dɔkpo lɔ na Yesu tun mɔ : « Nyɔnanɔ wε nyi εμε xeni na du onu le Mawu we Xɔluqudu mɛ ! » ¹⁶Mi wε Yesu dɔ e wu ni-i tun mɔ : « Dahwe dɛ, dɔ agɔdudu qaxo dɛ, bo yɔ εμε susu. ¹⁷Xena onuqudu la we ganmɛ su, e dɔn odansɔvi etɔn dɔdan tun ni boo va yi lɔ na εμε yiyɔ laye tun mɔ : " Mi va, dɔ onu zetεye o sɔgbe. " ¹⁸Vɔ, ye εμε zetεye bo je ogbe bibyɔ ji, dɛ kplɔ dɛ do. εμε tantyantɔn bo lɔ na odansɔvi la tun mɔ : " Ko xɔ ogle dɛ, ko bo dɔ na va yi kpɔn ogle la, ko dɛ kuku na we, sɔ kɛ-ɔ. »

" ¹⁹Εμε bu bo lɔ tun mɔ : " Ko xɔ nyibu xena ye nɔ do lɛ ogle, owe-owe donu atun, ko bo lo sɔn nɔ a do va yi do ye kpɔn, ko dɛ kuku na we, sɔ kɛ-ɔ. " ²⁰Εμε bu ke bo mɔ lɔ tun mɔ : " Fifi wε ko wle alɔ, mi wε dɔn ko ɔn kpewu na va. " ²¹Xena odansɔvi la trɔ gbɔn, e lɔ oxo mɛ laye na xwetɔ etɔn xeni kpa εcε na oxwe la. Mi wε, adi wle xwetɔ la, e bo lɔ na odansɔvi la tun mɔ : " Yawu, a bo yi dogbajiye kpodo toxo la we omɔye ji, a bo kplɔ ayanɔye, afɔgbonɔye, ηuvanɔye kpodo tɛkunɔye do va. " ²²Xena odansɔvi la, yi bo trɔ va, e va lɔ na xwetɔ etɔn tun mɔ : " Xwetɔ, odan xena o dɔn la, e o nyi wiwasi, vɔ, tɛnxo bo mɔ le. " ²³Xwetɔ la bo lɔ na odansɔvi la tun mɔ : " Yi oglemɔye ji kpodo ejikpaye we aha, o ba zin εμεye ji na ye a dyε oxwe tεye gbe, ni a gɔ tanju-tanju. ²⁴Đo ko lɔ lɔ na mi nɔ tun mɔ, εμε xeye na ko o yɔ saa ye, we ti ɔn tɔ onu onuqudu tεye nɔ. " »

Lena ye na wa a do nyi Yesu we onukplanvi

²⁵Εμε susu gbagbagbaye bo lo zɔn omɔ kpodo Yesu nɔ. E bo trɔ okɔ, bo lɔ na ye tun mɔ : ²⁶« Na εμε dɛ va kɔn ye,

e ko yiowan na-a hugan otɔ, onɔ, osyε, vikpε etɔnye, nɔvuyεye kpodo εgbe etɔn can, e ɔn kpewu na nyi onukplanvi tεye.
²⁷ Na εmε de ɔn kɔ otinsoga we agban etɔn bo kplɔ-ɔ do, e ɔn kpewu na nyi onukplanvi tεye.
²⁸ Do, onu lε le mia mε, na e ka gbá sanju de nɔ, e ko na xlɔn onyi, a bo wa kɔnɔuta do oho xena e na zan wu, a do kpɔn tun he na kpewu na hu e nu jaa ?
²⁹ Na e ɔn nyi mɔsinha, e bo dɔ dodwe, vɔ, e ko va hu sanju la nu, εmε xeye ni na kpɔn dɔ mɔsinha ye, na je kiko-e ji,
³⁰ a bo lɔ tun mɔ : " Dawhe mε je sanju gbigba ji, e ko kpewu hu e nu. "
³¹ Alo xɔlu ɳukɔ lε le, na e ka tɔn ahwan xɔlu bu nɔ, e ko na xlɔn onyi, a bo gbeje kpɔn tun mɔ : " Ahwan xena kɛntɔ tεye ka va wa nɔ kpodo sɔja akpo oko de, ko na kpewu wa ahwan la kpodo sɔja akpo owo ? "
³² Na e ɔn kpewu, hwexenu na εmε dee la mɔ gbε le dindycɔnnu, e na dɔn afɔsɔdɔtεtɔ etɔn qodan-ε, a bo byɔ tun heye a bo wasi fifa.
³³ Mɔsinha ke wε, na εmε de le mia mε, e ko de okɔ le onu zεtεye xena e dɔ ye wu, e ɔn kpewu na nyi onukplanvi tεye. »

Yesu do olo do ojε wu

³⁴ « Onu nywε wε nyi ojε, vɔ na ojε va bu vivε etɔn de, nađe ye na hen dɔ a do do vivε la e mε ?
³⁵ E ɔn mɔ nyɔ na nyixɔ gbɔɔn do nyɔ na ejinukunye can. Ye nɔ sɔ-ε kunhun. εmε xeni dɔ oto bo na do se onu, ni se onu. »

15

Yesu do olo do lεngbɔ xeni bu na ye va kpɔn-ε wu

¹Takwεjɔtɔ susu kpodo onu nyanylawatɔ susu buye, tεkpɔ Yesu bo na do dɔ oto-e.
²Falizitɔye kpodo osenkplan-εmεtɔye kpo bo lo lɔ oxo do e wu nɔ, bo tun mɔ : « Dahwe xe, e nɔ yi onunyanylawatɔye nywεde, a bo du onu kpo ye. »
³Mi wε Yesu do olo xe na ye tun mɔ :
⁴« Na εmε de le mia mε, bo dɔ lεngbɔ kanweko, dɔkpo gee bo va bu le ye mε de, be e ɔn nɔ jo lεngbɔ kanwe fɔtɔn ɳukun εnε gbokpwe laye do amakanmε, a bo va yi kan dɔkpo mε la gbɔɔn a bo kpɔn-ε wεε ?
⁵Na e va kpɔn-ε de, oji nɔ jɔ-ε, e bo nɔ kɔ-ε do okɔgbe,
⁶a do gbɔɔn va oxwegbe, a bo yɔ hadwe etɔnye kpodo εmε xeye ni le oxwe ha ni ye, a bo lɔ na ye tun mɔ : " Mi kpɔn jijwε

kpo-o, qo, ko kpɔn lengbɔ tɛye xeni bu saa la. " ⁷ Ko lɔ na mi nɔ tun mɔsinha ke wε, jijwε xeni na nɔ onyi le jinjukunsin le hwexenu na onu nyanylawatɔ qokpo gee na qɔli jijɔ etɔn, e na hugan jijwε xeni na nɔ onyi le ble do ota na εmε jijwε kanwe fɔtɔn ɲukun εnε xeye ni ɔn hyan jijɔ qidɔli ye. »

Yesu do olo do oho xeni bu na ye va kpɔn-ε wu

⁸ Yesu mɔ yi e ji bo lɔ na ye tun mɔ : « Alo nyɔnusi ɲukɔ lε le, na e dɔ oho owo, qokpo bo va bu le e wu ni-i, e ko na va yi te zogyan, a bo za oxwe la gbe, a bo kan-ε nywεdε, gbɔɔn a bo kpɔn-ε ? ⁹ Na e kpɔn-ε vɔ, e ba yɔ hadwe etɔnye kpodo εmε xeye ni le oxwe ha ni ye, a bo lɔ na ye tun mɔ : " Mi kpɔn jijwε kpo-o, dɔ ko kpɔn oho xeni bu do-o saa la ! " ¹⁰ Ko lɔ na mi nɔ tun mɔ : mɔsinha ke wε εwendotɔ Mawutɔnye nɔ kpɔn jijwε dɔ, do onu nyanylawatɔ qokpo gee xeni qɔli jijɔ wu. »

Yesu do olo do hwanjavi xeni je ogbe bo va gbɔn wu

¹¹ Yesu mɔ lɔ na ye tun mɔ : « Dahwe

de dɔ ovi ɲusunglo owe. ¹² Vikpεvi la bo lɔ na otɔ tun mɔ : " Didaye, sɔ cinc xeni dɔ na nyi tɛye sɔ na-a. " Mi wε otɔ ma cinc etɔnye na ye εmε owe laye. ¹³ Azan de ma jε, vikpεvi la sa cinc etɔn laye serju, bo sɔn yi oto dindycɔn de mε. E bo va yi zan εgbe dejan-dejan, oho etɔn bo vɔ serju. ¹⁴ Xena e zan oho la zεtεye vɔ hεn, xovε qaxo de va tɔn le oto la mε. E bo va je aya qduji. ¹⁵ E gbɔjwε va yi je odanwiwa ji na dahwe de le oto la mε. E nɔ va yi kpɔn ohaye ji na dahwe la le nugyo. ¹⁶ Xovε nɔ ci-i gbɔɔn oha laye we onuqdu bo nɔ jlo-e, vɔ, εmε ti ko nɔ ni-i. ¹⁷ E va je otame bubu ji, bo lɔ tun mɔ : " Odanwatɔ xeye ni le didaye kɔn ye, zεtεye wε nɔ kpɔn onuqdu, a bo qdu gbɔɔn e ba drɔn, vɔ xovε bo ka va hu mɔ le bwε nɔ. " ¹⁸ Ko na trɔ sɔn yi didaye kɔn, a bo lɔ ni-i tun mɔ : " Didaye, ko je agɔ do Mawu, bo je agɔ do we. ¹⁹ Ko ɔn mɔ je na o na yɔ-c tun ovi tɔwe o. Yi-u di εmε qokpo ha le odansɔvi tɔweye mε. " ²⁰ Mi wε, e je omɔ, bo bε otɔ la de nu.

Hwexenu na e le dindycɔn nu bo lo gbɔn nɔ, otɔ la kpɔn-ε qodan, onu etɔn bo qdu adɔnu ni-i, e bo do odun, bo va yi wle-e do akɔn nu, bo kpla asi okɔ ni-i. ²¹ Ovi la bo lɔ ni-i tun mɔ : " Didaye, ko je agɔ do Mawu, bo je agɔ do we. Ko ɔn mɔ je na o

na yɔ-c tun ovi tɔwe. " ²²Vɔ, otɔ la, bo lɔ na odansɔvi etɔnye tun mɔ : " Mi yawu, a va yi sɔ awu gaga xeni nyɔhwyan hugan zeteye va, na mi a do ni-i, mi ba sɔ alɔganvi a bo do ni-i, a bo do afɔkpa ni-i. ²³Mi va yi sɔ nyibu xeni do olan ganji la, a bo hu-i, na mí a du-i, a bo kpɔn jijwɛ. ²⁴Đo ovi tεye xe, e lena di tun e o ku saa ha, e bo va trɔ va εgbε ; e bu saa, fifi ko bo va kpɔn-ɛ. " Ye bo je agɔpudu ji.

²⁵Vɔ, ovi tantyan etɔn la bo le nugyo le hwemɛ la nu, xena e lɛkɔ bo tɛkpɔ oxwe la gbe, e se onu xixo kpodo owe duqu nɔ. ²⁶Mi wε e yɔ odansɔvi de bo kan-ɛ se tun εlε jɔ nɔ jaa. ²⁷Odansɔvi la bo dɔ e wu ni-i tun mɔ : " Nɔvwe wε gbɔn, mi wε didawe hu nyibu xeni do olan la, dɔ, e kpɔn tun e bo le nywɛde do gbɔn. " ²⁸Xena e se oxo mε la, adj wle-e, e ko jlo na dyε oxwe la gbe. Otɔ la bo tɔn, a do fa oji mε ni-i, ni a do dyε oxwe la gbe. ²⁹Mi wε, e lɔ na otɔ la tun mɔ : " Sɔn oxwe nɛmu de xεn ko lo wa odan na we nɔ, ko ko gbe tonu sise na we kpɔn. Vɔ, o ɔn na-a ogbɔvi dɔkpo tete na ma do du agɔ kpodo hadwe tεyee kpɔn can. ³⁰Vɔ, xena ovi tɔwe la gbɔn fifi, emyɔ xeni zan dɔkun tɔwe kpodo kpaconɔye kpo, o va yi hu nyibu xeni do olan la ni-i

! " ³¹Mi wε otɔ lɔ ni-i tun mɔ : " Ovi tεye, myɔ, o le kɔn ye tεgbε, onu tεye zeteye wε nyi tɔwe. ³²Vɔ, mí dɔ na du agɔ, a bo kpɔn jijwɛ, dɔ nɔvwe xe, e lena di tun e o ku saa ha, bo va trɔ va εgbε ; e bu saa, fifi ko bo va kpɔn-ɛ. " »

16

Yesu do olo do onujikpɔntɔ ogbejimanɔtɔ xeni bizo wu

¹Mi wε Yesu lɔ na onukplanvi etɔnye tun mɔ : « Dahwe dɔkunno de le, bo dɔ onujikpɔntɔ de. Emεye bo va je εhwε ni-i tun onujikpɔntɔ la bo zan onu etɔnye nɔ dejan-dejan. ²E bo yɔ-ɛ, bo lɔ ni-i tun mɔ : " Oxo ɲukɔ lε nyi e mε na ko se do wu we nɔ ? Va jo kɔnɔuta na-a do lena o zan onu laye dɔ, dɔ, o ɔn mɔ kpewu na nyi onujikpɔntɔ tεye. " ³Onujikpɔntɔ la bo lɔ le ede mε tun mɔ : " Xwetɔ tεye ɔn mɔ jlo tun ma nɔ onu etɔnye nu, nađe ko na hεn dɔ fifi ? Ogle dan wε ko na waa ? Ko ɔn dɔ hɔnhlɔn etɔn. Onu byɔdutɔ wε ko na trɔ zun ? Ɲunya na wa-a. ⁴E nyɔ, ko nyɔ onu xena ko na wa, e mε, na xwetɔ tεye nya-a le odan mε, εmε dεye ba le, a bo yi-u do oxwe yetɔnye gbe. " ⁵Mi wε, e yɔ εmε xeye ni du aɔc do

xwetɔ etɔn la, de kplɔ de do, bo lɔ na εmε tantyantɔn tun mɔ : " Axɔ nɛmu lɛ o du do xwetɔ tɔye ? " ⁶Dahwe la bo dɔ e wu ni-i tun mɔ : " Ami kplinkpan^d kanweko wε ko du do-e. " Onujikpɔntɔ la bo lɔ ni-i tun mɔ : " Yi wema tɔwe, xlɔn onyi bleju, a bo wlan kplinkpan kandewo. " ⁷E bo mɔ lɔ na εmε bu tun mɔ : " Myɔ qe, axɔ nɛmu lɛ o du ? " Dahwe xe la bo dɔ e wu ni-i tun mɔ : " Ejinukun ati kanweko wε ko du. " E bo lɔ ni-i tun mɔ : " Yi wema tɔwe, a bo wlan ati kanwe. " ⁸Xwetɔ la bo kanfu onujikpɔntɔ ogbejimanɔtɔ la do lena e de bibi we afɔ dɔ. Đo, εgbε xe mε we vikrεye, ye nɔ bi le onuwiwa yetɔnye mε do kpan ηukɔn yencɔnɔye, sɔ hugan kinklɛn mε vikrεye. »

Yesu lɔ oxo sɔn ogbeji nɔnɔ le dɔkunnu zinzan mɔ nu

⁹ Yesu bo tun mɔ : « Mi wε, mɔ ko lɔ na mi nɔ tun mɔ, mi zan dɔkunnu xeye na mi dɔ dogbɔn εmε bibledu mε ye, a do dɔ hadweye, e mε, na dɔkunnu mε laye va vɔ, Mawu bo na yi mi do nɔtyɔn xeni na nɔ ote gbɔɔn do yi mawɔ mε. ¹⁰εmε

---

^d16:6 Kplinkpan xena ye nɔ zan le hwemenu, e nɔ hɛn ami lita ogbantun ηukun dokpo.

xeni nɔ nɔ ogbeji le onuvi mε, e mɔ nɔ nɔ ogbeji le onu qaxo mε. Mɔsinha ke, εmε xeni nyi εmε bledutɔ le onuvi mε, e mɔ nɔ bledutɔ εmε du le onu qaxo mε. ¹¹E nyi tun mɔ, mi ɔn kpewu nɔ ogbeji le dɔkunnu xena mi dɔ dogbɔn εmε bibledu mε, onu lɛ na de oji do mia wu a do sɔ dɔkun jɔ dɔkun sɔ na mi ? ¹²Na mi ɔn kpewu nɔ ogbeji le εmε bu we onuye mε, onu lɛ na sɔ onu xena ye sɔ dɔ onyi na mi, a sɔ na mi ?

¹³ εmε ti ɔn kpewu na nyi odansɔvi na xwetɔ owe o. Đo, e na gbe owan na εmε ɔokpo, a bo yi owan na εmε owegɔ la, alo e na te do εmε ɔokpo wu, a bo de ede do ovo le εmε owegɔ la wu. Mi ɔn kpewu na sen Mawu nɔ, a bo mɔ sen oho can nɔ. »

Yesu kplan onu εmεye do onu hamε-hamεye wu

¹⁴ Falizitɔye, bo se oxo mε laye nɔ, bo lo ko Yesu nɔ, dɔ, ye yi owan na oho. ¹⁵ E bo lɔ na ye tun mɔ : « Miye, mi nɔ kpɔn miadɛ di εmε jijwεye ha le εgbεtɔye we ηukɔn, vɔ, Mawu nyɔ oji miatɔnye ; onu xena εmεye nɔ dɔ sisi na, wε nɔ nyi onu xycwu le ηumε na Mawu.

¹⁶ Gbɔxwe na Jan xeni nɔ lɛ Mawu we

ɛsin na εmε do va va, Moyizi we Osen la kpodo winwlan oxolɔdonyitɔyetɔn wε ye nɔ kplan εmεye nɔ. Vɔ, bε sɔn Jan la ji, ye nɔ jla Mawu we Xɔluqdu la we ɛwen Nywε nɔ, εmε ɖekpekpe bo nɔ je gbagba nɔ taŋu, a do qye e mε. ¹⁷ E na fa na nyixɔ kpodo jinjukunsin kpo na do dɔ vivɔnu sɔ hugan tun εci ɖokpo tete a tutu le Osen la mε.

¹⁸ εmε ɖekpekpe xeni gbe osyε, bo va yi de nyɔnu bu, e wasi kpaco. Moɔsinha ke, na ɳusunglo de va yi de nyɔnu xena oswa gbe, e wasi kpaco. »

Yesu do olo do dɔkunno de kpodo Lazaa wu

¹⁹ « Dahwe dɔkunno de le, bo nɔ do awu nywε-nywε xeye ni vε oho taŋu, onyihinhɔngbe-onyihinhɔngbe, e nɔ le jijwε mε, a bo du agɔ nɔ. ²⁰ Ayanc de, xena ye nɔ yɔ tun Lazaa, bo hɔn onyi le agbomɔnu ni-i. Abi kεdε bo le goto ni-i. ²¹ E nɔ jlo-e tun ni a can onudukwin xeni nɔ flε le dɔkunno la we tavo nu, a bo du. Vɔ, hugan moɔsinha, ovunye wε nɔ va ɖidɔ abi etɔnye. ²² Gbedokpo ayanc la ku, Mawu we ɛwendotɔye bo kɔ-ɛ sɔ va yi do aha na Ablaxamu. Dɔkunno la can va ku, ye bo qɔ-i. ²³ Le okuto mε, xena e

lo se vivε nɔ taŋu, e kɔ ɳukunsin, bo kpɔn Ablaxamu daan, Lazaa bo le aha ni-i. ²⁴ E bo do axwa, bo tun mɔ : " Didaye Ablaxamu, kpɔn dɔŋudunu na-a, dɔn Lazaa ɖodan ni a do alɔvi ɛsin mε, a bo ja do εdε ji na-a, a do fa kɔmyɔ na-a. Đo, ko se εwu vyc nɔ le ozo xe mε nɔ diin. " ²⁵ Ablaxamu bo dɔ e wu tun mɔ : " Ovi tεye, ɖonjudo e wu tun mɔ, o yi nyɔna tɔwεye le εgbε tɔwe hwenu, vɔ, Lazaa emyɔ, bo du aya. Fifi, e kpɔn akɔn fifa nɔ le bwε, myɔ bo le vivɛsise mε. ²⁶ Mɔ bɔ do e mε wu, ogun ɖaxo de le miye kpodo míye we dodomε, e mε, εmε ti ɔn kpewu na lε le mía kɔn a do va yi mia de o, moɔsinha ke, εmε ti ko na mɔ kpewu sɔn mia kɔn a do va mía de. " ²⁷ Dɔkunno la bo lɔ tun mɔ : " Ko de kuku, bo dɔn Lazaa ɖodan didaye we oxwegbe, ²⁸ dɔ, ko dɔ nɔvi ɳusunglo atun, ni va yi xo okpa na ye, na yee can ko mɔ do va tɔn le vivɛsise we nɔtɔyɔn xe nɔ. " ²⁹ Ablaxamu bo dɔ e wu tun mɔ : " Ye dɔ Moyizi we Osen la kpodo winwlan oxolɔdonyitɔyetɔn, ye dɔ na zɔn do ye ji ! " ³⁰ Dɔkunno la bo tun mɔ : " O o, didaye Ablaxamu, na εmε de sɔn okutomε bo va yi lɔ na ye, ye na ɖɔli jijɔ. " ³¹ Vɔ, Ablaxamu bo lɔ tun mɔ : " Na ye ɔn zɔn do Moyizi we Osen la kpodo

winwlan oxolɔdonyitɔyetɔn ji, na εmε de mɔ do fɔn sɔn okutome bo va yi lɔ na ye can, ye ɔn kan do e ji nɔ. " »

17

Yesu lɔ oxo sɔn onu nyanya wiwa kpodo onu sɔ ke εmε wu

¹ Yesu lɔ na onukplanvi etɔnye tun mɔ : « Onu xeye ni na dɔn εmεye do yi onu nyanya wiwa mε ye, ɔn dɛn nɔ gbede. Vɔ, babaa na εmε xeni na dɔn onu nyanya la do va. ² E na nyɔ ni-i tun ye a sin ote do okɔ ni-i, a bo sɔ-ɛ flɛn do εxu mε, sɔ hugan tun e na dɔn εmε qokpo le vikpε mεye mε, do onu nyanya wiwa mε. ³ Mi kɔɔn miaqε ji nywεde !

Na hawetɔ de je agɔ do we, yɔ-ɛ, a bo gbe onu ni-i. Na e qɔli jijɔ, bo sɔ εhwε sɔ ke-ɛ. ⁴ Na e mɔ do hu εhwε do we zɔn acowe le onyihinhɔn qokpo mε can, vɔ bo mɔ trɔ va kɔn we zɔn acowe ke, a do tun mɔ : " Ko qɔli jijɔ, " be myɔ can o na nɔ sɔ ke-ɛ. »

Yesu lɔ oxo do hɔnhlɔn xeni le xɔse qidɔ mε wu

⁵ Yesu we εmε dindɔn laye lɔ ni-i tun mɔ : « Do xɔse xɔse ji na mí. » ⁶ Mi wε

Xwetɔ la dɔ e wu na ye tun mɔ : « Na mi do dɔ xɔse ovi di otinkunvi ketekete ha wε, mi na lɔ na otin mε tun mɔ : " Hɔn qɔwe, a bo va yi je εxu mε, " e bo na dɔ oto mi. »

Odan xena odansɔvi na wa

⁷ Yesu lɔ tun mɔ : « Onu lε le mia mε, bo na lɔ na odansɔvi etɔn, xeni nɔ lε ogle, alo xeni nɔ kɔɔn kanlinye ji ni-i, le hwexenu na odansɔvi la na gbɔn sɔn nugyo, tun ni boo yawu, bo va yi tɛnχo a do du onu ? ⁸ O o, e na lɔ ni-i tun mɔ : " Va yi qɔ onududu na-a, a bo sɔ onu do, a bo va sɔ odan na-a nɔ, le hwexenu na ko na du, a bo nu nɔ. E mε godo, myɔ can ba va du, a bo nu. " ⁹ Na odansɔvi la wasi onu xena ye dɔn-ɛ vɔ, oga etɔn nɔ va do εkpe ni-i wεε ? ¹⁰ Mɔsinha ke e le do na miye can. Na mi wasi odan xena ye dɔn mi zεtεye vɔ, mi na nɔ lɔ tun mɔ : " Odansɔvi vɔvɔ wε mí nyi. Odan xena mí dɔ na wasi mε mí wasi. " »

Yesu gɔ adɔn na okpodɔnnɔ owo

¹¹ Hwexenu na Yesu sɔn yi Jeluzalemu nɔ, e gbɔn Samali kpodo Galile we ode ji. ¹² Xena e qyε otota de mε, okpodɔnnɔ cunçpɔn

owo qeye va kpe-e. Ye bo tre le dindyon nu,¹³ bo do axwa, bo lɔ ni-i tun mɔ : « Emε qaxo, Yesu, kpɔn dɔŋudunu na mí. »¹⁴ Xena Yesu kpɔn ye, e lɔ na ye tun mɔ : « Mi va yi sɔ miadé sɔ xlɛ Mawu we ovɔsantɔye. » Hwexenu na ye lo sɔn nɔ, adɔn yetɔn gɔ. ¹⁵ Emε qokro le ye mε, xena e kpɔn tun adɔn hetεye bo gɔ, e trɔ va bo kanfu Mawu nɔ, kpo axwa kpo. ¹⁶ E bo va je klita le afɔ nu na Yesu, bo do εkpε ni-i. Dahwe mε la bo nyi Samalitɔ. ¹⁷ Mi wε Yesu lɔ tun mɔ : « Okpodonɔ owo laye hɛn kpɔn adɔn gigo wε ? Bɔ lε ye εmε εcεnε gbokpwe laye le ? ¹⁸ Be εmε ti ɔn le ye mε, bo trɔ va kanfu Mawu, zεgbɔn jɔnɔ xe wu wε ? » ¹⁹ Yesu bo lɔ na dahwe la tun mɔ : « Site, a bo sɔn, do xcse tɔwe wu o kpɔn hwleŋan. »

Falizitɔye kan oxo se do Mawu we Xɔluqdu wu

²⁰ Falizitɔye va kan Yesu se tun mɔ : « Ogan ɲukɔ mε lε Mawu we Xɔluqdu la na va ? » E bo qɔ e wu na ye tun mɔ : « Mawu we Xɔluqdu ɔn va nɔ, ye ba lo kpɔn-ɛ nɔ ganna-ganna. ²¹ Ye ɔn va lɔ nɔ tun mɔ : " Mi va kpɔn, mi xεn, " alo, " Mi mε daan. " Đo, Mawu we Xɔluqdu la o

le mia mε. »

Onu xeye ni na jo le Egbetɔ we Ovi la we azan ji

²² E mε godo, Yesu lɔ na onukplanvi etɔnye tun mɔ : « Azan qeye lo gbɔn nɔ, mi bo na jlo na kpɔn Egbetɔ we Ovi la we azanye we qokro vɔvɔ, vɔ, mi ɔn kpɔn-ɛ nɔ. ²³ Ye na va lɔ na mi tun mɔ : " E le bwε ! E le blε daan ! " Mi ká yi o, mi ká hun odun a do yi o. ²⁴ Đo, đi lena kinklen nɔ te laa, le jiŋukunsin mε sɔn akpađe ji a do va yi akpa bu ji, mɔsinha ke wε e na nyi na Egbetɔ we Ovi la, le azan etɔn ji. ²⁵ Vɔ, e do na du aya susu gbɔxwe, jijimεvi egbetɔn xeye, bo na gbe-ɛ.

²⁶ Đi lena e jo qɔ le Nɔwe we hwenu qɔ ha, mɔsinha ke wε e na jo qɔ le Egbetɔ we Ovi la we hwenu. ²⁷ Le Nɔwe we hwenu la, εmεye lo du nɔ, bo nu nɔ, bo de nyɔnu nɔ, bo sɔ vikpε nyɔnuvi yetɔnye na osu nɔ, gboɔn va je hwexenu na Nɔwe qyε otɔjihun qaxo la mε. E mε godo, otɔ qaxo de va gɔ bo crɔn ye senju. ²⁸ E na mɔ le đi Lɔtu we hwenu ha. Le Lɔtu we hwenu, εmεye du nɔ, bo nu nɔ, bo xc onu nɔ, bo sa onu nɔ, bo do ejinukun nɔ, bo gbá oxɔ nɔ. ²⁹ Vɔ, azan xe gbe na Lɔtu tɔn le Sodomu we toxo

me, ozo kpodo hwemi kpo wε ja di oju ha, ye bo crɔn seju.³⁰ Mɔsinha ke wε e na nyi le azan xe gbe na Egbede we Ovi la na de ede sɔ xlε.

³¹ Le azan me la gbe, εmε xeni na le sanju tagbwe ji, ni ká je ote a do va yi sɔ onu etɔnye le oxɔ me o. Mɔsinha ke, εmε xeni na le nugyo, ni ká trɔ gbɔn va oxwegbe o.³² Mi flin onu xeni jɔ do Lɔtu osye ji.³³ εmε dækpekpe xeni na kan na hwlen εgbε etɔn gan, na bu-i, εmε dækpekpe xeni na bu εgbε etɔn, bo na hwlen-ε gan.³⁴ Ko lo lɔ na mi nɔ tun mɔ, le ozan me la me, εmε owe na hlɔn onyi le ojan dɔkpo ji, ye na sɔ εmε dɔkpo, a bo jo εmε dɔkpo do.³⁵ Nyɔnusi owe na li ote nɔ do okpɔ, ye na sɔ εmε dɔkpo, a bo jo εmε dɔkpo do.³⁶ [I]usunglo owe na le nugyo, ye na sɔ εmε dɔkpo, a bo jo εmε dɔkpo do^e.]³⁷ Xena onukplanvi laye yi oxo, ye kan Yesu se tun mɔ : « Xwetɔ, bɔ lε onu me laye na jɔ le ? » E bo dɔ e wu na ye tun mɔ : « Ofi xena onu kuku la le, blε la wε aklansuye na kpli do. »

18

Yesu do olo do εhwεdɔtɔ nyanya de wu

¹ Yesu do olo de na onukplanvi etɔnye, a do de xlε ye tun ye bo dɔ na nɔ xo εdε nɔ tεgbε-tεgbε, gbojwε ma dɔ. ² E lɔ tun mɔ : « Toxo de le, εhwεdɔtɔ de, xeni ɔn nɔ vɔ Mawu, e ko nɔ si εmε de, bo le toxo la me. ³ Nahwe okposi de can bo le toxo la me. Ganme-ganme, okposi la nɔ va εhwεdɔtɔ la kɔn, a bo lɔ ni-i tun mɔ : " Gbo εhwε jijɔ na-a do kpan ɲukɔn kɛntɔ tεye. " ⁴ εhwεdɔtɔ la bo gbe na azan nεmu-nεmu de. E me godo, e bo va lɔ le ede me tun mɔ : " Ko ɔn nɔ vɔ Mawu, ko ko nɔ si εmε de,⁵ ganke xena e nyi tun okposi me lo do hannu na-a nɔ, ko na gbo εhwε jijɔ ni-i. Na e ɔn nyi mɔsinha, e na do hannu na-a nɔ gbɔn agbɔ ba va kpe-o seju. " » ⁶ Yesu bo mɔ yi e ji tun mɔ : « Mi se oxo xena εhwεdɔtɔ nyanya la me lɔ ! ⁷ Fifi de, Mawu ɔn na gbo εhwε jijɔ na εmε cincan etɔnye, xeye ni nɔ do axwa nɔ, bo nɔ do byɔ-ε alɔgɔ le oklo kpodo ozan kpo nɔ wεε ? E ɔn yawu kρɔn ye kɔn nɔ wεε ? ⁸ Ko lo lɔ na mi nɔ tun mɔ, bleju wε e na gbo εhwε jijɔ na ye. Vɔ de, hwexenu na Egbede we Ovi la na va, e na kρɔn xɔsetɔye le nyixɔ la ji ? »

^e17:36 Oxo xe la ɔn le winwlan xixo susu me.

Yesu do olo do Falizito kpodo takwεjɔtɔ wu

⁹ E mɔ do olo xe na εmε xeye ni nɔ yɔ yede tun εmε jijwεye a bo dovcn εmε gbokpweye nɔ ye. ¹⁰ « εmε owe yi Mawu we oxwegbe a do va yi xo εdε. εmε dɔkpo nyi Falizito, εmε owegɔ la bo nyi takwεjɔtɔ. ¹¹ Falizito la, bo nɔ ote, bo xo εdε le oji etɔn mε nɔ tun mɔ : " O ! Mawu, ko do εkpε na we, qo, ko ɔn le qj εmε gbokpweye ha, ye nyi fyanfinnɔye, onunyanylawaṭɔye kpodo kpaconɔye ; εkpε na we, qo, ko ɔn le qj takwεjɔtɔ mε ha can. ¹² Ko nɔ bla onu zɔn owe le kwesiđa la mε, ko bo nɔ na ale xena ko nɔ qj zetεye we mađowo. " ¹³ Takwεjɔtɔ la bo je ovo daan, e ko jlo tun he a kɔ jukunsin a do kpɔn jiŋukunsin can, vɔ, e bo xo ałɔ akɔnnu nɔ^f, bo lɔ nɔ tun mɔ : " Awo ! Mawu, kpɔn dɔŋuđunu na-a, mɔ xeni nyi onu nyanylawaṭɔ. " ¹⁴ Ko lo lɔ na mi nɔ tun mɔ : Mawu yi takwεjɔtɔ la qj εmε jijwε ha, e bo sɔn yi oxwe etɔn gbe. Vɔ, Falizito la tɔn ɔn nyi mɔsinha. Đo, εmε ɖekpekpe xeni na kɔ ede do yi oji, ye na zin-i do odo, vɔ, εmε ɖekpekpe xeni na hwe ede, ye na kɔ-e do yi oji. »

^f18:13 Le Jwifuye we walɔye mε, na ye xo ałɔ akɔnnu, e nɔ de xlɛ tun ye bo le dɔŋuđunu mε.

Yesu lɔ oxo do vikrεye wu

¹⁵ εmεye bo hɛn vifεye can va na Yesu nɔ, e ba do dɔ ałɔ ye wu. Xena onukplanvi etɔnye kpɔn dɔ mɔsinha, ye gbe na εmε laye nɔ. ¹⁶ Vɔ, Yesu bo na ogbe, ye bo kɔ vifε laye do va e kɔn, e bo lɔ tun mɔ : « Mi jo vikrεye do na ye a va kɔn ye, mi bo ká mɔ tu omɔ na ye o, qo, Mawu we Xɔluđudu la nyi εmε xeye ni ci qj vikrεye ha tɔn. ¹⁷ Le oxojɔxo mε, ko lo lɔ na mi nɔ, na εmε qj ɔn yi Mawu we Xɔluđudu la qj lena vikrεvi na yi-i dɔ ha, e ɔn kpewu dγe e mε nɔ. »

Dɔkunnɔ qjε va kan oxo Yesu se sɔn Egbe manɔmavɔ wu

¹⁸ Jwifuye we oga qjε bo kan Yesu se tun mɔ : « Onukplan-εmetɔ nywε, εlε ko na wa a do kpɔn Egbe manɔmavɔ ? » ¹⁹ Yesu bo lɔ ni-i tun mɔ : « εlε jɔ o do yɔ-ɔ tun εmε nywε ? εmε ti ɔn nyi εmε nywε zegbɔn Mawu ɖokpo gee wu. ²⁰ O nyɔ osen laye : ká mɔ wa kpaco ; ká mɔ hu εmε ; ká mɔ fin afin ; ká mɔ qj kunu nyanya do εmε qjε wu ; bu didawe kpodo nawe kpo. » ²¹ Dahwe la bo lɔ tun mɔ : « Sɔn hwanjavi mε tεye gboɔn wε ko o nɔ zɔn do osen mε la zetεye ji le. » ²² Xena Yesu dɔ oto-e vɔ, e lɔ ni-i tun

mɔ : « Onu dɔkpo mɔ hwe do we : sa onu xena o dɔ zeteye, o ba ma oho la na ayancye, o ba do dɔkun le jinukunsin. E me godo, o ba va, a bo kplɔ-ɔ do. »
²³ Xena dahwe la se oxo me la, e ci onu lilo me, dɔ dɔkunnɔ daxo dɛ wɛ e nyi.
²⁴ Xena Yesu kpɔn dɔ mosinha, e lɔ tun mɔ : « E syenxu na eme xeye ni dɔ dɔkunye, na do dγe Mawu we Xɔlududu me ! ²⁵ Do, cinwi we otro me gbingbɔn na fa na osɔkrotɔnɔ sɔ hugan tun dɔkunnɔ a dγe Mawu we Xɔlududu la me. »
²⁶ Emε xeye ni lo dɔ oto-e nɔ ye bo lɔ tun mɔ : « Vɔ dε, onu lε na kpɔn hwłengan ? »
²⁷ Yesu bo dɔ e wu tun mɔ : « Onu xena εgbεtɔye ɔn kpewu, Mawu nɔ kpewu. » ²⁸ Piye bo lɔ tun mɔ : « Kpɔn, míye, mí jo onu xena mí dɔ zeteye do, bo kplɔ we do. » ²⁹ Yesu dɔ e wu na ye tun mɔ : « Le oxojɔxo me, ko lo lɔ na mi nɔ, na eme dε jo oxwe do, bo jo osyε, nɔvγεye, eme etɔnye alo vikρεye do, do Mawu we Xɔlududu la wu, ³⁰ Mawu na ni-i onu xeye na e jo do laye we donu nεmu dε le εgbε xe me, a bo mɔ ni-i εgbε manɔmavɔ le εgbε xeni gbɔn nɔ me. »

Yesu mɔ lɔ oxo sɔn oku etɔn wu

³¹ Yesu yɔ onukplanvi weve laye do

aha, bo lɔ na ye tun mɔ : « Mi kpɔn, mí lo sɔn yi Jeluzalemu nɔ, mi wɛ, onu dɛkpekpe xena oxolɔdɔnyitɔye wlan do Egbeτɔ we Ovi la wu, e na jɔ. ³² Do, ye na sɔ-e sɔ do alɔ me na eme xeye ni ɔn nyi Jwifuye. Ye na ko-e, a bo do aya ni-i, a bo tun otan do e wu. ³³ Ye na do oxa ni-i, a bo hu-i, onyihinhɔn atɔngɔ gbe, e bo na fɔn sɔn oku. » ³⁴ Vɔ, onukplanvi laye ɔn se onu ti gɔnmε, oxo la we gɔnmεsise bε do ye, ye ko nyɔ oxo xena Yesu lo lɔ nɔ.

Yesu gɔ adɔn na ɲuvanɔ dε le Jeliko we toxo me

³⁵ Xena Yesu lo tɛkpɔ Jeliko we toxo me nɔ, ɲuvanɔ dε xlɔn onyi le omɔto bo lo byɔ onu nɔ. ³⁶ Xena ɲuvanɔ la se lena eme susuye va yi nɔ dɔ, e kan se tun mɔ : « Elε lo jɔ nɔ ? » ³⁷ Ye bo lɔ ni-i tun mɔ : « Yesu Nazalεtitɔn wε va yi nɔ. » ³⁸ E do axwa, bo tun mɔ : « Yesu, Davidi vyε, kpɔn dɔŋudunu na-a ! » ³⁹ Emε xeye ni zɔn le ɲukɔn nɔ ye, bo gbe ni-i nɔ, e ba do bɔ onu, vɔ, e bo mɔ do axwa do e ji tanju, bo tun mɔ : « Davidi vyε, kpɔn dɔŋudunu na-a ! » ⁴⁰ Yesu bo tre, bo dε ogbe tun ye boo kplɔ-ɛ va na he, xena ye kplɔ-ɛ va vɔ, Yesu bo kan-ɛ se tun mɔ

:⁴¹ « Elε o jlo na ma wasi na we ? » E bo
dq e wu ni-i tun mɔ : « Xwetɔ, na na ma
mɔ kpɔn onu ! »⁴² Mi wε Yesu lɔ ni-i tun
mɔ : « Mɔ kpɔn onu ; do xɔse tɔwe wu, o
kpɔn hwlengan. »⁴³ Le e tɛnχo
zɔndokpo, ŋukunsin hun ni-i, e bo kplɔ
Yesu do, bo kanfu Mawu nɔ. Xena
otogun la zεtεye kpɔn dq mɔsinha, ye bo
kanfu Mawu nɔ.

19

Zace kpɔn hwlengan

¹ Yesu dγε Jeliko, bo gbɔn toxo la mε
va yi nɔ. ² Dahwe dε le toxo la mε, ye bo
nɔ yɔ-ε tun Zace. Dahwe mε la wε nyi
oga na takwεjɔtɔye, e bo nyi dɔkunno.
³ E jlo na kpɔn εmε xeni nyi Yesu la. Vɔ,
e ɔn kpewu bo kpɔn-ε nɔ, dq εgbεtɔ susu
wε le εtε na Yesu, emyɔ bo mɔ kpokpo.
⁴ Mi wε e do odun je ŋukɔn, bo va yi xε
otin dε ji, a do kpewu kpɔn Yesu la, dq
blε wε e na gbɔn a do va yi.⁵ Xena Yesu
je ofi xena Zace le la, e dε okɔ kpɔn
jigbe, bo lɔ ni-i tun mɔ : « Zace, je ote
bleju, dq ko dq na nɔ oxwe tɔwe gbe le
egbe. »⁶ Mi wε Zace je ote bleju, bo yi
Yesu kpodo jijwe kpo.⁷ Xena εmεye kpɔn
dq mɔsinha, ye je oxo etɔn lili ji, bo tun

mɔ : « Mi kpɔn, onu nyanylawatɔ we
oxwegbe wε e va yi zε ! »

⁸ Zace va nɔ ote le ŋumε na Xwetɔ la
bo lɔ ni-i tun mɔ : « Xwetɔ, kpɔn, ko na
ma dɔkun tεyee dq owe, a bo sɔ akpa
dqokpo na ayançye, εmε xeye na ko tafu
ye, ko na sɔ oho na ko yi le ye si we
donu εnε, a do tu axɔ na ye. »⁹ Mi wε
Yesu lɔ ni-i tun mɔ : « Le egbe, εmε xeye
ni le oxwe xe gbe ye, ye kpɔn hwlengan,
dq myɔ can Ablaxamu we jijimε vi wε o
nyi. »¹⁰ Đo Egbe tɔ we Ovi la va, na do
kan εmε xeye ni bu ye, a bo hwlen ye
gan. »

**Yesu do olo do dahwe dε xena ye ka sɔ
do dq xɔlū nɔ wu**

¹¹ Xena εmεye lo se oxo mε laye nɔ,
Yesu mɔ do olo dε na ye, dq e tεkpɔ
Jeluzalεmu we toxo la mε nɔ, εmεye bo
bu-i nɔ tun fifi trololo wε Mawu na sɔ
Xɔlududu etɔn la sɔ dq xlε ha.¹² Mi wε,
e lɔ na ye tun mɔ : « Dahwe dε tɔn sɔn
xɔluye we xwedo mε. Mi wε gbedokpo, e
yi oto dindycɔn dε mε, na ye a va yi sɔ-ε
do dq xɔlū, e mε godo, e ba trɔ gbɔn va
oto etɔn mε. »¹³ Keju gbɔxwe e na sɔn, e
yɔ odansɔvi etɔn owo, bo sɔ sikaho
dqokpo-dqokpo na ye, bo lɔ na ye tun ye

boo do do ajo gbɔɔn do je hwexenu na
 he bo na lɛkɔ. ¹⁴ Vɔ, oto etɔn mɛ tɔye, bo
 gbe owan ni-i taŋu. Mi wɛ, ye sɔ
 afɔsɔdotetɔ yetɔnye qodan, na ye a do
 va yi lɔ na εmɛ xeni ka qo-e xɔlu nɔ la
 tun mɔ : " Mí ɔn jlo ni a qdu xɔlu do mía
 nu. " ¹⁵ Ganke ye bo qo-e xɔlu. Xena e
 gbɔɔn, e yɔ odansɔvi etɔn xeye na e ma
 sikaho na laye, ni a do kpɔn ale xena ye
 du. ¹⁶ εmɛ tantyantɔn la va, bo tun mɔ :
 " Xwetɔ, sikaho owo wɛ ko qdu do qokpo
 la ji. " ¹⁷ E bo qo e wu ni-i tun mɔ : " E
 nyɔhwyan, odansɔvi nywɛ wɛ o nyi.
 Xena o kpewu nɔ ogbeji le onu ovi mɛ,
 ko sɔ we qo oga do toxo owo nu. "
¹⁸ εmɛ owego va, bo lɔ tun mɔ : " Xwetɔ,
 sikaho atun wɛ ko qdu do qokpo la ji. "
¹⁹ E mɔ lɔ ni-i tun mɔ : " Myɔ can, ko sɔ
 we qo oga do toxo atun nu. "
²⁰ Odansɔvi bu mɔ va, bo tun mɔ : " Xwetɔ,
 sikaho tɔwe xɛn, ko butu-i do
 avɔ mɛ, bo sɔ hwla qo onyi na we. ²¹ Ko
 vɔ na we nɔ, qo εhun nylato wɛ o nyi,
 onu xena o ɔn sɔ qo ofi de, wɛ o nɔ va yi
 sɔ, εjinukun xena o ɔn xwa, wɛ o nɔ va yi
 de. " ²² Xwetɔ la bo qo e wu ni-i tun mɔ :
 " Odansɔvi nyanya wɛ o nyi, oxo xena
 myɔ ɲutɔ o lɔ, wɛ ko na do qɔ εhwe na
 we. O nyɔ-ɛ saa tun ko bo nɔ nyla εhun,
 onu xena ko bo ɔn qo do ofi de, bɛ ko bo

nɔ va yi sɔ, εjinukun xena ko bo ɔn xwa,
 bɛ ko bo nɔ va yi de. ²³ Fifi de, εle dɔn na
 o ɔn do sɔ oho tɔye sɔ qo ohodɔxwe, na
 ko gbɔɔn vɔ, ko ba va yi-i kpodo ohojivi
 kpo ? " ²⁴ E bo lɔ na εmɛ xeye ni le ofi
 laye tun mɔ : " Mi yi oho la le e si, a bo
 sɔ na εmɛ xeni qo sikaho owo la. " ²⁵ Ye
 bo qo e wu ni-i tun mɔ : " Xwetɔ, sikaho
 la, owo wɛ o le emyɔ si mɔ ! " ²⁶ Xwetɔ la
 bo qo e wu na ye tun mɔ : " εmɛ xe si na
 onu le, ye na mɔ ni-i do e ji, vɔ, εmɛ xe
 si na onu ɔn le, ye na mɔ yi ovi xeni le e
 si la. "

²⁷ Xeni nyi kɛntɔ tɔyeetɔn, yee, εmɛ
 xeye ni ɔn jlo tun ma qdu xɔlu do ye nu
 saa ye, mi kplɔ ye va bwɛ, a bo gbo ohlo
 na ye, le ɲumɛ na-a. »

Εmɛye do bubu Yesu wu

²⁸ Xena Yesu lɔ oxo mɛ la vɔ, e je ɲukɔn
 na otogun la, a do sɔn yi Jeluzalemu we
 toxo mɛ. ²⁹ Hwexenu na e tɛkpɔ Betifaje
 kpodo Betani kpo nɔ, le aha na okpɔ xe
 ji na olivutinye le, e dɔn onukplanvi etɔn
 owe qodan ³⁰ bo tun mɔ : « Mi yi otota
 xeni le ɲukɔn daan mɛ la mɛ. Na mi dyɛ
 otota la mɛ, mi na kpɔn osɔkɛtɛvi de, xe
 ji na εmɛ ti ɔn xɛ kpɔn. Mi tun-i, a bo
 sɔ-ɛ va. ³¹ Na εmɛ de kan mi se tun εle

dɔn mi do tun-i nɔ, mi lɔ ni-i tun mɔ : "Xwetɔ la dɔ ohyan etɔn. " »

³² Emε xeye na e dɔn qodan laye yi, bo kpɔn onu laye pεpεpε dī lena Yesu lɔ na ye dɔ ha. ³³ Xena ye tun osɔkεtεvi la nɔ, emε xeye tɔn ni nyi laye, bo kan ye se tun mɔ : « Elε dɔn mi do tun osɔkεtεvi la nɔ ? » ³⁴ Ye bo dɔ e wu tun mɔ : « Xwetɔ la dɔ ohyan etɔn. » ³⁵ Ye hεn osɔkεtεvi la va na Yesu, xena ye fɔ awu yetɔnye dɔ e ji vɔ, ye sɔ Yesu dɔ e ji. ³⁶ Xena Yesu lo sɔn nɔ, emεye lo tε awu yetɔnye do omo la ji nɔ. ³⁷ Le hwexenu na Yesu tεkpɔ Jeluzalemu we toxo la nɔ, bo jε ote nɔ sɔn okpó xe ji na olivutinye le, onukplanvi susu gbagbagba kpɔn jijwε qaxo dε, ye bo jε Mawu kinkanfu ji, kpodo axwa kpo, do ηudandonu xeye na ye kpɔn ye wu. ³⁸ Ye bo lɔ nɔ tun mɔ : « Mawu ni do na xɔlu xeni gbɔn nɔ le Xwetɔ la we nyikɔ mε ! Fifa le jijukunsin, gigo na Mawu le jigbe ! »

³⁹ Falizitɔ qεye le otogun la mε, bo lɔ na Yesu tun mɔ : « Onukplan-εmetɔ, lɔ na onukplanvi tɔweye tun ye boo bɔ onu. » ⁴⁰ Yesu dɔ e wu tun mɔ : « Ko lo lɔ na mi nɔ : na ye mɔ do bɔ onu can, εkρεnye na do axwa. »

Yesu fan avin do ota na Jeluzalemutɔye

⁴¹ Hwexenu na Yesu tεkpɔ Jeluzalemu we toxo la, bo kpɔn-ε qodan nɔ, e fan avin do ota ni-i. ⁴² E bo lɔ tun mɔ : « Awo ! Jeluzalemutɔye, e do nyi tun miye can o do nyɔ lena mi na hεn dɔ, a do kpɔn fifa le egbe wεε ! Vɔ, o o ! Mi xεn ye sɔ hwla do ηukunsin miatɔnye. ⁴³ Do azan qεye gbɔn nɔ, kεntɔ miatɔnye na do oglipka lεdo mi, ye na trɔ do toxo la, bo na jan mi gbɔn ofi zεtεye, ⁴⁴ ye na crɔn miye kpodo toxo la kpo sesese, ye ko jo εkρεn dε do dε ji nɔ, dɔ mi ɔn do josi hwexenu na Mawu va bo na do kpedo mia wu. »

Yesu nya onusatɔye le Mawu we oxwegbe

⁴⁵ Yesu dγε Mawu we oxwe la gbe, bo jε emε xeye ni sa onu nɔ ye, nyinya ji.

⁴⁶ E bo lɔ na ye nɔ tun mɔ : « Mawu we oxo lɔ tun mɔ : " Oxwe tεye gbe, εdεxoxwe wε e na nyi, vɔ, miye bo va sɔ do wasi fyαnfinnɔye we okpletyn⁹. " »

⁴⁷ Be sɔn hwemεnu, Yesu nɔ kplan onu emεye le Mawu we oxwe la gbe nɔ. Ovɔsantɔ qaxoye, osenkplan-εmetɔye

⁹19:46 Kpɔn Ezayi 56:7 ; Jelemi 7:11.

kpo otoméhyonye kpo, jlo na hu-i.⁴⁸ Vɔ, ye ɔn nyɔ lena ye na hɛn qɔ, qɔ, otogun la zeteye wɛ qɔ oto-e nɔ vivede.

20

Σεμεγε va kan oxo Yesu se do εεε ετɔn wu

¹ Gbedokpo, hwexenu na Yesu lo kplan onu otogun la nɔ le Mawu we oxwegbe bo do jla Σεων Nywε la nɔ, ovɔsantɔ qaxo Mawutɔnye, osenkplan-εμετɔye kpodo otoméhyonye, va e kɔn. ² Ye bo kan-ε se tun mɔ : « Εεε ηukɔ lε o nɔ do wasi onu meye nɔ alo onu lε na we εεε me la ? Lɔ-ε na mí. » ³ E bo qɔ e wu na ye tun mɔ : « Mɔ can, ko na kan oxo qokpo mi se, na mi a qɔ e wu na-a. ⁴ Onu lε dɔn Jan qodan tun ni boo va yi lε Mawu we εsin na εμεγε ? Mawu wε loo alo εgbεtɔye ? » ⁵ Vɔ, ye bo je lili ji le yede me tun mɔ : « Na mí lɔ tun " Mawu wε, " e na kan mí se tun mɔ : " Elε jo na mí ɔn do kan do e ji ? " ⁶ Na mí mɔ lɔ tun " Εgbεtɔye wε, " otogun la seju na tɔ εkpen mí a bo do hu mí, qɔ, ye kan do e ji tun Jan bo nyi oxolɔqonyito Mawutɔn. » ⁷ Mi wε dɔn, ye qɔ e wu na Yesu tun mɔ : « Mí ɔn nyɔ εμε xeni qɔ-e qodan !

» ⁸ Yesu bo tun mɔ : « Mɔ can, ko ɔn lɔ εμε xeni na-a εεε, na ko do wasi onu me laye na mi nɔ. »

Yesu do olo do ogleletɔ danuwatɔye wu

⁹ E me godo, Yesu do olo xe na otogun la : « Dahwe qe, do vəntinye do oglesetɔ me, bo sɔ na kpama na ogleletɔ qeye. E bo sɔn yi omɔ ji na azan susu. ¹⁰ Xena sinsyεn laye we gbingben we ganme va su, e dɔn odansɔvi de qodan ogleletɔ laye kɔn, na ye a do ni-i sinsyεn xeye ni nyi aχɔtu etɔn. Ogleletɔ laye, xo odansɔvi la, bo nya-ε alɔ toto. ¹¹ E mɔ dɔn odansɔvi bu qodan, ye mɔ xo-e, bo zun-i, bo nya-ε alɔ toto. ¹² E mɔ dɔn odansɔvi atɔngɔ qodan. Ogleletɔ laye do afɔku-i, bo dɔn-ε tɔn le ogle la me. ¹³ Vengletɔ la bo lɔ tun mɔ : " Naqε ko na hɛn qɔ ? Ko na dɔn ovi tεye xena ko yi owan na tanu qodan, tanyɔ, ye na qɔ sisi ni-i. " ¹⁴ Vɔ, xena ogleletɔ laye kρɔn-ε, ye lɔ na yenɔniye tun mɔ : " Εεε hεεn ! ovi xeni ka va sɔ cinc la nɔ me, mí a hu-i, cinc la ba do nyi miatɔn. " ¹⁵ Ye dɔn-ε tɔn le ogle la me, bo hu-i. »

Yesu bo kan ye se tun mɔ : « Fifi qe, elε vengletɔ la na wa na ye ? ¹⁶ E na va, a bo hu ogleletɔ laye seju, a bo sɔ ogle

la sɔ na kpama na εμε buye. »

Xena ye se oxo me la, ye bo lɔ tun mɔ : « Ni ká jɔ kpɔn gbede ! »¹⁷ Vɔ, Yesu kɔ njukunsin, bo kpɔn ye, bo lɔ na ye tun mɔ : « Mawu we oxo la lɔ tun mɔ :

"Ekpen xena oxɔwatɔye gbe dɔ onyi,
Mi wε va trɔ zun azwe ji we ekpen. "

Oxo me la we gɔnmɛ de ?

¹⁸ Εμε ɖekpekpe xeni na fle je ekpen me la ji, ekpen la na gba-ε, mi wε, εμε xe ji na ekpen me la na fle je, ekpen la na kankan-ε. »

Ye dɔ omɔ na Yesu do takwε we oxo wu

¹⁹ Osenkplan-εmetɔye kpodo Mawu we ovɔsantɔ qaxoye bo kpɔn onu je e wu tun heye bε Yesu bo do olo me la na, ye bo kan nɔ na wle-e le ogan xixo me la mε, vɔ, ye bo vɔ otogun la.²⁰ Ye bo je Yesu cicos ji. Mi wε, ye dɔn εmεye dɔdan ye ba nɔ do cɔ-ε le εyεmε. Εμε me laye ba wa onu nɔ dī εmε xeye ni ɔn le ayi nyanya de ji ha, a bo do kpɔn ofen de le oxo etɔn mε. Do e me la wu, ye ba do sɔ-ε sɔ do alɔ me na otokplɔtɔ xeni dɔ εce a do dɔ εhwε.²¹ Εμε me laye bo kan oxo-e se tun mɔ : « Onukplan-εmetɔ, mí nyɔ-ε tun o nɔ lɔ oxo a bo kplan onu εmε do omɔ jijwε ji, o ɔn nɔ nɔ εmε de ji, vɔ,

o nɔ kplan onu εmε do Mawu we omɔ la wu le oxojɔxo mε.²² Osen miatɔn de omɔ na mí tun míye bo tu takwε na Seza^h ? »²³ Xena Yesu kpɔn tun omɔ dido we oxo bε, e lɔ na ye tun mɔ :²⁴ « Mi sɔ ohogan de sɔ xlε-ɔ. Oye kpodo nyikɔ onutɔn le le e ji ? » Ye bo dɔ e wu tun mɔ : « Sezatɔn wε. »²⁵ Mi wε Yesu lɔ na ye tun mɔ : « Mi sɔ onu xeni nyi Sezatɔn a sɔ na Seza, a bo sɔ onu xeni nyi Mawutɔn a sɔ na Mawu. »²⁶ Le otogun la we njukɔn, ye ɔn kpewu kpɔn ofen de le oxo etɔn mε, vɔ, oxo dɔ oxo wu etɔn kpaca ye, ye bo gbojwε bɔ onu.

Sadusitɔ deye va kan oxo Yesu se do finfɔn sɔn oku wu

²⁷ Sadusitɔye nɔ lɔ nɔ tun finfɔn sɔn oku bo ɔn le. Ye εmε deye va tɛkpɔ Yesu bo kan-ε oxo xe se :²⁸ « Onukplan-εmetɔ, Osen xena Moyizi wlan na mí xεn : " Na εmε de dɔ nyɔnu, e ko ji ovi ti, bo ku, vɔ, e bo dɔ nɔvi ɲusunglo, nɔvye la na sɔ nyɔnu la sɔ de a bo do ji ovi ni-i. " ²⁹ Fifi, nɔvi ɲusunglo acowe deye le. Tantyantɔn de nyɔnu, bo ku ovi ma ji.³⁰ Nɔvye ɲusunglo owegɔ va de

^h20:22 Le hwemenu, ye nɔ sɔ nyikɔ na xɔlu qaxo Hlɔmatɔnye tun Seza.

nyɔnu la,³¹ εμε ατɔŋɔ can bo va de-e, mɔsinha wε ye εμε acowe laye seru de nyɔnu la, de kplɔ de do, bo ku ovi ma ji.³² E me godo nyɔnu la can va ku.³³ Le finfɔn sɔn oku hwenu de, onutɔn le na nyi nyɔnu la, le ye me ? Do, ye εμε acowe laye, de-e bo do do nyɔnu. »³⁴ Yesu bo dɔ e wu na ye tun mɔ : « Egbe xe me we εμεye, nɔ de nyɔnu, a bo de osu.³⁵ Vɔ, εμε xeye na Mawu kpɔn tun ye bo jɛ a do fɔn sɔn oku a bo do dɔ mima le egbe xeni gbɔn nɔ me, ye ɔn de osu gbɔɔn do de nyɔnu nɔ.³⁶ Ye ɔn mɔ kpewu ku nɔ can, dɔ, ye na le di Mawu we εwendotɔye ha. Ye bo nyi Mawu vikrɔye, dɔ, ye fɔn sɔn oku.³⁷ Εμε kukuye nɔ fɔn sɔn oku, onu me la wε Moyizi de sɔ xlε le winwlɔn xe me na e I oxo do klilili xeni le ozo me vɔ e ko bi nɔ la wu, bo do yɔ Xwetɔ la tun, Mawu Ablaxamutɔn, Mawu Izakitɔn kpodo Mawu Jakɔbutɔn.³⁸ Mawu ɔn nyi εμε kukuye we Mawu, εμε le egbeye we Mawu wε e nyi, dɔ, ye le egbe seru na Mawu. »³⁹ Osenkplan-εmetɔ qeye bo I na Yesu tun mɔ : « Onukplan-εmetɔ, o Iɔ-ε nywɔde. »⁴⁰ Ye ko mɔ xa kan-ε oxo de se.

Yesu Iɔ oxo do nyikɔ Davidi vye xena ye nɔ yɔ ni-i wu

⁴¹ Yesu Iɔ na ye tun mɔ : « Nade Iε e nyi dɔ na εμεye nɔ do Iɔ nɔ tun Davidi vye kroŋju jan bε Klisu la bo nyi ?⁴² Davidi ɔnutɔ Iɔ le Ohan jiji we wema me tun mɔ :

" Mawu Xwetɔ la Iɔ na Xwetɔ tɔye tun,
Xlɔn onyi le aqusi me na-a,
⁴³ Gbɔɔn do yi hwexenu, na ko na sɔ kentɔ tɔweye
Do wasi afɔdɔnu na we. "

⁴⁴ Davidi la ɔnutɔ me yɔ-ε nɔ tun Xwetɔ ; nađe e wa do nyi ovye kroŋju ? »

Yesu dɔ afɔ afɔji na onukplanvi etɔnye do osenkplan-εmetɔye wu

⁴⁵ Hwexenu na otogun la zetɔye lo dɔ oto Yesu nɔ, e Iɔ na onukplanvi etɔnye tun mɔ :⁴⁶ « Mi cɔ miađe do osenkplan-εmetɔye wu, ojlo yetɔn wε nɔ nyi tun, ye a di osa nɔ kpodo awu gaga gblelele le okɔ ; εμεye a do ogbe na ye kpodo sisi kpo le dogbaye ji wε ye nɔ yi owan na, ye bo mɔ nɔ yi owan na okpo tantyantɔnye ji ninɔ le okpletuɔnye kpodo agɔdutuɔnye.⁴⁷ Ye nɔ ke axwe do onu xena okposiye dɔ ye seru ji, ganke,

ye ba nɔ xo εɖε nɔ na ogan xixo dindycnye, na εmεye a do kpɔn tun ye bo nyi εmε nywε. Oto xena Mawu na dɔn na ye, e na syεnxu tαŋu. »

21

Yesu kanfu onu nina okposi ayanc de tɔn

¹ Le Mawu we oxwe la gbe, Yesu de okɔ bo kpɔn dɔkunnye, ye bo lo sɔ onu nina yetɔnye sɔ do onuninadaka la mε nɔ. ² E bo mɔ kpɔn nahwe okposi ayanc de, emyɔ bo sɔ oho owe, xeye ni ɔn le onu de ji ye, bo sɔ do onuninadaka la mε. ³ Xena Yesu kpɔn dɔ mɔsinha, e lɔ tun mɔ : « Ko lo lɔ na mi nɔ le oxojxɔ mε : okposi ayanc xe, e na onu hugan εmε gbokpweye seju. ⁴ Đo, εmε tεye, oho zandrɔn yetɔnye wu wε ye sɔ le bo va na, vɔ, emyɔ, ayaduho etɔn la zεtεye, xena e na do nɔ εgbε, wε e sɔ va na. »

Yesu tun ye bo na va gba Mawu we oxwe la

⁵ E mε godo, εmε qεye bo lo lɔ nɔ tun Mawu we oxwe la bo nyɔ kpikpɔn, kpodo εkρεn nywε-nywε xeye na ye do dɔ aɔ ni-i ye, kpo aɔ we onu xena εmεye na

Mawu. Vɔ, Yesu bo tun mɔ : ⁶ « Onu xena mi kpɔn nɔ mε ye, azan qεye lo gβɔn nɔ, na εkρεn dɔkpo tete ɔn mɔ nɔ εkρεn de ji nɔ, ye na gba zεtεye sesese. »

Yesu lɔ oxo do onu nyanya xeye ni na jɔ gβɔxwe na Egbeṭɔ we Ovi la na do va ye wu

⁷ Ye bo kan Yesu se tun mɔ : « Onukplan-εmetɔ, hwe ɳukɔ nu lε onu mε laye na jɔ do ? Josi ɳukɔ lε na de xlε tun onu mε laye bo na jɔ ? » ⁸ E bo dɔ e wu na ye tun mɔ : « Mi cɔ miađe, na εmε de ni ká va flu mi o, dɔ, εmε susu na va va, a bo sɔ nyikɔ tεye, dɔkpo-dɔkpo yetɔn ba lɔ nɔ tun mɔ : " Mɔ wε nyi Klisu la, " a bo mɔ tun mɔ : " Ogan la xo. " Vɔ, mi ká kplɔ ye do. ⁹ Na mi se tun ahwanye bo jɔ nɔ, εgbεtɔye bo fɔn ogu do yεnɔnɔye ji nɔ, mi ká vɔ o, dɔ, e mε laye dɔ na jɔ gβɔxwe, vɔ, εgbε la ɔn vɔ do bλε nɔ trololo. » ¹⁰ Yesu mɔ lɔ tun mɔ : « Otogun de na fɔn ahwan do de wu, mɔsinha ke wε xɔlū de na fɔn ahwan do de wu. ¹¹ Nyixɔ hunhun daxo-daxoye na va jɔ, xovε kpodo adɔn xeye ni nɔ de ovi ye, na tɔn le ofi qεye. Onu xeye ni na gba ayi do na εmεye kpodo josì

daxo-daxoye na jo no so jiñukunsin.
¹²Vɔ, keru gbɔxwe onu mε laye na jo, ye na wle mi, bo na do aya na mi, ye na yo mi yi εhwε ηukɔn le okpletuɔnye, ye na wle mi do ogankpa mε. Ye na hen mi yi εhwε ηukɔn le xɔluye kpodo otogaye kɔn do nyikɔ tεye wu. ¹³Onu mε laye ni na jo no, na na na, mi na kρɔn omɔ, a do dε kunu do wu ye. ¹⁴Mi wε dɔn, ni no ayixa miatɔn mε nywεdε tun e ɔn hyan tun mi na jla oxo dε dɔ onyi a do hwlen ota miatɔn. ¹⁵Đo, mɔ ηutɔ, ko na na mi onunyinywε we oxoye, e mε, εhwεdotɔ miatɔnye ti ɔn kpewu no ote le ηukɔn na oxo miatɔnye no, gboɔn a do kρɔn oxo dε a bo lɔ a bo do gbe oxo miatɔnye no can. ¹⁶Miatɔye, kpo mianɔye, mia nɔvγye kpo εmε miatɔnye, gboɔn do je hadwe miatɔnye ji can, ye na so mi do asi na otogaye. Otoga laye bo na na ye ba hu εmε dεye le mia mε. ¹⁷Εmε zεtεye na cri mi do mɔ wu. ¹⁸Vɔ, oda xeni le ota na mi, dɔkpo tete ɔn bu no. ¹⁹Mi do vivεnu, e mε, Mawu ba do hwlen εgbe miatɔn gan. »

Yesu lɔ oxo do onu xeni na va jo do Jeluzalεmu we toxo ji wu

²⁰Yesu mɔ lɔ na ye tun mɔ : « Hwexenu

na mi na kρɔn ahwankɔnye na lεto do Jeluzalεmu we toxo la, mi bo nyɔ-ε tun ogran xe mε na ye bo na gba toxo la bo va. ²¹Hwemεnu, εmε xeye ni na le Yude we kansinmε ye, ye ni si yi okpόye we godo ; εmε xeye ni na le Jeluzalεmu we toxo la mε ye, yee can ni si ; εmε xeye ni na le otota mε ye, ye ni ká dγε toxo la mε o ! ²²Đo, le azan mε laye gbe, Mawu na dɔn oto na otogun etɔn, mi wε onu zεtεye xena Mawu we oxo la lɔ, bo na jo. ²³Babaa na nyɔnusi xeye ni na le gomi ye, kpodo xeye na ovi mɔ gbe no anɔ na no ye. Đo, vivεsise daxo dε na no onyi le oto la mε, Mawu bo na do adj do otogun xe. ²⁴Ye na hu εmε dεye le dεnkpwε nu, ye bo na wle εmε dεye le ahwan gbeji, ye ba dɔn ye gboɔn oto zεtεye mε. Εmε xeye ni ɔn nyɔ Mawu ye, na gbidi Jeluzalεmu we toxo la, le afɔ nu, gboɔn do je hwexenu na organ xena ye dɔ na ye na vɔ do. »

Egbetɔ we Ovi la na trɔ va

²⁵Yesu mɔ lɔ tun mɔ : « Ye na kρɔn josiyε le ohwe mε, osun mε, kpodo sunhweviye mε. Le nyixɔ ji, εmεye na le onu lilo mε taŋu, dɔ zigidi na εxu na qυ no, kpodo lena e na xo no dɔ, na do vivε

na otogunye nɔ tɔŋu. ²⁶ Do onu xeye ni na va jɔ le εgbe la mε nɔ ye wu, εgbeτɔye na bu otame nɔ gbɔɔn a bo kan yede dokpo do jikan sino wu. Đo, onuⁱ xeye ni le jinjukunsin mε ye na hunhun. ²⁷ Mi wε ye na kpɔn εgbeτɔ we Ovi la, le sunwɔ mε, e ba gbɔn nɔ, kpodo hɔnhlɔn kpodo gigo daxo kpo. ²⁸ Na onu laye bε jijɔ dɔ mɔsinha, mi jlɔ, a bo kpɔn jigbe, dɔ, hwłengən miatɔn, lo tɛkɔ nɔ. »

Yesu kplan onu do figitin wu

²⁹ Yesu mɔ do olo xe na ye tun mɔ : « Mi kpɔn figitin, kpodo otin gbokpwεye, ³⁰ na mi kpɔn tun ye bo dɔn ama nɔ, mi nɔ nyɔ-ε tun oju hwenu bo tɛkɔ nɔ. ³¹ Mɔsinha ke, miye can, na mi kpɔn onu mε ye va jɔ nɔ, mi nyɔ-ε tun Xɔlududu Mawutɔn la, bo o tɛkɔ. ³² Le oxojɔxo mε, ko lo lɔ na mi nɔ, jijimεvi egbetɔn xeye ɔn ku nɔ seju keju gbɔxwe onu mε zεtεye na jɔ. ³³ Jinjukunsin kpodo nyixɔ kpo na va yi, vɔ, oxo tεyee ɔn va yi nɔ kpɔn gbede. »

^{21:26} Ohwe, osun kpodo sunhweviye we oxo wε ye lɔ le blɛ nɔ.

Εgbeτɔ dɔ na nɔ ηuzɔn

³⁴ « Mi cɔ miadε, na ayi miatɔn ni ká yi ci oxwe dudu diin, ahan numu, kpodo εgbe mε bwε we onuliloye ji o. Na e ɔn nyi mɔsinha, azan mε la na va je mia ji le ajijime, ³⁵ dī lena omɔ nɔ wle olan dɔ ha. Đo, azan mε la na va cɔ εmε zεtεye le nyixɔ la ji seju. ³⁶ Mi nɔ ηuzɔn, a bo xo εdε nɔ hwe zεtεye nu, a do kpɔn hɔnhlɔn a bo do kpan ηukɔn onu xeni na va jɔ laye, a bo mɔ do kpewu nɔ ote le ηukɔn na εgbeτɔ we Ovi la. »

³⁷ Yesu nɔ kplan onu εmεye le Mawu we oxwe la gbe le oklo, vɔ le ozan mε e nɔ va yi dɔ okpó xe ji na olivutinye le. ³⁸ Keklenu dεen, otogun la zεtεye nɔ va e kɔn le Mawu we oxwe la gbe a do dɔ oto-e.

22

Ye kan ayixa nɔ a do hu Yesu

¹ Oxwe xena ye nɔ du kpodo kpɔnnɔ xena tinken ɔn le e mε, lo tɛkɔ nɔ. Ye bo mɔ nɔ yɔ oxwe mε la tun Vivayi we oxwe. ² Mawu we ovɔsantɔ daxoye kpodo osenkplan-εmetɔye bo kan ayixa nɔ, a do hu Yesu, vɔ, ye bo vɔ otogun la nɔ.

Yuda le ogbe siso a do sa Yesu

³ Mi wε Satana dγε Yuda xena ye sɔ nyikɔ na tun Isikalyɔtu mε. Yuda la bo nyi εmε qokpo le Yesu we onukplanvi weve laye mε. ⁴ E bo va yi dɔ ogbekpɔ kpodo Mawu we ovɔsantɔ qaxoye kpodo Mawu we oxwegbe cɔtɔye we ogaye, do lena e na sɔ Yesu la sɔ sa na ye dɔ wu. ⁵ E bo vivi na ye taŋu, ye bo fyan ajɔgbe tun heye bo na bo tu oho ni-i. ⁶ Yuda bo yi ogbe, e bo lo kan ogan xixo adodwe nɔ, a do sɔ Yesu la sɔ do alɔ mε na ye le hwexenu na otogun la ɔn le.

Yesu dɔn Vivayi we oxwe we onuɖuɖu dida

⁷ Xena ye lo dū kρɔnnɔ ma dɔ tinken we oxwe la nɔ, azan va su, ye bo dɔ na hu lεngbɔviye na Vivayi we oxwe we onuɖuɖu la. ⁸ Yesu bo dɔn Piye kpodo Jan kpo qodan, bo lɔ na ye tun mɔ : « Mi va yi dā Vivayi we oxwe we onuɖuɖu la na mí a dū-i. » ⁹ Ye bo kan-ε se tun mɔ : « Bɔ lε o jlo tun mí a dā-ε le ? » ¹⁰ Yesu bo lɔ na ye tun mɔ : « Mi kρɔn, hwexenu na mi na dγε toxo la mε nɔ, mi na kpe dahwe dε xeni hεn εsinzen do ota. Mi kplɔ-ε do gβɔɔn a bo dγε oxwe xe gbe na e na dγε. ¹¹ Mi wε mi na lɔ na εmε xeni

kpa εcε na oxwe la tun mɔ : " Xwetɔ la kan we se nɔ tun mɔ : ' Bɔ lε oxc xe mε na ko na dū Vivayi we oxwe we onuɖuɖu la kpodo onukplanvi tεyee le ? ' " ¹² E bo na sɔ oxc daxo dε sɔ xlε mi le sanju ji, ye bo o to onu xeni hyan zεtεye do e mε. Blε la wε mi na dā onuɖuɖu la le. » ¹³ Ye bo yi, bo kρɔn onu zεtεye dī lena Yesu lɔ na ye dɔ ha, ye bo dā Vivayi we oxwe we onuɖuɖu la.

Yesu dū Vivayi we oxwe we onuɖuɖu la kpodo onukplanvi etɔnye

¹⁴ Xena ogan la xo, Yesu yi tεnχo, a do dū onu kpodo εmε dindɔn etɔnye. ¹⁵ E bo lɔ na ye tun mɔ : « E o jlo-o nɔ taŋu tun ma dū Vivayi we oxwe we onuɖuɖu xe la kpo mi, gβɔxwe a se vīnε, ¹⁶ dɔ, ko lo lɔ na mi nɔ tun, ko ɔn mɔ dū-i nɔ kρɔn gbede, gβɔɔn do yi hwexenu na onu xena oxwe la nyi na va cε sesese le Mawu we Xɔluduɖu mε. » ¹⁷ E bo sɔ kɔkpo xe mε na vεn le, bo do εkρε na Mawu do e ji, bo lɔ tun mɔ : « Mi yi kɔkpo xe, a bo ma vεn la le miađe mε. ¹⁸ Dɔ, ko lo lɔ na mi nɔ tun, ko ɔn mɔ nu vεn dε nɔ gβɔɔn do yi hwexenu na Mawu we Xɔluduɖu la na va. » ¹⁹ E mε godo, e sɔ kρɔnnɔ, xena e do εkρε na Mawu do e

ji vɔ, e ma-ɛ, bo sɔ na onukplanvi etɔnye, bo lɔ tun mɔ : « Kɔnnɔ xe la, wε nyi gbaza tεye xena ye sɔ na do ota na mi, mi nɔ wasi dɔ lesinha, a bo nɔ do dɔjudo wu ye. »²⁰ Mɔsinha ke, xena ye du onu la vɔ, e sɔ kɔkpo xe mε na ven le la, bo lɔ tun mɔ : « Ven xe la wε nyi okancica yɔyɔ Mawutɔn dogbɔn εhun tεye xena ye na kɔn do onyi do ota na mi la mε. »

Yesu lɔ oxo sɔn εmε xeni na sa-ɛ wu

²¹ « Vɔ, εmε xeni lo sa-a nɔ na kεntɔ tεyee, e yi tεnχo le bwε bo lo d̄u onu kpo-o nɔ. ²² Oxojɔxo wε, Egbeṭɔ we Ovi la na ku di lena Mawu wasi tito etɔn dɔ ha, vɔ, babaa na εmε xeni na sa-ɛ ! »
²³ Mi wε onukplanvi laye je yεnɔniye kinkan se ji tun mɔ : « Onu lε ka do onu mε la sin le mía mε nɔ la ? »

Yesu lɔ oxo sɔn εmε xeni na nyi εmε d̄axo wu

²⁴ Onukplanvi laye bo je onu dindɔn ji tanju le yεdε mε, a do nyɔ εmε xeni nyi εmε d̄axo le ye mε. ²⁵ Yesu bo lɔ na ye tun mɔ : « Xɔluye nɔ de ogbe do otogun yetɔnye ji nɔ, mi wε, otokplɔtɔye nɔ jlo

tun εmεye a yɔ ye tun onywεwətɔye.
²⁶ Miyetɔn ni ká nyi dɔ mɔsinha. Vɔ, εmε xeni nyi εmε d̄axo le mia mε, ni le d̄i εmε xeni nyi vikpεvi le mia mε ha, εmε xeni nyi oga, ba le d̄i odansɔvi ha. ²⁷ Do, onu lε nyi εmε d̄axo, εmε xeni yi tεnχo bo do d̄u onu nɔ wεs, alo εmε xeni lo mā onuqudu nɔ wεs ? εmε xeni yi tεnχo bo do d̄u onu nɔ hεn wεs ? Ganke, mɔ ko bo le mia mε d̄i odansɔvi ha. ²⁸ Miye, mi nyi εmε xeye ni nɔ kɔn ye le vivεsise tεyee mε le ogan qekpekpe mε. ²⁹ Mi wε dɔn ko na na miye can Xɔluduqu d̄i lena didaye na-a dɔ ha, ³⁰ na mi a do yi tεnχo a bo d̄u, a bo nu kpo-o le Xɔluduqu tεye mε, mi bo na xlɔn onyi le xɔlu we okpoye ji a do dɔ kojo na Izlayeli vikpεye we akɔta weve laye. »

Yesu lɔ oxo sɔn lena Piye na gbe-ɛ dɔ wu

³¹ Yesu lɔ na Simɔ Piye tun mɔ : « Simɔ, Simɔ, dɔ ayite ! Satana byɔ ogbe, ye bo ni-i, ni a do ta mi d̄i lena ye nɔ ta εjinukun dɔ ha. ³² Vɔ, mɔ, ko xo εdε na we, na xɔse tɔwe ko mɔ do bu nɔ. Myɔ, hwexenu na o na va trɔ va kɔn ye, do hɔnhlɔn nɔvweye. »³³ Piye bo lɔ tun mɔ : « Xwetɔ, ko le ogbe sisɔ bo na do yi ogankpa mε, alo bo na do ku kpo we. »

³⁴ Yesu bo lɔ ni-i tun mɔ : « Ko lo lɔ na we nɔ Piye, goklo ɔn do atan nɔ egbe can, gbɔxwe o na lɔ zɔn atɔn kpetyo tun he bo ɔn nyɔ mɔ. »

Yesu lɔ na onukplanvi etɔnye tun ye boo hɛn oglo kpodo dɛnkpwɛ kpo

³⁵ Yesu bo mɔ kan ye se tun mɔ : « Xena ko sɔ mi ɖodan, oho ma hɛn, oglo kpodo afɔkpa ma hɛn, onu de va yi hu do mi wɛɛ ? » Ye bo ɖo e wu tun mɔ : « Onu ti. » ³⁶ Yesu bo lɔ na ye tun mɔ : « Fifi, na εmɛ de ɖo oho, ni sɔ-ɛ, na εmɛ de ɖo oglo, ni sɔ-ɛ. εmɛ xeni ɔn ɖo dɛnkpwɛ, ni sa onudido etɔn, a bo do va yi xɔ. ³⁷ Do, ko lɔ na mi nɔ tun mɔ : Onu xena ye wlan, e ɖo na jɔ do ji ye. Ye wlan tun mɔ : " Ye xlɛ-ɛ do onunyanylawatɔye mɛ. " Do e mɛ la wu, onu xeni kan mɔ, e o ka jɔ nɔ. » ³⁸ Onukplanvi laye bo tun mɔ : « Xwetɔ, dɛnkpwɛ owe xɛn. » E bo lɔ na ye tun mɔ : « E o kpe. »

Yesu lo xo εdɛ nɔ le okpó xe ji na olivutinye le la

³⁹ Yesu tɔn, bo yi okpó xe ji na olivutinye le la, di lena e o nɔ wasi ɖo

ha. Onukplanvi etɔnye bo kplo-ɛ do.

⁴⁰ Xena ye va yi je bles la vɔ, e lɔ na ye tun mɔ : « Mi xo εdɛ, na mi ko mɔ do je onyi nɔ le hwexenu na tintenkɔn na va.

» ⁴¹ E mɛ godo, Yesu bo dun yi le ye wu vide, e bo je klita, bo xo εdɛ nɔ, ⁴² bo lɔ tun mɔ : « Oto, na o jlo, dɔn vivɛsise we kɔkpo mɛ la tɛ le wu ye. Ganke, ká wasi onu xena ko jlo, vɔ, wasi ojlo nu tɔwe. »

⁴³ Mi we εwendotɔ Mawutɔn de sɔn jinukunsin, bo ze do ɲumɛ ni-i bo do do-e hɔnhlɔn. ⁴⁴ Xena Yesu le onu lilo mɛ tanu, e mɔ yi do εdɛ ji nɔ kpodo hɔnhlɔn kpo, εdɛn etɔn bo va le di εhunkɔn ha, bo ja kɔn do nyigban ji nɔ.

⁴⁵ Xena e xo εdɛ vɔ, e site bo va yi onukplanvi etɔnye kɔn, e bo kɔn ye le awlɔn mɛ, ɖo, ye le dɔŋuɖunu mɛ diin.

⁴⁶ E bo lɔ na ye tun mɔ : « Elɛ jɔ na mi do dɔ awlɔn nɔ ? Mi site, a bo xo εdɛ, na mi ko mɔ do je onyi nɔ le hwexenu na tintenkɔn na va. »

Ye wle Yesu

⁴⁷ Hwexenu na Yesu mɔ gbe lo lɔ oxo nɔ, mi we εmɛ susu ɖeye va tɔn, εmɛ xena ye nɔ yɔ tun Yuda, xeni nyi onukplanvi weve laye we ɖokpo, bo le ɲukɔn na ye. E bo tɛkɔ Yesu bo na do

kpla asi okɔ ni-i.⁴⁸ Yesu bo lɔ ni-i tun mɔ : « Yuda, asi o na kpla okɔ na Egbedɔ we Ovi la, a do ss-e ss sa ? »⁴⁹ Xena onukplanvi xeye ni le Yesu kɔn ye, kρɔn onu xeni ka jɔ nɔ la, ye lɔ tun mɔ : « Xwetɔ, mí a xu dɛnkpwɛ ye wεε ? »⁵⁰ Mi wε εmε qokpo xu dɛnkpwɛ ovɔsantɔ qaxo Mawutɔn we odansɔvi, bo kpa adusi mε we oto ni-i.⁵¹ Vɔ, Yesu yi oxo bo lɔ tun mɔ : « E kpe. » E bo dɔ alɔ oto wu na εmε la, oto la bo trɔ va lena e le saa.⁵² Yesu bo lɔ na Mawu we ovɔsantɔ qaxoye, Mawu we oxwegbe cɔtɔye we ogaye kpodo otomεhyɔnye xeye ni va wiwle-e gbe laye, tun mɔ : « Jaguda wε mi ka va wle nɔ bo do hεn dɛnkpwɛye kpodo okpoye kpo ? »⁵³ Ko le kpo mi tεgbε le Mawu we oxwe la gbe, mi ko wle-o, vɔ, ogan miatɔn wε xo ; Satana vuvlu mε danwɔtɔ we ogan wε. »

Piyε lɔ zɔn atɔn tun he bo ɔn nyɔ Yesu

⁵⁴ Xena ye wle Yesu vɔ, ye kplɔ-ε do yi Mawu we ovɔsantɔ qaxo we oxwegbe. Piyε bo le dindycɔnnu daan bo do kplɔ ye do nɔ.⁵⁵ Ye bo bɔ ozo do gaji le oxwe la gbe, εmεye bo xlɔn onyi do okpɔ bo do xu ozo la nɔ. Piyε bo xlɔn onyi le ye mε.⁵⁶ Nyɔnuvi odansɔvi qe, bo kρɔn Piyε le

onyi xixlɔn le ozo la we aha. E bo kρɔn-ε nɔ trulululu bo lɔ tun mɔ : « Dahwe mε can nɔ kplɔ Yesu do ! »⁵⁷ Vɔ, Piyε bo mɔ, bo lɔ tun mɔ : « Nahwe, ko ɔn nyɔ-ε. »⁵⁸ Zaandɛ, εmε bu mɔ kρɔn Piyε bo lɔ ni-i tun mɔ : « Myɔ can, o le onukplanvi etɔnye mε. » Piyε bo lɔ tun mɔ : « Dahwe, ko ɔn le ye mε. »⁵⁹ Ogan xixo qokpo ha bo va yi, εmε bu bo mɔ zin oxo do e ji tun mɔ : « Ko kan do e ji tanju tun, dahwe mε, nɔ kplɔ-ε do, dɔ Galiletɔ wε e nyi. »⁶⁰ Piyε bo dɔ e wu tun mɔ : « Dahwe, ko ɔn nyɔ oxo xena o lo lɔ nɔ. » Zɔndokpo kρɔn, xena e mɔ gbe lɔ oxo nɔ, goklo bo do atan.⁶¹ Xwetɔ la bo trɔ, bo kρɔn Piyε. Mi wε Piyε flin oxo xena Xwetɔ la o lɔ ni-i le saa. E lɔ ni-i saa tun mɔ : « Gbɔxwe na goklo na do atan le egbe, o na gbe-ɔ zɔn atɔn kpetyo. »⁶² Piyε bo tɔn le oxwe la gbe, bo fan avin vivεdɛ.

Ye zun Yesu, bo xo-e

⁶³ εmε xeye ni lo cɔ Yesu nɔ ye, lo ko-e nɔ, bo lo xo-e nɔ.⁶⁴ Ye nɔ cɔn onu ɲumε ni-i, a bo kan-ε se tun mɔ : « Onu lε xo we ? Wasi oxolɔqonyitɔ, a bo lɔ-ε na mí. »⁶⁵ Ye bo lɔ oxo nyanya susu buye ni-i bo do zun-i.

Ye kpl̄ Yesu yi εhwε ηukon

⁶⁶ Xena ηukon de, otomεhyonye, Mawu we ov̄sant̄ daxoye kpodo osenkplan-εmet̄ye, va kpl̄, ye bo kpl̄ Yesu do va εhwεd̄t̄ daxoye we ηukon.

⁶⁷ Ye bo kan-ε se tun mɔ : « Myɔ wε nyi Klisu la ? Lɔ na mí. » E bo lɔ na ye tun mɔ : « Na ko mɔ do lɔ na mi can, mi ɔn kan do e ji nɔ gbede, ⁶⁸ na ko mɔ kan oxo mi se can, mi ɔn do e wu na nɔ gbede.

⁶⁹ Be sɔn fifi, Egbeṭɔ we Ovi la na xlɔn onyi le aqusi me na Mawu hɔnhlɔn zet̄eyet̄. » ⁷⁰ Ye εmε zet̄eye bo lɔ ni-i tun mɔ : « Be myɔ, wε nyi Mawu vye la ? » E bo lɔ na ye tun mɔ : « Mi me mi lo lɔ nɔ, mi wε ko nyi. » ⁷¹ Mi wε ye lɔ tun mɔ : « Mí mɔ hyan kunu d̄ide de wεε ? Míye ηut̄ wε se, e bo lɔ kpodo onu etɔn kpo. »

23

Ye kpl̄ Yesu do yi Pilati kɔn

¹ Ye εmε zet̄eye bo site do okpɔ, bo kpl̄ Yesu do yi Pilati kɔn. ² Ye bo je εhwε dido ni-i ji, bo lɔ nɔ tun mɔ : « Mí kɔn dahwe xe, e bo hlu otogun míatɔn do e wu nɔ, bo lɔ nɔ tun ye boo ká tu takwε na xɔlu daxo Hlɔmatɔn, e bo mɔ lɔ

nɔ tun he bo nyi Klisu, xɔlu la. » ³ Pilati bo kan Yesu se tun mɔ : « Myɔ wε nyi Jwifuye we xɔlu ? » Yesu bo d̄o e wu ni-i tun mɔ : « Myɔ wε lɔ-ε. » ⁴ Pilati bo lɔ na Mawu we ov̄sant̄ daxoye kpodo otogun la kpo tun mɔ : « Ko ɔn kɔn onu nyanyla ti bo na do do εhwε na dahwe xe. » ⁵ Vɔ, ye bo mɔ tε εdε do e ji, bo tun mɔ : « E kplan onu nɔ na εmεye a do je agla. E bo wasi mɔsinha le Yude we oto la mε serju, bε sɔn Galile we kansinmε gbɔɔn do va je bwε. »

Ye kpl̄ Yesu do yi Elodu kɔn

⁶ Hwexenu na Pilati se oxo me la, e kan se tun mɔ : « Galile we kansinmεt̄ wε nyi dahwe xe ? » ⁷ Xena e kɔn tun Yesu bo sɔn kansin xe me na Elodu kpa εcε le, e lɔ, ye bo kpl̄-ε do yi e kɔn. Hwemenu la can, Elodu bo le Jeluzalεmu we toxo mε. ⁸ Xena Elodu kɔn Yesu, oji daxo de jɔ-ε, d̄o, sɔn hwedenu gbɔɔn wε e jlo na kɔn-ε do onu xeye na e se do e wu nɔ ye wu, e bo d̄o ηukunsin ote nɔ, a do kɔn ηudandonu de xena Yesu na wasi. ⁹ E bo kan oxo-e se susu, vɔ, Yesu ɔn d̄o oxo ti e wu ni-i. ¹⁰ Mawu we ov̄sant̄ daxoye kpodo osenkplan-εmet̄ye bo le blε, bo lo do εhwε ni-i nɔ titeŋugbet̄.

¹¹ Elodu kpodo saja etɔnye, bo dovon-ε, bo ko-e. E mε godo, ye bo sɔ awu xeni nyɔhwyan ðe bo sɔ do ni-i, Elodu bo tun ye boo mɔ kplɔ-ε do yi Pilati kɔn. ¹² Le gbegbe mε la, Elodu kpodo Pilati xeni nyi kɛntɔ saa, bo trɔ zun dahwe.

Ye gbo oku we εhwε na Yesu

¹³ Pilati bo yɔ Mawu we ovɔsants qaxoye, otokplɔtɔye kpodo otogun la sɔ kple, ¹⁴ bo lɔ na ye tun mɔ : « Mi kplɔ dahwe xe va na-a saa, bo lɔ na-a tun e bo hlu otogun la do e wu nɔ. Mi wε, mɔ ñutɔn kan oxo-e se le ñumε miatɔn, ko ko kpɔn onu nyanyla ðe bo na do do εhwε xeye na mi do ni-i nɔ ye. ¹⁵ Elodu can ko do εhwε ðe ni-i o, ðo, e mɔ trɔ okɔ ni-i ðodan mí, mi kpɔn, dahwe xe ɔn wa onu ti xeni jε na oku. ¹⁶ Mi wε dɔn, ko na na ogbe ye ba xo-e, e mε godo ko ba jo-e do. » ¹⁷ [Vɔ, na ye ka gbe ðu Vivayi we oxwe nɔ, Pilati ðo na ðe ogan na ogants ðokpo.] ¹⁸ Ëmεye bo do axwa nɔ do okpɔ, bo lɔ nɔ tun mɔ : « Hu dahwe xe, a bo ðe Balabasi tɔn-ε na mí ! » ¹⁹ Balabasi mε la, ye bo sɔ-ε sɔ do ogankpa mε saa, do ogu finfɔn do Ëmε

wu xeni jɔ saa le toxo la mε, kpodo εmε hahu we oxo wu. ²⁰ Pilati bo mɔ lɔ oxo na ye ke, ðo, e jlo na jo Yesu do. ²¹ Vɔ, ye bo do axwa nɔ bo tun mɔ : « Kan-ε do otinsoga ji ! Kan-ε do otinsoga ji. » ²² Pilati bo mɔ kan ye se zɔn atɔngɔ tun mɔ : « Vɔ ðe, onu nyanyla ñukɔ lε e wa ? Ko ɔn kpɔn onu nyanyla ti do e wu xeni jε na oku. Mi wε dɔn, ko na na ye na xo-e, e mε godo ko ba jo-e do. » ²³ Vɔ, ye bo tε ðqð do e ji nɔ kpodo axwa lelele bo do byɔ nɔ tun ye boo kan-ε do otinsoga ji. Axwa yetɔn bo hugan Pilati. ²⁴ E bo sɔ ogbeta a do wasi onu xena ye lo byɔ nɔ. ²⁵ E bo ðe ogan na εmε xena ye sɔ do ogankpa mε do ogu finfɔn kpodo εmε hahu we oxo wu, εmε mε la wε ye byɔ. Vɔ, e bo sɔ Yesu sɔ na ye, na onu xena ye jlo, a do nyi wiwasi.

Ye kplɔ Yesu sɔn nɔ, a do va yi kan-ε do otinsoga ji

²⁶ Hwexenu na ye lo dɔn Yesu sɔn nɔ, ye kpe dahwe ðe xeni lε kɔ sɔn nugyo. Dahwe mε la bo nɔ nyi Simɔ, e bo nyi Silεnu we kansinmetɔ. Ye bo kɔ otinsoga gban la do okɔgbe ni-i gannu-gannu, e ba do hen-ε le godo na Yesu. ²⁷ Otogun la we εmε susu gbagbagba bo kplɔ-ε do.

^j23:17 Onu winwlan susu saatɔn ðeye le, xixlε mε xe la ko le ye mε.

Le ye mε, nyɔnusi qeye lo xo ałɔ akɔnnu^k nɔ, bo fan avin nɔ do ota ni-i.²⁸ Yesu bo trɔ kpan ɲukɔn ye bo lɔ na ye tun mɔ : « Nyɔnu Jeluzalemutoŋye, mi ká mɔ fan avin na-a, vɔ, mi fan avin na miye ɲutɔye kpodo vikpε miatɔnye.²⁹ Đo, mi kpɔn, azanye lo gbɔn nɔ, ye bo na lɔ tun mɔ : " Nyɔnanc wε nyi ajikponɔye, εmε xeye ni ɔn ji ovi, ye ko na aŋɔ ovi de kpɔn ! "³⁰ Mi wε ye na je lili ji na okpóye tun mɔ : " Mi hɔ je mía ji ! " Ye ba mɔ lɔ na kpokpweye tun mɔ : " Mi cɔn mí ! "³¹ Đo, na ye lo wasi mɔsinha na otinmu nɔ, nađe lɛ na va nyi otin xuxutɔn ? »
³² Ye bo kplɔ danuwatɔ owe qeye can do sɔn nɔ, a do va yi hu ye kpodo Yesu.

Sɔjaye kan Yesu do otinsoga ji

³³ Xena ye va yi je ofi xena ye nɔ yɔ tun « Takya », sɔja laye kan Yesu do otinsoga ji le blɛ, ye bo kan danuwatɔ owe laye can le blɛ, dokpo le amyɔ mε ni-i, owegɔ la bo le ađusi mε etɔn.
³⁴ Yesu bo tun mɔ : « Oto, sɔ εhwε ke ye, qo, ye ɔn nyɔ onu xena ye lo wasi nɔ. » Sɔja laye bo wasi ovodidé bo do ma aawu etɔnye.³⁵ Otogun la bo le blɛ, bo lo kpɔn onu nɔ. Otogaye bo lo ko Yesu nɔ, bo lɔ

tun mɔ : « E hwlen εmε buye gan, ni hwlen emyɔ ɲutɔ gan, na e nyi Klisu xena Mawu can la ! »³⁶ Sɔja laye can bo ko-e nɔ, ye bo tɛkpɔ-ɛ, a do ni-i vεn hwinhwān taŋu.³⁷ Ye bo lɔ ni-i tun mɔ : « Na o nyi Jwifuye we xɔlu, myɔ ɲutɔ bo hwlen diwe gan ! »³⁸ Onu winwlān xeni le otinsoga la we jigbe xεn : « εmε xe wε nyi Jwifuye we xɔlu. »

³⁹ Danuwatɔ laye we qokpo xena ye kan do otinsoga ji, bo lo zun Yesu nɔ tun mɔ : « Myɔ hεn nyi Klisu la wε ? Myɔ ɲutɔ hwlen diwe gan, a bo hwlen míye can gan. »⁴⁰ Vɔ, danuwatɔ owegɔ la bo gbe onu ni-i nɔ tun mɔ : « O ɔn ɔn wa Mawu can, myɔ xena ye qɔ okuhwε qokpo ɲumyɔ la na ! »⁴¹ Míyetɔn, e le osen nu, qo, mí lo yi aħɔtu xeni je na onu xena mí do sin ye nɔ, vɔ, emyɔ ɔn wa onu nyanya ti. »⁴² E bo mɔ lɔ tun mɔ : « Yesu, qɔnjudo wu ye, le hwexenu na o na va qì xɔlu ha. »⁴³ Yesu bo qo e wu ni-i tun mɔ : « Le oxojxɔ mε, ko lo lɔ na we nɔ, le egbe, o na nɔ aħa na-a le għejw tɛnxo^l adodwe la. »

---

¹23:43 Ofi xena xɔsetɔye nɔ va yi għejw le, le oku godo we oxo wε ye lɔ le blɛ nɔ.

^k23:27 Kpɔn onu winwlān xeni le 18:13.

Yesu ku

⁴⁴ Ogan weve ha wε lo xo nɔ kporju, uvulu bo do le nyixɔ la ji seju na ogan xixo atɔn mɔsinha. ⁴⁵ Vuvlu bo cɔn ɲumε na ohwe. Avɔ daxo^m xeni le Mawu we oxwe la gbe, bo ma dɔ owe sɔn jigbe gbɔɔn bo va yi odo. ⁴⁶ Yesu bo do axwa sinsyεnxu ɖe, bo lɔ tun mɔ : « Otɔ, ko sɔ gbigbɔ teye sɔ do alɔ mε na we. » Xena e lɔ oxo mε laye vɔ, e bo myɔ onu. ⁴⁷ Xena sojaga la kpɔn onu xeni jɔ la, e lɔ tun mɔ : « Gigo na Mawu ! Dahwe xe, εmε jijwε wε e nyi oxojɔxo ! » ⁴⁸ Xena εmε zeteye xeni va onu kpinkpɔn gbe ye, kpɔn onu xeni jɔ mε laye vɔ, ye trɔ sɔn nɔ bo lo xo alɔ akɔnnu nɔ. ⁴⁹ εmε zeteye xeni o nyɔ Yesu saa ye, kpodo nyɔnu xeye ni kplɔ-ɛ do ye sɔn Galile we kansinmε gbɔɔn ye, ye bo le dindyonnu bo do kpɔn onu xeye ni jɔ nɔ laye.

Jozefu di Yesu we oɔɔ

⁵⁰ Vɔ, dahwe ɖe le εhwεdɔtɔye mε, ye bo nɔ yɔ-ɛ tun Jozefu. εmε nywε wε e nyi, bo mɔ nyi εmε jijwε. ⁵¹ E ɔn dɔ alɔ le onu xena εhwεdɔtɔ gbokpweye wa

^m23:45 Saa, le Mawu we oxwe la gbe, avɔ daxo gblelele ɖe le bo ma tεnχo kinkwεn la do ovo le tεnχo kinkwεn tanju la wu. Avɔ mε la we oxo wε ye lɔ le bλε.

kpodo ogbeta xena ye sɔ ye mε. E bo nyi Alimate we toxo mε tɔ, Alimate la bo nyi Jwifuye we toxo. E bo lo tre kpɔn Mawu we Xɔlududu nɔ. ⁵² Jozefu la bo yi Pilati kɔn, bo do va yi byɔ ogbe a do kɔ Yesu we oɔɔ. ⁵³ E bo ɖe oɔɔ la je ote le otinsoga la ji, bo sɔ avɔ bo do butu-i, bo kɔ-ɛ sɔ do yɔgun xena ye ta do εkpen daxo ɖe mε. Ye ko di εmε ti do yɔgun la mε kpɔn. ⁵⁴ Jijladzangbe na Jwifuye we gbɔjwεzan wε, gbɔjwεzan la bo o tεkpɔ nɔ. ⁵⁵ Nyɔnusi xeye ni zɔn omɔ kpodo Yesu sɔn Galile gbɔɔn ye, bo kplɔ Jozefu do. Ye bo kpɔn yɔgun la, kpodo lena ye sɔ Yesu we oɔɔ sɔ do e mε dɔ. ⁵⁶ E mε godo, ye bo trɔ sɔn yi oxwegbe, bo va yi kan ami sisi kpodo celu hwennywεye, bo sɔ dɔ alɔ ji. Mi wε le gbɔjwεzan la gbe, ye gbɔjwε di lena Osen la byɔ dɔ ha.

24

Yesu fɔn sɔn oku

¹ Le kwesiɖagbe, nyɔnusi laye yi yɔgun la to le kεklε nu dεen, bo hεn ami hwennywε xeye na ye o jlado dɔ onyi laye. ² Nyɔnusi laye bo kpɔn tun ye bo bli εkpen xena ye do tu yɔgun la nu tε. ³ Ye bo ɖyε yɔgun la mε, vɔ, ye ko kpɔn

Xwetɔ Yesu la we oco.⁴ Xena ye ɔn nyɔ susu xena ye na mɔ ðe, dahwe owe ðeye bo ze do ŋumɛ na ye. Awu xena dahwe laye do, bo lo klen nɔ taŋu.⁵ Vivɔ bo jɛ nyɔnusi laye ji, ye bo do okɔ odo bo lo kpɔn nyixɔ mɛ nɔ, mi wɛ dahwe owe laye lɔ na ye tun mɔ : « Elɛ jɔ mi do kan εmɛ xeni le εgbε, le εmɛ kukuye mɛ nɔ ?⁶ E ɔn le bwɛ, e fɔn sɔn oku. Mi ðoñudo oxo xena e lɔ na mi wu, le hwexenu na e mɔ gbe le Galile we kansinmɛ.⁷ E bo do lɔ nɔ tun mɔ : " E le vivɛðe tun ye a sɔ Egbedɔ we Ovi la, sɔ sa na onunyanylawaṭɔye, ye ba kan-ɛ do otinsoga ji, onyihinhɔn atɔngɔ etɔn gbe, e bo na fɔn sɔn oku."ⁿ" »

⁸ Mi wɛ nyɔnusi laye ðoñudo Yesu we oxoye wu.⁹ Xena ye lɛ le yɔgun la to, ye va yi lɔ oxo mɛ laye seju na onukplanvi wedokpo laye kpodo εmɛ gbokpweye kpo.¹⁰ Nyɔnusi laye wɛ nyi Malya Madalatɔn, Jani, Malya xeni nyi Jaki we onɔ. Nyɔnusi buye can, bo lɔ oxo mɛ laye na εmɛ dindɔn laye.¹¹ Vɔ, oxo mɛ laye bo le ði onumanywɛtɔ we oxo ha ðonu na εmɛ dindɔn laye, ye ko kan do nyɔnusi laye we oxo ji.¹² Ganke, Piye bo site, bo do odun do yi yɔgun la to, bo ðe

okɔ bo do kpɔn yɔgun la mɛ, vɔ, aŋvinu xeye na ye do bla oco la, jan wɛ e kpɔn le nyixɔ mɛ. E mɛ godo, e bo sɔn, onu xeni jɔ laye bo lo kpac-a-ɛ nɔ.

Yesu ze do ŋumɛ na onukplanvi owe le Emayusi we omɔ ji

¹³ Mi wɛ le gbegbe mɛ la, onukplanvi owe ðeye, lo yi otota ðe mɛ nɔ, ye bo nɔ yɔ otota la tun Emayusi. Kɔxwe mɛ la bo ðen le Jeluzalemu we toxo mɛ wu na kpəntin wedokpo ha.¹⁴ Ye bo lo lɔ oxo nɔ sɔn onu xeni jɔ la zeteye wu nɔ.¹⁵ Hwexenu na ye lo lɔ oxo nɔ bo lo do aqikan nɔ, Yesu ŋutɔ tekpa ye, bo zɔn omɔ kpo ye.¹⁶ Ye bo lo kpɔn-ɛ nɔ, vɔ, onu ðe bo cɔn ŋukunsin ji na ye, ye ko kpewu do josi-i.¹⁷ E bo lɔ na ye tun mɔ : « Oxo ŋukɔ lɛ mi lo lɔ nɔ le miaðe mɛ bo do sɔn nɔ ? » Ye bo tre, bo le ðɔñudunu mɛ taŋu.¹⁸ εmɛ ðokpo bo le ye mɛ, bo nɔ nyi Klewopasi, e bo ðo e wu ni-i tun mɔ : « Be myɔ ðokpo gee jan wɛ le Jeluzalemu we toxo mɛ, o ko nyɔ onu xeni jɔ le azan xeye mɛ ? »¹⁹ E bo ðo e wu na ye tun mɔ : « Elɛ nyi onu xeni jɔ la ? » Ye bo ðo e wu ni-i tun mɔ : « Onu xeni jɔ do Yesu Nazaretitɔn ji, xeni nyi Mawu we oxoloðonyitɔ sinsyɛnxu ðe,

ⁿ24:7 Kpɔn Lwiki 9:22 ; 18:32-33.

oxo etɔn kpodo onu wiwa etɔnye bo nɔ
 do hɔnhlɔn, le Mawu kpodo otogun la
 zetεye we ŋumε.²⁰ Mawu we ovɔsantɔ
 daxoye kpodo oga mítatɔnye bo sɔ-ɛ sɔ
 do asi na Pilati, ni a do dɔ okuhwε ni-i, a
 bo de ogbe na sɔjaye a kan-ɛ do
 otinsoga ji,²¹ mí bo o lo kpɔn omɔ nɔ tun
 emyɔ bε bo na tun okan na Izlayeli we
 otogun la, vɔ, onyihinhɔn atɔn xen onu
 mε laye o jɔ.²² Mɔ bɔ do e wu, nyɔnusi
 deye xeni le ogbe mítatɔn mε, va gba ayi
 do na mí. Egbe kæklenu dεen, ye yi yɔgun
 la to,²³ xena ye ɔn kpɔn oɔc etɔn, ye va
 lɔ tun, Mawu we εwendotɔye bo ze do
 ŋumε na heye, bo lɔ tun e bo le εgbε.
²⁴ Emε mítatɔn deye bo yi yɔgun la to, ye
 bo kpɔn onu laye di lena nyɔnusi laye lɔ
 do ha, vɔ, emyɔ la ŋutɔ, ye ɔn kpɔn-ɛ. »
²⁵ Mi wε, Yesu lɔ na ye tun mɔ : « Zinzin
 ma dɔtɔye wε mi nyi, e nɔ vε εwu na mi
 a do kan do oxo zetεye xena Mawu we
 oxolɔdonyitɔye lɔ ye ji !²⁶ Klisu la dε, e
 ɔn dɔ na du aya dɔ mɔsinha, a do dγε
 gigo etɔn mε wεε ? »²⁷ Mi wε, Yesu dε
 onu xena ye wlan do e wu le Mawu we
 oxo la mε gɔnmε na ye, bε sɔn Mɔyizi we
 wemaye ji gbɔɔn do jε oxolɔdonyitɔye
 we wema zetεye ji.

²⁸ Xena ye tεkpɔ otota xe mε na
 onukplanvi laye lɔ yi nɔ, Yesu wasi di

εmε xeni lo yi dindycɔnnu nɔ ha.²⁹ Vɔ, ye
 zin e ji nɔ, bo lɔ nɔ tun mɔ : « Nɔ mía
 kɔn, ohwe lo yi oxɔ nɔ, ozan bo ka do nɔ.
 » Yesu bo dγε oxwe la gbe, a do nɔ ble
 la kpo ye.³⁰ Hwexenu na e yi tεnχo a do
 du onu kpo ye, e sɔ kpɔnnɔ la, bo xo εdε
 do e ji, bo mα-ɛ, bo sɔ na ye.³¹ Mi wε,
 ŋukunsin yetɔn hun, ye bo nyɔ-ɛ tun
 Yesu bε, vɔ, e bo bu le ŋumε na ye.³² Ye
 bo lɔ na yεnɔniye nɔ tun mɔ : «
 Hwexenu na e lo lɔ oxo na mí nɔ le omɔ
 ji, bo do dε Mawu we oxo la gɔnmε na
 mí nɔ dε, akpakpa ɔn sɔ mí nɔ wεε ? »

³³ Le e tεnχo zɔndokpo, ye site, bo trɔ
 sɔn yi Jeluzalεmu, bo va yi kpɔn
 onukplanvi wedokpo laye kpodo εmε
 xeye ni le ye kɔn ye, ye bo le okpli.

³⁴ Yee bo lɔ na onukplanvi owe laye tun
 mɔ : « Oxojɔxo wε, Xwetɔ la fɔn sɔn oku,
 e bo ze do ŋumε na Simɔ ! »

³⁵ Onukplanvi owe laye can bo lɔ onu
 xeni jɔ do ye ji le omɔ ji na ye, kpodo
 lena ye do josi Yesu dɔ le hwexenu na e
 lo mα kpɔnnɔ nɔ.

Yesu dε edε sɔ xlε onukplanvi etɔnye

³⁶ Hwexenu na ye lo lɔ oxo dɔ mɔsinha
 nɔ, Yesu ŋutɔ bo ze le dodomε na ye, bo
 lɔ na ye tun mɔ : « Fifa ni nɔ kpo mi ! »

³⁷ Ye bo vɔ gbɔɔn, e ɔn le ti, ye bo bu-i tun yεfunnu wε ye kpɔn nɔ ha. ³⁸ Vɔ, Yesu bo lɔ na ye tun mɔ : « Elε jɔ na ayi do gbado na mi nɔ ? Elε jɔ na mi do xo onu kpɔn le oji miatɔnye mε nɔ ? ³⁹ Mi kpɔn alɔ kpodo afɔ tεyee, mɔ ŋutɔ wε ma. Mi do alɔ wu ye, a bo kpɔn, yεfunnu de ɔn dɔ gbaza gbɔɔn do dɔ oxu le lanmε, di lena mi lo kpɔn nɔ tun ko bo dɔ dɔ ha. » ⁴⁰ Xena e lɔ mɔsinha vɔ, e bo sɔ alɔ kpodo afɔ etɔnye sɔ xlε ye. ⁴¹ Vɔ, do jijwε xe mε na ye le wu, ye ɔn kan do e ji nɔ hɔndyo, e bo mɔ gbe kpaca ye nɔ, mi wε Yesu lɔ na ye tun mɔ : « Mi dɔ onuqudu de le bwε ? » ⁴² Ye bo sɔ ohwe hwihiwi gbigbo de ni-i. ⁴³ E bo yi-i, bo du-i le ŋume na ye. ⁴⁴ E mε godo, e bo lɔ na ye tun mɔ : « Oxo xena ko nɔ lɔ na mi nɔ le hwexenu na ko le mia kɔn la mε. Mi wε nyi tun mɔ : " E le vivεde tun onu zεtεye xena ye wlan do wu ye le Mɔyizi we Osen la mε, le oxolɔdonyitɔye kpodo Ohan jiji we wemaye mε, dɔ na jɔ. " » ⁴⁵ Mi wε e hun tagbɔ na ye, ye ba do se Mawu we oxo la gɔnmε. ⁴⁶ E bo lɔ na ye tun mɔ : « Onu xena ye wlan le Mawu we oxo la mε xεn : " Klisu la na du aya, e bo na fɔn sɔn oku le onyihinhɔn atɔngɔ gbe. ⁴⁷ Ye bo na jla le nyikɔ etɔn mε na otogunye seu, bε sɔn Jeluzalem̄ we

toxo mε, tun, ye boo qɔli jijɔ na Mawu a bo sɔ εhwε yetɔnye a sɔ ke ye. ⁴⁸ Miye wε nyi onu mε laye we kunuqetɔye. ⁴⁹ Mɔ, ko na sɔ onu xe we ajɔgbe na didaye fyan, a sɔ qɔdan mi. Vɔ, miye, mi nɔ toxo la mε gbɔɔn do yi hwexenu na mi na yi Mawu we hɔnhlɔn. " »

Yesu sɔn yi jiŋukunsin

⁵⁰ E mε godo, Yesu kplɔ ye gbɔɔn do yi Betani we otota we aha, e bo kɔ alɔye bo xo fifa we εdε na ye. ⁵¹ Hwexenu na e xo fifa we εdε na ye nɔ, e dun yi le ye wu, Mawu bo kɔ-ε do sɔn yi jiŋukunsin. ⁵² Mi wε, xena onukplanvi laye do onu odo ni-i vɔ, ye trɔ sɔn yi Jeluzalem̄ we toxo la mε kpodo jijwε qaxo de. ⁵³ Ye bo nɔ nɔ Mawu we oxwe la gbe le ogan dekpekpe mε, a bo kanfu Mawu nɔ.